SİP'İN KORKU VE İHANETİ

Muhsin Salihoğlu, Cemal Toprak, Fatih Aydın

Urun YAYINLARI

SİP'İN KORKU VE İHANETİ Muhsin Salihoğlu, Cemal Toprak, Fatih Aydın

SİP'İN KORKU VE İHANETİ

ürün
YAYINLARI

Muhsin Salihoğlu, Cemal Toprak ve Fatih Aydın'ın SİP'in siyasal ve örgütsel çizgisini ele alan yazıları, SİP'in TKP adını gaspetmesine yönelik protesto metinleri ile SİP'e ilişkin kimi belgeler Ürün Yayınları tarafından derlenmiş, *SİP'in Korku ve İhaneti* adıyla Şubat 2004 tarihinde İstanbul'da yayınlanmıştır.

BİRİNCİ BASKI
Şubat 2004

SİP'in Korku ve İhaneti
ISBN 975-6681-04-7

ÜRÜN YAYINLARI
Eytişim Basın Yayın Reklam Sanat Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sıraselviler Cad. Billurcu Sok. Asaş Han No: 3/6
Beyoğlu/İstanbul
Tel: 0212 245 28 11

Baskı: Yön Matbaası

SİP'İN KORKU VE İHANETİ

İçindekiler

SİP Nereye? - *Muhsin Salihoğlu* 7
SİP Üzerine Söyleşi - *Cemal Toprak* 21
SİP Genel Başkanlığı'na Açık Mektup: Tarih Sizi Affetmeyecek 33
Basın Açıklaması: SİP'in Çirkin Saldırısını Püskürteceğiz 36
SİP Üzerine Söyleşi II - *Cemal Toprak* 38
Ko Vadis SİP Demiştik - *Fatih Aydın* 49
SİP'in Korku ve İhaneti - *Muhsin Salihoğlu* 64
SİP'e Oy Vermemek - *Fatih Aydın* 77
3 Kasım 2002 Seçimlerinde SİP ve ÖDP - *Fatih Aydın* 83
Mehmet Kuzulugil Arsızı - Tanı Bunu! 89

Ek: SİP'ten Seçmeler

1. Kemal Okuyan'la Söyleşi 94
2. Yazılar ve Demeçler 101

SİP Nereye?

Muhsin Salihoğlu

Egemenler övgüden hoşlanır. Dünyanın her yerinde böyle olmuş, hâlâ da böyle. Bizim tarihimizde de methiye geleneği var. Hükümdarlara sınırsız övgüler düzülmüş. Olmayan erdemleri var gösterilmiş, herkesin bildiği kusurları gizlenmiş. Sömürücü ve zalim nitelikleri yok sayılmış, tam tersi özellikler atfedilerek yüceltilmişler. Galiba bu geleneğin etkisiyle birileri günümüzde Türkiye kapitalizmine övgü düzmeyi aklına koymuş, ak kâğıt üzerine şöyle yazabilmiş: "Türkiye kapitalizmi bağımsızlık olmadan edemez ve bunu yitirmekten ölesiye korkar."

Başbakan Ecevit'in Türkiye ekonomisine ilişkin çarpıcı açıklamasının gazete manşetlerinde "Ecevit'ten acı itiraf: İMF'nin kucağındayız" (*Cumhuriyet*, 12 Eylül 2001, s. 20) şeklinde yer aldığı; Amerika'dan gönderilen Kemal Derviş'in ekonomi bakanı olarak

görev yaptığı; Amerikan emperyalizminin, New York'taki Dünya Ticaret Merkezi ile Washington'daki Savaş Bakanlığı Pentagon'a yönelik uçak saldırılarını bahane ederek açmaya hazırlandığı haçlı seferine hevesle katılmak isteyen yerli egemenlerin "Ankara işaret bekliyor: Göreve hazırız" mesajını verdiği (*Cumhuriyet*, 14 Eylül 2001, s. 1); "Hatırlıyorum, ben çocukken Vahşi Batı'da, üzerinde 'Ölü ya da diri aranıyor' yazılı ilanlar asılırdı" diyerek bütün dünyayı vahşetin göbeğine sürüklemek isteyen idamcı Bush'a Kemal Derviş'in "Kayıtsız şartsız destek olmalıyız" (*Cumhuriyet*, 18 Eylül 2001, s. 1) demeciyle arka çıktığı; ülke kaynaklarının özelleştirmeler yoluyla talan edildiği; kamu görevlerine kimin getirileceğine bile yabancı heyetler tarafından karar verildiği; kısacası, ülkemizin emperyalizme nasıl kıskıvrak bağımlı duruma getirildiğini siyasal bilinçten en yoksun kesimlerin bile algılamaya başladığı bu günlerde, Türkiye halkına emperyalizmin uluslararası tahsildarı İMF'nin deli gömleğini on dokuz kez giydiren, ülkeyi Avrupa Birliği'yle gümrük birliğine sokarak ağır kanamalı hasta durumuna düşüren Türkiye kapitalizmine kim böylesine gerçeküstü bir güzellemede bulunmaya cüret edebilir dersiniz? Ülkeyi tam bir yıkıma sürükleyen, halkı işsizliğe ve açlığa mahkûm eden son İMF programını "ikinci kurtuluş savaşı" diye niteleyerek destek kampanyası açan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği başkanı mı, "Kemal Derviş'in arkasındayız" diye durmadan demeç veren TÜSİAD'ın bir sözcüsü mü, veya alınganlık göstererek "uyguladığımız program Türkiye'nin kendi programıdır, İMF'nin programı değil" diyen Kemal Derviş mi? Yoksa işbirlikçilik suçlamalarına sinirlenen Sakıp Sabancı veya Rahmi Koç mu? Kim?

Bir başkası da şöyle yazmış: "Askerler emperyalizmin Türkiye'ye dönük hesaplarından gerçekten rahatsızdır. Ama bu yeni bir şey değildir. Bu Cumhuriyet'in başından beri böyledir; 12 Eylül cuntasının çapsız generallerinin farklı görüntü vermeleri, onların başka hesaplara konsantre olmalarındandır. Evet, askerler emperyalist ülkelerin Türkiye için 'iyi' şeyler düşünmediğini bilmektedir."

Nato garnizonuna dönüştürülmüş koca bir ülkede acaba kim

böyle bir övgüye kalkışabilir dersiniz? ABD'yle ikili anlaşmaları, İsrail'le stratejik ittifakı, İncirlik ve öteki üsleri; geçmişten bu yana kısaca hatırlarsak, faşist Alman yayılmacılığıyla işbirliğini, Kore savaşına asker göndermeyi, Cento'yu, 27 Mayıs sabahı Türkeş'in ağzından "Nato'ya ve Cento'ya bağlıyız" sözünü, 12 Mart ve 12 Eylül cuntalarını; kontrgerilla katliamlarını vb. vb. bir şekilde kılıfa sığdırabileceğini kim düşünebilir? Militarizmin kör ettiği bir kahvehane hatibi mi, yoksa sermaye düzeninin iç ve dış bağlantılarından, sömürü çarkının nasıl işlediğinden habersiz, hayal aleminde kendince kurtuluş reçeteleri yazan bir "ulusal solcu" mu?

Boşuna uğraşmayın, bu övgü sahiplerini doğal olarak aradığınız yerlerde bulamayacaksınız. Bir bütün olarak Türkiye kapitalizmine yöneltilen bağımsızlıkçılık övgüsü Aydın Giritli'ye ait; *Gelenek* dergisinin Haziran 2001 tarihli 64. sayısında çıkan "Sosyalist Devrim ve Yurtseverlik" başlıklı yazıda, 28. sayfada yer alıyor. (Bir yanlışlık yapmamak, kimseye haksızlık etmemek için şunu da belirtelim ki, sözü edilen yazının başlığının altında "Aydın Giritli" adı var; derginin kapağında ve içindekiler sayfasında ise yazar adı "Aydemir Güler" olarak verilmiş. Biz başlık altında verilen bilgiyi esas alarak yazarın Aydın Giritli olduğunu varsayıyoruz.) Türkiye kapitalizminin muhafızlarına yönelik övgü ise Kemal Okuyan'a ait; yine *Gelenek* dergisinin Ağustos 2001 tarihli 66. sayısındaki "Burjuva Siyasetinden Anlam Çıkarmak" başlıklı yazıda, 9. sayfada bulunuyor.

Günümüzde Türkiye kapitalizminin en pişkin sözcülerinin bile düzmekte zorlanacağı bu övgü demetinin sosyalistlere, üstelik alameti farikası "sosyalist devrim" olan Sosyalist İktidar Partisi'nin yazarlarına ait olmasını nasıl değerlendirmeliyiz acaba? Şaşkınlığımızı üzerimizden atmaya, ne olduğunu anlamaya çalışırken işin devamı geliyor. Düzeni ve düzenin temel kurumunu böylesine allayıp pullayanlar, bu kez işçi sınıfı, emekçi kitleler, emek-sermaye çelişkisi, anti-kapitalizm, sosyalist devrim konusunda hakikaten inanılmaz tezler ortaya atıyorlar. Şimdi sırasıyla bu ilginç tezlere bakalım.

İşçi sınıfına ve emekçi kitlelere güvensizlik

Birinci tez: "İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin, toplumsal ilişkilerin gerçek yüzünü bilinçle kavramaları, ezilen, sömürülen ve yönetilen bir sınıf konumu açısından boş beklentidir. Kapitalizmin neden yıkılması gerektiğinin bilinci, iktidarı ele geçirmiş işçi sınıfının kendisini ve toplumun tamamını eğitmesinin konusu olacaktır." (Aydın Giritli, adı geçen yazı, s. 19)

Görüldüğü gibi, yazar, elitist bir yaklaşımla, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin toplumsal ilişkilerin gerçek yüzünü kavrayamayacağını, kapitalizmin neden yıkılması gerektiği bilincine kavuşamayacağını iddia ediyor. Komünist Manifesto öncesine, Marksizm-Leninizm öncesine bu dönüş nereden çıkıyor? Manifesto'dan bu yana komünistler, kapitalizmin kendi mezar kazıcılarını yarattığını, kapitalizmden sosyalizme geçişin "düşünsel ve ahlaki itici gücünün ve maddi uygulayıcısının kapitalizmin ta kendisince eğitilen proletarya" olduğunu, proletaryanın sadece acı çeken bir sınıf olmayıp sömürüden tek kurtuluş yolunun sosyalizm olduğunu sınıf mücadelesi pratiği içerisinde siyasal deneyim kazanarak anlayacağını, işçi sınıfının kapitalizme son verme bilincini kazanmasında komünist partisinin eğitici, örgütleyici ve yönlendirici rol oynayacağını, böylece proletaryanın burjuvaziye karşı kapsamı gittikçe zenginleşen mücadelesinin siyasal iktidarın proletarya tarafından fethine yol açan bir siyasal mücadeleye dönüşeceğini ve bu fethin üretim araçlarını toplumsal mülkiyet haline getiren bir sosyal devrimin kaldıracı olacağını savundular. İşçi sınıfının tarihsel misyonu hakkındaki bu bilgi, işin alfabesidir. Yazarın, toplumsal ilişkilerin gerçek yüzünü kavramaktan aciz ve sosyalist bilinç edinme yeteneğinden yoksun olduğunu iddia ettiği işçi sınıfı, öyleyse, nasıl olacak da iktidara gelecek? Ezilen, sömürülen ve yönetilen sınıf niçin ve nasıl sömürüldüğünü, ezildiğini öğrenmeden nasıl yöneten sınıf durumuna gelecek? Yöneten konumunu kullanarak sömürüsüz ve sınıfsız yeni bir dünyanın yolunu nasıl açacak? İşçi sınıfına ve emekçi kitlelere tepeden bakan kibirli elitlerin, kerameti kendinden menkul şeyhlerin iktidarcılık

oynamasıyla mı? Sınıf mücadelesi öğretir. İşçi sınıfı, bu mücadele içinde kendi kendini eğitir, sosyalizm bilincini kazanır ve kapitalizme son verir. İşçi sınıfının siyasal partisinin kitleleri kendi siyasal deneyimleri temelinde eğiten, örgütleyen ve iktidara yönlendiren rolü bu sürecin kilit öğesidir.

Devrimci enerjinin kaynağı

Proletaryanın ve diğer emekçi kitlelerin kapitalizm koşullarında toplumsal gerçekliği kavrayıp kapitalizme karşı bilinçlenme yeteneğinden yoksun olduğunu öne süren yazar ikinci tezine geçiyor.

İkinci tez: "Yeri gelmişken, devrimci kalkışmaya imza atan işçi sınıfı ve diğer emekçi kitleleri harekete geçiren enerji kaynağının anti-kapitalizm olmasının aşağı yukarı imkânsız olduğunu söylemeliyim." (A.g.y.)

Kapitalizmin sömürdüğü ve ezdiği sınıf ve kitleler kapitalizme karşı hareket edemezlermiş; onları mücadeleye sürükleyen etken kapitalizm karşıtlığı olamazmış; bu, "aşağı yukarı imkânsız"mış! Nedenmiş o? Kapitalizm çağında sınıf mücadelesinin kaynağı kapitalistlerle ücretli işçiler arasındaki uzlaşmazlıktır. İşçi sınıfını harekete geçiren, onu sömürüye karşı direnmeye iten maddi temel bu uzlaşmazlıktır. Kapitalizm çağında tarihin itici gücü proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadeledir; zaten, komünist teori de, Marks ve Engels'e göre, "bu mücadele içinde proletaryanın konumunun ifadesi ve proletaryanın kurtuluş koşullarının özetidir." (*On Scientific Communism*, Progress Publishers, Moscow, 1967, s. 38)

İşçi sınıfını ve emekçi kitleleri harekete geçiren enerji kaynağının anti-kapitalizm olmasının imkânsızlığını savunmak, modern toplumları anlamamak demektir; sınıf mücadelesini anlamamak demektir; sosyalist öğretiyi anlamamak demektir; sosyalist devrimlerin inkâr edilmesi demektir. Yazar, dünya komünist hareketinin 150 yıllık birikimini bir tarafa bırakarak tarih bilincinden ne kadar yoksun olduğunu ortaya koyduğu gibi, güncel gelişmeleri de hiç kavramadığını gösteriyor. Sovyetler Birliği'nin çözülmesinden

beri, kapitalizmin nihai zaferi kazandığını, tarihin sona erdiğini savunan, gezegenimizin bütününü yutmaya çalışan kapitalizme karşı hiç durmayan direnişi ancak zengin ülkelere ulaşınca "gören" dünya kapitalist medyasının Seattle gösterilerinden bu yana kapitalizmin alternatifsizliği masalını sürdürmekte nasıl zorlandığını, "anti-kapitalizm hortluyor mu?" sorusunu manşetlerine taşımak durumunda kaldığını bile unutuyor.

Sosyalist devrim neyin ürünü

Aydın Giritli, üçüncü tezinde ikinci tezini daha da genelleştirerek ve açımlayarak ortaya koyuyor, sosyalist devrimlerin emek-sermaye çelişkisinin ürünü olduğunu reddediyor.

Üçüncü tez: "Sosyalist devrim, emek-sermaye çelişkisi üzerinde yükselebilseydi, elbette her şey farklı olurdu. Bu koşulda, en azından devrimci durumda geniş emekçi kitlelerin bilinç ve hareketlerinin doğrudan doğruya kapitalizmi tüm kaynak ve sonuçlarıyla birlikte tarihe gömmeye yönelmesi söz konusu olacaktı. Devrimci durum konjonktüründe, nihai hedef ile güncellik arasında yeterli bir örtüşme elde edilirdi. Öncesinde yürütülecek mücadelelerin ana konusu da devrimci duruma hazırlanma ve katkıda bulunma ile tanımlanırdı." (A,g.y., s. 18)

Sosyalist devrim tabii ki emek-sermaye çelişkisi üzerinde yükselir; başka ne üzerinde yükselecekti ya? Marksizm-Leninizmin sosyalist devrim teorisinin en temel saptamalarını reddetmekle nereye varacaksınız? Eğer diyalektik öğreti, doğanın, toplumun ve insan düşüncesinin işleyişini doğru olarak yansıtıyorsa; eğer her sürecin temel çelişkisi diye bir kavram varsa; eğer çelişkinin özgüllüğü diye bir kavram varsa; eğer, Marks'ın sözleriyle, "belirli bir üretim biçiminin bağrında yer alan uzlaşmazlıkların tarihsel gelişimi, o üretim biçiminin çözülüp dağılmasının ve yeni bir biçimin kurulmasının biricik yolu" ise; eğer kapitalizmin temel ve özgül çelişmesi olan emeğin toplumsal niteliği ile mülkiyetin özel, kapitalist biçimi arasındaki çelişme kapitalizmin temel sınıfları olan proletarya ile burjuvazi arasındaki uzlaşmazlıkta ifadesini buluyor-

sa, eğer devrimlerin karakteri gerçekleştirilen toplumsal ödevler ve devrimlerde yer alan toplumsal güçler tarafından belirleniyorsa, eğer proletaryanın önderliğinde birleşen emekçilerin kapitalist sınıfın egemenliğini ortadan kaldırarak artı-değer sömürüsüne son verdikleri devrimin adı sosyalist devrimse, sosyalist devrim elbette emek-sermaye çelişkisi üzerinde yükselir.

İşin ilginç yanı, yazarın emek-sermaye çelişmesini sosyalist devrime kaynaklık edemeyen kısır bir çelişki düzeyine indirgedikten sonra sureti haktan görünmeye çalışmasıdır. Efendim, eğer sosyalist devrim emek-sermaye çelişmesi üzerinde yükselebilseymiş, "elbette her şey farklı olurmuş"! İşte o zaman Marksizm-Leninizmin öngördüğü görevler gündeme gelir, kitleleri bilinçlendirme ve örgütleme mücadelesini aralıksız sürdürerek devrimci duruma hazırlanma, devrimci durumda da "geniş emekçi kitlelerin bilinç ve hareketlerinin doğrudan doğruya kapitalizmi tüm kaynak ve sonuçlarıyla birlikte tarihe gömmeye yönelmesi söz konusu olabilirmiş"! Ama, kader utansın, nesnel gerçeklik böyle olmadığı için, böyle bir yönelim "maalesef" daha başlangıcından imkânsız olduğu için yazarımız kendini sınıf politikasından vazgeçip başka sulara yelken açmakta serbest ilan ediyor. Sosyalist öğreti "hayata uysa" yazarımız elbette sosyalist olacakmış; ama öğreti "hayata uymayınca", yazarımızın elinden başka birşey gelmiyor; çareyi burjuva politikasının labirentlerine girmekte buluyor!

"İndirgemecilik" suçlaması

Nasıl mı? Önce sosyalizmin bağımsız sınıf çizgisine şu beylik "indirgemecilik" suçlamasını yöneltiyor: "Sosyalizmin ideolojik mücadelesi, bütün toplumsal başlıkları emek-sermaye çelişkisine indirgemek değildir." (A.g.y., s. 28) Sosyalizmin ideolojik mücadelesi, sermaye ilişkilerinin hayatın bütün alanlarına nasıl nüfuz ettiğini ve bütün toplumsal başlıkları nasıl belirlediğini göstererek bu başlıkların çözümünün emek-sermaye çelişmesinin çözümüne organik olarak bağlı olduğunu ortaya koyar. Kadın sorunu, ulusal sorun, savaş ve barış sorunu, çevre sorunu, kalkınma sorunu,

bağımsızlık sorunu, demokrasi sorunu, sosyal adalet sorunu, yabancılaşma sorunu vb. günümüz dünyasında ve Türkiye'de emek-sermaye çelişmesi tarafından belirlenen sorunlardır. Dolayısıyla bu sorunların hiçbirine emek-sermaye çelişmesi ekseninden bağımsız olarak yaklaşılamaz. Her toplumsal başlık ister istemez bu eksene, günümüz dünyasının bu temel çelişmesine organik olarak bağlanmıştır. Her toplumsal konunun kapitalistçe "çözümü" vardır; toplumun büyük çoğunluğu olan emekçiler için bu "çözüm" gerçek bir çözümsüzlüktür. Her toplumsal konunun sosyalistçe çözümü vardır; bu çözüm küçücük bir sömürücü azınlığın dayatmasını ortadan kaldırarak konunun büyük insanlığın yararına gerçek çözümüdür. Bütün toplumsal konuları temel çelişmeye, emek-sermaye çelişmesine bağlamayı nesnel gerçekliğe uygun bir davranış olarak benimsemek yerine, "indirgemecilik" saymak burjuva ideolojisinin tipik bir göstergesidir.

Garip bir "yurtseverlik" anlayışı

İndirgemecilik suçlamasının ardından, yazar, emek-sermaye çelişmesinin ve anti-kapitalist mücadelenin yerini alacak buluşunu ortaya atıyor, işçi sınıfının bilinçli yurtseverliğiyle hiçbir ilgisi olmayan garip bir "yurtseverlik" tezi üretiyor. Bilindiği gibi, işçi sınıfının yurtseverliği, her türlü sömürüden kurtulmak için yürüttüğü toplumsal kurtuluş mücadelesinin temel çıkarlarıyla belirlenir ve proletarya enternasyonalizmiyle ayrılmaz bir bütün oluşturur. Ulusun gerçek çıkarlarını savunan işçi sınıfı yurtseverliği, yurdu kendi sömürücü çıkarlarına alet eden burjuvazinin kapitalist bir öz taşıyan milliyetçiliğinden kökten ayrılır. Yazarın savunduğu "yurtseverlik" ise anti-kapitalist mücadeleyi yerinden ederek burjuvazinin milliyetçiliğine eklemleniyor.

Dördüncü tez: "Türkiye'de sosyalist devrim sürecinin yurtseverlik alanına kök atması, bu sürecin toplumsal yüzünde işlev görecek olan diğer öğelerden daha fazla önem taşıyacaktır." (A.g.y., s. 22) Görüldüğü gibi, sosyalist devrimin emek-sermaye çelişmesi ve anti-kapitalist mücadele temelinde yükselmesinin imkânsız

olduğunu savunan yazar, bu öğelerin yerini "yurtseverliğe" bırakıyor, baş rolü "yurtseverliğe" veriyor. Peki nasıl bir "yurtseverlik" bu? İşçi sınıfının enternasyonalist ve anti-kapitalist bir öz taşıyan bilinçli yurtseverliği mi, burjuvazinin milliyetçiliği mi?

Yazarın açıklamaları art arda geliyor: "Bizim burjuva devrimimizin kalkış noktası, Osmanlı devletinin dış rekabette yaya kalmasıdır. Süreç kapitalistleşmenin çeşitli boyut ve görüngülerinin hayat bulması için uğraşırken, yalnızca tek bir başlıkta kendi varoluşundan kaynaklanan çok özel bir hassasiyete sahip olmuştur: Bağımsız devlet ve bu devletin iktidar sahibi olması. Bağımsız ve iktidar sahibi devletin varlığı, sınıf bağları alanında kendini yalnız hisseden 'devrimci öncü'nün korunma içgüdüsüdür aynı zamanda." (A.g.y., s. 24) Demek ki, egemen burjuvazimiz "bağımsız ve iktidar sahibi devlet" olma konusunda çok özel bir hassasiyete sahipmiş, emperyalizmle işbirlikçilik onun karakteri değilmiş. Devamı var:

"'Vatanın bölünmez bütünlüğü' hakkında atılan demagojik nutuklar, sadece antikomünizm kaynaklı değildir. ...Türkiye egemen güçleri, bağımsız ve iktidar sahibi pozisyonun yitirilmesi halinde dünya kapitalizminin Türkiye burjuvazisini koruyup kollamak için herhangi bir özel eğilime sahip olmadığını bilmektedirler." (A.g.y., s. 25). Yazarın " bağımsızlık" ve "yurtseverlik" anlayışıyla, Türkiye egemen güçlerinin milliyetçilik anlayışı nasıl da örtüşüyor! Türkiye emperyalizmin boyunduruğu altında değil de "bağımsız ve iktidar sahibi" bir pozisyondaymış ve egemen güçler bu pozisyonun yitirilmesini istemiyorlarmış! Görüyor musunuz yazarın "ilerici sempatilerini hakkeden" egemen burjuvazinin "bağımsızlıkçı hattı"nı! (A.g.y., s. 28)

Aydın Giritli bununla da yetinmiyor ve Türkiye soluna akıl veriyor: "Türkiye solunun, bağımsızlık ve onunla bitişik 'bütünlük' problematiği karşısında yalnızca alaycı tutum geliştirmeye hakkı yoktur." (A.g.y.) Bildiğimiz kadarıyla Türkiye solu, başta TKP olmak üzere, daha ulusal kurtuluş savaşı günlerinden bu yana ulusal bağımsızlığın ve emperyalizme karşı toprak bütünlüğünün kararlı

savunucusu oldu; bağımsızlığı satılığa çıkaran egemen burjuvazinin her türlü baskı ve terörüne karşı kanı ve canı pahasına yaptı bunu üstelik. Bu konuda hiç kimsenin, hele hele egemen burjuvaziyi bağımsızlıkçı ilan eden ve anti-kapitalizmden vazgeçen teslimiyetçilerin aklına hiç ihtiyacı olmadı. Komünistler, enternasyonalist ve yurtsever, işçi sınıfı devrimcisi ve yurdun kaderinin en kararlı savunucusu olmayı her zaman başardılar.

Burjuva milliyetçiliğine ricat

Yazarın burjuva milliyetçiliğine ricat sürecinin zirvesini yazının başında aktardığımız cümlesi oluşturuyor: "Türkiye kapitalizmi bağımsızlık olmadan edemez ve bunu yitirmekten ölesiye korkar." Türkiye komünist hareketinde ve çevresinde bugüne kadar Türkiye kapitalizmine bir bütün olarak bağımsızlıkçılık atfedenler, 1920-1930'larda dönek Şevket Süreyya-Vedat Nedim Tör kliği ile 1970-1980'lerde "Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı savaş" demagojisiyle ortaya çıkan, meşhur "üç dünya" teorisinin savunucusu TİKP-Aydınlık çevresi oldu. Mihri Belli ve MDD çizgisinin diğer temsilcileri bile her zaman işbirlikçi burjuvazi-milli burjuvazi ayırımı yaptılar. Kendi anlayışlarına göre, egemen güçlerin işbirlikçi, egemen olmayan milli burjuvazinin ise bağımsızlıkçı olduğunu belirttiler. Yıllarca "sosyalist devrim" diyen Aydın Giritli'nin MDD teorisyenlerini bile utandıracak kadar gerilemesi gerçekten üzücü.

Yazarın sözünü ettiği "yurtseverliğin" başka halkların haklarına tam saygı gösteren, diğer ulusları küçük görmeyen, bir başka deyişle, şovenizmi reddedip enternasyonalizmi benimseyen bilinçli bir işçi sınıfı yurtseverliği olmadığı açıkça belli oluyor: "Türkiye halkının Kürt ulusal kimliğine saygı ve dayanışma duygularıyla yaklaşması, yalnızca bir ulusun hakkına saygı ekseninde mümkün değildir.

"Afrika sömürgelerine faşist diktatörlüğünün kan kusturmasına tepkisini büyüten Portekiz halkı, Vietnam savaşını karşısına alan ABD ilericiliği, yalnızca soylu bir hümanizmanın ürünleri olsa-

lardı bile, Türkiye'de benzerinin ortaya çıkabileceğini iddia etmek kolay değildir." (A.g.y., s. 29)

Kim demiş şovenizme karşı mücadelenin kolay olduğunu? Ama sosyalizmi "kolay yoldan" kurmak için şovenizme teslim olma yolunu seçen realpolitikerlerin dünya halklarına ne acılar tattırdığını bütün dünyadaki deneyimlerden biliyoruz. Bir sosyalist nasıl böyle bir yolu önerebilir? Sakın Türkiye halkına atfedilen bu şovenistlik yazarın kendi öz hissiyatı olmasın; kendi hissiyatını bir savunma mekanizmasıyla Türkiye halkına yansıtıyor olmasın?!

Despotizme ve şovenizme övgü

Ne yazık ki, yazarın çarlık despotizmini bile sosyalizm için olumlu bir öğe sayması insanda hiç de olumlu çağrışımlar uyandırmıyor; açıkçası kuşku uyandırıyor: "Örnek olsun, Rusya'nın çarlık otokrasisi devrimci halk hareketlerinin büyük derdidir. Ama çarlık otokrasisi çerçevesinde gerici anlama sahip merkezi iktidar, devrim Rusyası'nın ayakta kalmasında işlev görmüştür. Merkezi iktidar unsurunun Rus toplumundaki kökleri, uzak coğrafyaları birarada tutma yeteneği vb öğeler söz konusu topraklarda sosyalizmin inşasının hizmetine sokulmuştur. Özetle eski düzenden kalma bir öğe, düpedüz ama elbette dönüşüm işlemlerinden geçirilerek devralınmıştır." (A.g.y., s. 19-20)

Yayılmacı Çarlık despotizmi ve şovenizmi Rusya'yı, Lenin'in deyimiyle, bir "halklar hapishanesi" haline getirmişti. Rus komünistleri Çarlık despotizminin bu niteliğini hep vurguladılar; onu "uzak coğrafyaları birarada tutma yeteneği" gibi emperyalist bir mazeretle yüceltmediler; aksine, ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkını kararlı bir şekilde savundular ve Rus emperyalizmini yıkıp özgür halkların özgür birliğini kurdular. Despotizmi devralmadılar; yok ettiler. Halkların eşitliği ve özgürlüğünü tanıdıkları için çeşitli halkları Sovyetler Birliği federasyonu içinde toplayabildiler. Çarlığın "uzak coğrafyaları birarada tutma yeteneği" düpedüz emperyalizmdi. Peki ama halkların birlik ve dayanışmasını eşitlik ve özgürlük dışında başka öğelere dayandırmak nasıl bir

sosyalizm anlayışıdır? Despotizmi ve şovenizmi sosyalizmin hizmetine koşabileceğini sanmak nasıl bir aymazlıktır? Marks'ın Paris Komünü deneyiminden çıkardığı temel dersi Aydın Giritli hiç mi hatırlamıyor artık? "Proletarya, mevcut devlet aygıtını ele geçirip kendi çıkarları için kullanamaz" saptamasını artık hepten mi unuttu? "Bizim" despotlarımızın çarlığınkine benzer "yetenekleri"ne mazeret üretme çabası insanı işte bu hallere düşürüyor.

Nereden nereye

Yazar anti-kapitalist mücadeleden vazgeçip burjuva milliyetçiliğine ricat etmesini haklı göstermek için solun tarihini tahrif etmekten de kaçınmıyor. Şöyle yazıyor: "Türkiye solu o dönem [1960'lar] bağımsızlık ve ulusal değerler üzerinde tekel oluşturabileceğini kanıtladı ve kendisi de gördü. Ancak 1960'ların bitiminde Türkiye solunda devrimcileşme süreci ile bağımsızlık temasının terk edilmesi şaşırtıcı bir paralellik gösterir. Dolayısıyla 1970'ler de bir o kadar incelenmeyi hak etmektedir. Türkiye solunun kitlesel toyluk yıllarıdır bunlar. Sınıf gerçeğini öğrenen kuşaklar, ulusal değerler ve yurtseverlik başlığının üzerine bir çizik atabilmişlerdir." (A.g.y., s. 30)

Sınıf gerçeğini öğrenen kuşakların ulusal değerlere ve yurtseverliğe "çizik attıkları" iftirasını reddederken, bu iftirayı çürüten binlerce kanıttan sadece birine değinmekle yetineceğiz. 1970'lerde "gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" ilkesiyle yola çıkan İGD'nin merkez yayın organının adı *İlerici Yurtsever Gençlik* idi. Hem de o sıralarda Aydın Giritli'nin ağabeyleri, İGD'yi bir yandan TKP'nin o dönemdeki çizgisi doğrultusunda "ileri demokratik devrim" belgisini kullandığı ve "ulusal demokratik cephe" taktiği izlediği için sosyalizmden sağa sapmakla suçluyor, öte yandan da İGD'nin faşizme ve emperyalizme karşı aktif kitlesel mücadele çizgisini kendi pasifizmleriyle bağdaştıramadıkları için "İGD'li goşistler" edebiyatı yapıyorlardı. Nereden nereye!

Sihirli anahtar

Yazar, SİP'in yeni çizgisini gerekçelendirmek için "Türkiye solunun yanlış yolları tezi" diye özetleyebileceğimiz bir teze başvuruyor. Ona göre, Türkiye solu kendisine iktidar meşruiyetini açacak bir anahtardan uzak durmaktadır. Peki Türkiye solunun bir türlü kıymetini bilmediği, ama SİP yazarlarının nihayet keşfettiği bu sihirli anahtar neymiş? Kemalizm! Meğerse Türkiye solunun "iktidarsızlık" derdine derman olacak ideoloji kemalizmmiş. Türkiye solu kemalizm karşıtlığından bir vazgeçse işler yoluna girecekmiş!

Beşinci tez: "Yanlış yol ile kastettiğim, Türkiye siyasetinde iktidar meşruiyetini açma potansiyeline sahip olmamaktır. Yanlış yolların buluştuğu kavşakta ise anti-kemalizm yazmaktadır." (A.g.y., s. 30).

Ne büyük saptama, ne büyük keşif! Türkiye'de komünist akımı yok etmek isteyen likidatör Şevket Süreyya'nın yetmiş seksen yıl önce ortaya koyduğu ideolojik hattı, Doğu Perinçek'in otuz yıldan beri savunduğu çizgiyi Türkiye soluna yeni bir cilayla sunmak sosyalizmle nasıl bağdaşıyor? Türkiye kapitalizminin resmi ideolojisine yaslanmakla sol nereye gidebilir? MDD'ciliğin yeni bir sürümü ile nereye varılır?

Soruyoruz

Evet, soruyoruz, SİP nereye? Yeni çizginizin şu özetine bir bakın: ...Sosyalizmin ideolojik mücadelesi, bütün toplumsal başlıkları emek-sermaye çelişkisine indirgemek değildir. Sosyalist devrim, emek-sermaye çelişkisi üzerinde yükselemez. İşçi sınıfı ve diğer emekçi kitleleri harekete geçiren enerji kaynağının anti-kapitalizm olması aşağı yukarı imkânsızdır. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin toplumsal ilişkilerin gerçek yüzünü bilinçle kavramaları boş beklentidir. Egemen güçler, emperyalizmin Türkiye'ye dönük hesaplarından gerçekten rahatsızdır. Türkiye kapitalizmi bağımsızlık olmadan edemez ve bunu yitirmekten ölesiye korkar. Türkiye halkı ulusal kimliklere saygı ve dayanışma duygularıyla yaklaşamaz.

Merkezi iktidarın uzak coğrafyaları birarada tutma yeteneğini devralacağız. Burjuvazinin resmi ideolojisine karşı çıkmak yanlıştır...

Ve yanıt verin: Böyle bir Sosyalist İktidar Programı olur mu?

Eylül 2001

SİP Üzerine Söyleşi

Cemal Toprak

Ürün: SİP'in bugünkü yaklaşımlarını anlamak için isterseniz SİP'in geçmişinden başlayalım.

Cemal Toprak: SİP'i oluşturan çevrenin geçmişi 12 Eylül 1980 öncesi TİP'e dayanıyor. 12 Mart 1971 darbecilerinin emriyle kapatılan 1960'ların TİP'inden ayırt etmek üzere ikinci TİP olarak da adlandırılan bu yapı içinde TKP'yle bırakın birliği, en küçük bir yakınlaşmayı bile içine sindiremeyen küçük bir çevreye uzanır SİP'in geçmişi.

TKP'yi her konuda suçlamak, onu adeta "mutlak kötülük" saymak SİP'in atalarının tipik özelliğiydi. Örneğin o dönemde TİP'in dergisi *Yürüyüş*'te, Bilen yoldaş tıpkı Lenin'in sürgünden trenle Rusya'ya dönüp devrimin başına geçmesi gibi trenle Sirkeci

istasyonuna dönüp Türkiye devriminin başına geçebileceğini sanan hayalci bir ruh hastası olarak nitelenmişti. İGD'nin devrimci eylemciliği ise bu çevre tarafından "İGD'li goşistler" karalamasıyla karşılanıyordu.

Bu çevre, TKP'nin gücünü dosta düşmana kabul ettirmesinin ardından, TİP'in anti-TKP'ciliğin çıkmaz sokak olduğunu anlayarak "tek parti, tek cephe" politikasını benimsemesi ve TKP'yle yakınlaşmaya karar vermesiyle TİP'ten ihraç edildi.

Sözünü ettiğiniz çevrenin sosyalist kamuoyunda bugün de tanınan isimleri kimlerdi?

Öncelikle Yalçın Küçük. Yalçın Küçük bu çevrenin siyasal temsilcisiydi. Bu çevre Yalçın Küçükçüler olarak biliniyordu. Ayrıca, Metin Çulhaoğlu.

Bu çevrenin TKP'ye yönelttiği siyasal eleştirinin odağında o dönem ne yatıyordu?

Tartışmanın özünde işçi sınıfının leninist bir devrim programı mı, yoksa menşevik bir reform programı mı izleyeceği konusu vardı.

Bilindiği gibi, TKP işçi sınıfının devrimin öncü ve temel gücü olduğunu savunuyor, çalışmalarının ağırlığını işçi sınıfını bilinçlendirmeye ve örgütlemeye veriyordu. İşçi-köylü ittifakını devrimin vazgeçilmez temeli sayıyor, kır yoksullarını örgütlüyor, yoksul ve orta köylülüğü işçi sınıfının devrimci programı etrafında birleştirmek için her gayreti gösteriyordu. Emekçi kadınları, ilerici yurtsever gençliği, devrimci aydınları, barışseverleri işçi sınıfının öncülüğünde, omurgası işçi-köylü ittifakına dayanan tek bir cephe halinde emperyalizme, işbirlikçi tekelci kapitalizme ve büyük toprak sahiplerinin oluşturduğu egemen sınıf ittifakına karşı birleştirmeye çalışıyordu. Burjuvazinin iç çelişmelerinden yararlanmak amacıyla tekellerin yıkıma uğrattığı orta burjuva kesimlerini, "ulusal burjuvazinin sola açılan kanadını" da devrim cephesine kazanmaya çalışıyordu. Kısacası, TKP o dönemde sosyalizme açı-

lan ileri demokratik devrim stratejisini uyguluyor ve bu stratejinin gerektirdiği devrimci bir eylem çizgisini izliyordu.

TİP ve özellikle TİP'in ideolojik çalışmalarından sorumlu Yalçın Küçük çevresi ise Türkiye'de artık demokratik devrimden söz edilemeyeceğini, ileride devrim gündeme geldiğinde bunun sosyalist devrim olacağını, ama bugün için gündemde demokratikleşmenin bulunduğunu iddia ediyordu.

Kısacası, bu çevre, sosyalist devrimi pratik bir strateji olarak değil, bir süs olarak savunuyor; hem demokratik devrimi, hem sosyalist devrimi el çabukluğuyla gündem dışı bırakıyor ve pratikte parlamenter mücadeleye ağırlık veren bir demokratik reform programı izliyordu. Sosyalist devrim stratejisi dedikleri aslında Rusya'da legal marksistler adı verilen akımın çizgisini pek andıran gerekçelerle menşevik reformist mantığın bileşkesinden ibaretti.

Tartışmanın özünde işte bu ayrım vardı. Ama TKP'nin devrimci çizgisini karalamak, siyasal deneyimleri yetersiz çevreleri TKP'den uzak tutmak için "bunlar iktidarı milli burjuvaziye verecek", "bunlar CHP'ci" demagojisi bol bol kullanılıyordu.

Sözünü ettiğiniz çevre TİP'ten çıkarıldıktan sonra ne yaptı?

1979'un sonlarına doğru *Sosyalist İktidar* adlı bir dergi çıkardı. Başta TKP olmak üzere devrimci çevrelerin yaklaşan faşist darbe tehlikesini bertaraf etmek, devrimci bir açılım sağlamak için iç savaş ortamında mücadele ettiği sırada, Mart 1980'de, grubun Yalçın Küçük'ten sonraki iki numaralı ismi Metin Çulhaoğlu'nun kaleminden "Türkiye sosyalist hareketi, burjuvazinin sosyalizme karşı ilan ettiği meydan savaşına, sosyalizm adına icabet edip birleşik gücünü ona karşı sergileyecek durumda değildir" saptamasını yaptı. (Metnin yazarı olarak görünen İ. Suphi Candemir'in Metin Çulhaoğlu olduğunu açıklayan ve alıntıyı aktaran Kemal Okuyan, "Sosyalizm Mücadelesinin Neresindeyiz", *Gelenek*, sayı 66, Ağustos 2001, s. 14). Bu saptamayla, sosyalist çevrelere "yenilgi kaçınılmazdır", "kaybettiniz" mesajını verdi.

Kendi ordusuna mücadelenin kıran kırana devam ettiği bir ortamda daha baştan "siz kaybetmeye mahkûmsunuz" mesajını veren bir komutanın bu ferasetinin takdirini okurlarınıza bırakıyorum.

Ya 12 Eylül faşist darbesinden sonra?

TKP'nin ve çizgisi ne olursa olsun bütün devrimci örgütlerin faşist diktatörlüğün kanlı saldırısı ortamında içeride dışarıda "örgütlü mücadele" fikrini ayakta tutmak için her zorluğa katlandığı ortamda, bu çevre örgütlü mücadeleyi terketti. Bunu itiraf da ediyorlar. 12 Eylül faşizmi döneminde, kendi deyişleriyle, bu çevrede "örgütsüzlük yarı-bilinçli bir seçim haline gelmiştir." (Kemal Okuyan, A.g.y., s. 15). Ne diyeceksiniz, herkesin seçimi kendine göredir. Kimi faşizme karşı savaşır, kimi "sakin havalar" gelene kadar mücadeleyi tatil eder!

12 Eylül diktatörlüğünün karanlığında bu çevrenin kendi içinde neler olup bittiğini bilmiyoruz. Bilinen, Yalçın Küçük'le daha sonraları SİP'i oluşturacak olanların yollarının ayrıldığıdır.

Yalçın Küçük, Aydınlar Dilekçesi'nin örgütlenmesinde yer aldı, daha sonra *Toplumsal Kurtuluş* dergisini çıkardı.

Ön-SİP'liler ise 1986'da *Gelenek* dergisini çıkardılar. Dünya komünist hareketinde Gorbaçov'un yeni-revizyonist tezlerinin su yüzüne çıkmaya başladığı, inkârcılığın kol gezdiği bir ortamda kendince bir leninizm tarifi yapan, sosyalist geleneğe vurgu yapan bu derginin özellikle Gorbaçovcu büyük ihanetin dünyada ve Türkiye'de nasıl bir yıkımı hedeflediği anlaşıldığında komünistler arasında belli bir sempati toplaması doğaldı. Örneğin, yeni-likidatör Nabi Yağcı çevresinin TKP'yi yok etmeye yönelik girişimlerine karşı açıkça mücadele eden *10 Eylül*, Gelenekçileri dost bir çevre olarak değerlendirdi ve leninist birliğin bir öğesi olabileceğini düşündü. Buna uygun olarak leninistlerin birliğini sağlamak üzere onlara harekete geçelim önerisini götürdüğünde ise bu çevreden, "bugün gereken, elmalarla armutların birliğidir" cevabını aldı. Güya "leninist birlik" devrimcileri tecrit ederdi; onun için "dev-

rimcilerle reformistlerin birliğini sağlayacak yasal bir parti" oluşturmak gerekiyordu; gün "devrimcilerle reformistlerin ayrı ayrı duracağı gün değildi, belli bir süre reformistlerle yürümek şarttı" Komünistlerin, "Gelenekçiler sözüne sadık insanlar değil" değerlendirmesine ulaştıklarını hatırlıyorum.

Gelenekçiler daha sonra kendi partilerini, STP'yi oluşturdular; STP'nin kapatılacağı anlaşıldığında SİP'i kurdular. Bu süreçte SİP'lilerle Metin Çulhaoğlu çevresinin yolları ayrıldı. Çulhaoğlu çevresi *Sosyalist Politika*'yı çıkardı ve ÖDP'ye katıldı. (Metin Çulhaoğlu, daha sonra ÖDP'den de ayrıldı ve SİP'in 11 Kasım 2001'de yaptığı isim gaspı kongresinin ardından tekrar SİP'e katıldı. *(Yayıncının notu*).

SİP bugüne nasıl geldi?

SİP'in kendince bir leninizm tarifi vardı. Bu leninizm, dünya komünist hareketinin bildiği ve savunduğu leninizmden uzak "özgün noktalar" taşıyordu. İddialarına göre, Marks, Engels ve Lenin'de reformizme ve oportunizme kaynak olan temel hatalar vardı. Kendileri bu hataları düzelterek leninizme "sol" bir yorum getiriyorlardı. Nasıl mı?

Örneğin, onlara göre, "Marks ve Engels'te Avrupa-merkezci bir bakış fazlasıyla öne çıkar." (*Sosyalist Devrim Yazıları*, Gelenek seçkisi, s. 8).

Üstelik, "Marks ve Engels, burjuva devrimlerinin tam olamayışı gerçeğinden proletarya için bir silah türetmek yerine, aynı gerçeğe proletaryanın sınıf bilincini engelleyen bir işlev tanıdılar." (A.g.y., s. 9).

Aydın Giritli'nin deyişiyle, Engels iktidar perspektifini yitirmiş bir reformisttir: "Engels, açıkça söylenmeli, 1895'te iktidar perspektifinden uzaklaşmıştır. Geriye bir gün seçimlerle iktidara gelmesi umulan açık ve kitlesel sosyal demokrat partinin legal eylemi kalıyor." (A.g.y., s. 48).

Komünizmin başlangıç kitabı Komünist Manifesto ise, "iktidardan uzak geri bir konjonktürün ürünüdür. Bu ortamın geri

çekici etkileri ile örülmüştür." (A.g.y., s. 44).

Marks ve Engels gibi Lenin de "aşamacı"dır; *İki Taktik* ve *Sol Komünizm* kitaplarında sağcılığa ortam hazırlamıştır: "Türkiye'de ve hiçbir yerde geleneksel sol aşamacılığı tek kaynak olarak *İki Taktik*'ten öğrenmedi. *İki Taktik*, *Sol Komünizm* ile birlikte gerekçelendirme malzemesi oldu. Bu kitapların ilki, Rus proletaryasının ve onun kendisini henüz kanıtlamamış olan öncü partisinin iktidarı alamayacağı bir nesnellikte, ikincisi Avrupa'da devrimci durumun sona erdiği bir zaman kesitinde, her ikisi de devrime uzaklığı ve farklı gerekçelerle yığınsallığı öne çıkartarak yazıldı. Öne çıkartılan öğelerin sağa çekici yönleri, gerekçelendirme malzemeleri olarak geleneksel sola devroldu." (A.g.y., s. 87).

Cephe fikrine gelince, cepheler başlı başına bir yanılgıdan ibarettir. (A.g.y., s. 24-36).

Cemal Hekimoğlu'na göre, "Halk cephesi, komünistlerin işçi sınıfı adına devrimden vazgeçtiklerini egemen sınıfa ilan etme, bunun karşılığında özellikle dış politika alanında ondan bazı tavizler koparma politikasıdır." (*Stalin'i Anlamak*, Gelenek yayınları, s. 103).

SİP'in cephe fikrine ve ittifaklara olumsuz yaklaşımı simgesel düzeyde de ifade edilmiştir. Komünist ve sosyalist partilerin geleneksel simgesi olan orak-çekiç, çark-çekiçle değiştirilmiştir. İşçi sınıfının en yakın müttefiki olan emekçi köylüleri simgeleyen orak bir tarafa atılmıştır.

SİP'e göre, komünist partilerin örgütsel işleyiş ilkesi olan demokratik merkeziyetçilik ilkesi de bir hatadan ibarettir; "çünkü demokratik merkeziyetçilik, burjuva partilerine bile uygulanabilecek ve leninizmin 1903-1917 döneminde ve hatta sonrasında ancak birer istisna olarak gündeme gelen kimi araçların genel geçer örgüt içi kurumlar olarak gösterilmesine yol açmış, bu kurumların 'ihlali'nin istisna olabileceği yanılsamasını yaratmıştır." (Cemal Hekimoğlu, *'Ne Yapmalı'cılar Kitabı*, Gelenek Yayınları, 2. baskı, s. 187).

Bütün bu alıntılardan da anlaşılabileceği gibi, SİP Marksizm-Leninizmin "sol revizyonu"nu ifade etmekteydi.

Aynı süreçte SİP'in TKP'ye ilişkin yaklaşımı konusunda neler diyeceksiniz?

Marks, Engels ve Lenin'e bu kadar tepeden bakan bir hareketin onların izleyicisi TKP'ye nasıl bakacağı tahmin edilebilir. Öyle de oldu zaten.

Cemal Hekimoğlu'na göre, TKP ne devrimcidir, ne de komünist! "Bu arada, yasal olmayan veya kitlesellikten nasibini alamamış her oluşuma devrimci veya komünist sıfatını yakıştırmamızın, başka şeyler bir yana TKP deneyi nedeniyle olanaksız olduğunu hatırlatmak isterim." (A.g.y., s. 187).

Cemil Durmaz ve Fırat Özdemiroğlu'na göre, TKP "geleneksel solun, bu kavramı en hak etmeyen partisidir" ve "bütün bir geleceği, sosyal demokrasi ve diğer 'ulusal'(!) güçlerce yapılacak bir işbirliğine terk etmiştir." (*Sosyalist Devrim Yazıları*, s. 36).

Aydın Giritli'ye göre, "geleneksel TKP çizgisi kemalizmle hasmane akraba"dır! ("Türkiye solu ve Kürt dinamiği", *Gelenek*, sayı 62, Mayıs 2000, s. 21).

Hazal Yalman'a göre, "ne 1970'lerin TKP'sini, ne TBKP'yi komünist parti olarak nitelendirmenin imkânı yoktur." (*Gelenek*, sayı 67, Eylül 2001, s. 108).

SİP yöneticilerinin Marks, Engels, Lenin ve TKP'ye yönelttiği bu ve benzeri sayısız hakaretleri görünce, Ülkü Tamer'in unutulmaz dizelerini küçük bir değişiklikle tekrarlamaktan başka bir şey gelmiyor elimden: SİP yöneticileri "hem dersini bilmiyor/hem de küstah herkesten."

İsterseniz artık SİP'in bugününe gelelim.

SİP bugüne gelirken 1996 yılından başlayarak sağa doğru önemli bir viraj aldı. SİP'in ataları nasıl 1979-1980'de "burjuvazi zaferi kazanmıştır, sosyalistler yenilmiştir" saptamasıyla teslimiyete savrulduysa, özellikle Susurluk olayından ve 28 Şubat 1997 müdahalesinden sonra SİP de, burjuvazinin restorasyon sürecinde başarı kazandığını, sosyalistlerin bu dönemeçten de yenik çıktığını, devrimci yükseliş beklentisinin geride kaldığını savunarak teslimi-

yete savruldu.

Sosyalist devrim stratejisi söz düzeyinde yine savunuluyor, ancak artık TKP'nin ileri demokratik devrim yaklaşımı ve UDC politikası içi boşaltılarak ve burjuva kuyrukçuluğu yönünde çarpıtılarak taklit edilmeye çalışılıyordu. Aydemir Güler, burjuvazinin nasıl da başarılı olduğunu kanıtlamak için *Son Kriz* diye kitap yazdı. SİP yöneticileri mesailerini, işçi sınıfını bilinçlendirmeye ve örgütlemeye ayıracaklarına, bu şartlarda niçin devrimci olunamayacağını açıklamaya ayırdılar.

Artık "ulusallık", "yurtseverlik", "bağımsızlık" kavramlarının arkasına ünlemler konulmuyor; burjuvazinin ve kemalizmin faziletleri keşfediliyordu. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler zaten bilinçlenemezlerdi; bu yöndeki gayretler boşunaydı. Üstelik Türkiye kapitalizmi zaten bağımsızlıkçıydı ve bu kapitalizmin temel direğini oluşturan kurum yurtsever ve aydınlanmacıydı. Bu yeni çizgiye uyum sağlayamayanlar ise "toy devrimciler"di ve partiden atılması gereken safralardı.

SİP'in yeni çizgisi özet olarak bundan ibarettir. Klasik MDD'ciliğe bile değil, Şevket Süreyyaların ve Doğu Perinçeklerin çizgisine denk düşen, İlhan Selçuk-Toktamış Ateş çizgisinde bir kemalizmi sosyalizm şekerine bulayarak sosyalistlere yutturma çizgisi SİP içinde özellikle işçi ve emekçi kökenli üyeler arasında büyük tepki doğurdu. SİP yeniden bölündü.

İşte bu aşamada bir yandan KP girişimi yapıldı; bir yandan da TKP tarihine sahip çıkar görünerek kapitalizm kuyrukçuluğu gözlerden gizlenmeye çalışıldı. SİP yöneticileri sol gösterip sağ vurdular. Dürüst bir sosyalist parti olmak yerine komünizme açılma imajına bürünen, ama özünde tasfiyeci bir doğrultuyu seçtiler. "Sol" revizyonizm açık açık sağ revizyonizme dönüştü.

Söylediklerinizi açar mısınız?

SİP işçi sınıfını örgütlemenin, işçi sınıfının içinde bir parti olmanın gerektirdiği anti-kapitalist politikalardan vazgeçtiğini ilan ediyor, anti-kapitalizmin artık bir devrimci enerji kaynağı

olamayacağını iddia ediyor ve sınıf politikaları yerine burjuva milliyetçiliğini geçiriyor. Sınıf politikalarını oluşturup sistemli bir çalışmayla bu politikaları kitlelere benimsetmek yerine "vatan hainliği" suçlamasına dayalı milliyetçi bir ajitasyon ve propagandayı politika yapmak sanıyor.

Aydın Giritli şöyle diyor: "Bana sorarsanız, 'vatan hainliği' ülkenin en popüler ve etkileyici suçlaması olmaya devam edecektir; ve bu suçlamayı yapmaya herkesten çok solun hakkı vardır." ("Sosyalist devrim ve yurtseverlik", *Gelenek*, sayı 64, s. 31). Salt vatan hainliği suçlamasıyla sosyalist politika yürütüldüğü nerede görülmüş!

Sonuçta ne yaparsınız, Aydemir Güler gibi Lee pantolon giyerek MacDonalds'a karşı gösteri düzenlersiniz. Emperyalizme karşı hınçla dolu ama, emperyalizm kapitalizm ilişkisini henüz bilimsel anlamıyla kavramamış, anti-emperyalist ve anti-kapitalist mücadelenin birbirinden ayrılamayacağı gerçeğini, sisteme karşı bütünsel mücadele zorunluluğunu içselleştirememiş biz devrimcilerin 1968-71 arasındaki naifliğiyle Cola yerine Ankara gazozu içmesi kadar bir tutarlılık ve içtenlik bile gösteremezsiniz.

Peki SİP'in yeni çizgisi salt imaj kaygılarıyla bile olsa SİP yönetiminin TKP'ye olan düşmanlığını giderdi mi?

Hayır, tabii Nâzım konusundaki demagojik kampanyayı saymazsanız! TKP merkez komitesi üyesi kimliğiyle ölen bir komünist önderi partisinden koparak kendisine malzeme yapmaya çalışmak dışında esasta herhangi bir fark yok.

Ama bu kez, TKP'ye hep yönelttikleri kemalistlik, bağımsızlıkçılık, CHP'cilik, UDC'cilik, MDD'cilik suçlamalarını ters çeviriyorlar; artık ters taraftan hücuma geçiyorlar. İster inanın, ister inanmayın, artık TKP'ye yönelttikleri suçlama yeterince bağımsızlıkçı ve anti-emperyalist, yeterince anti-feodal ve anti-gerici, yeterince aydınlanmacı, yeterince kalkınmacı olmamak!

Geçmişten sözümona gelenek üreten Aydemir Güler şöyle yazıyor: "Komünist hareket kemalist burjuvaziden daha kararlı bir

gericilik karşıtlığı, onun gibi uzlaşmacı olmayan bir anti-emperyalizm, kapitalist kalkınma yoluna alternatif bir sosyalist kalkınmacılık geliştirmek ve siyasi hattını kemalizmden ayırdetmek yoluna gitmemiştir."(*Gelenek*, sayı 67, s. 27).

Bakın, Türkiye komünizminin tarihini böyle çarpıtarak yazmaya kalkıyorlar! Türkiye'nin kahraman komünistlerini, TKP'yi hep var etmek için her şeye katlanan onur timsali devrimcileri bakın nasıl tanımlıyorlar: "Ölüme ve acılara koşan, baskı altındaki komünistler"; "aklı karışan komünistler"; "anlamını kaybeden komünistler"; "şiir yiyen komünistler"; "gizleyen, giz perdesi imal eden komünistler"; "üretimsizlik nedeniyle az konuşan komünistler"; "doğru bildikleri siyaset, hayatlarını adadıkları örgütlerini gereksiz hale getirmiş komünistler" (A.g.y., s.21-44).

Komünistlere bu kadar kini içinde nasıl biriktirdiğini hiç anlamadığım Aydemir Güler'i Türkiye proletaryasına havale ediyorum. Ama bir iftirasına mutlaka değinerek teessüflerimi bildirmek istiyorum. Hem sağdan, hem soldan vuran Aydemir Güler'e göre, "Hain Aydemir-Tör ile TKP'nin kemalizme bakış açıları büyük ölçüde ortaktır."(A.g.y., s. 30).

Hidayete ererek Şevket Süreyya Aydemir'in çizgisine gelmiş birinin ağzında bu iftira sadece gülünç kaçıyor. Siz hatıralarını sömürmeye kalktığınız "eski tüfeklerin" yanında söyleyin bunu da, alın hak ettiğiniz yanıtı.

Bakın bu iftira sahipleri Kurtuluş savaşı dönemini değerlendirirken komünistleri nasıl aşağılayıp kemalizmi nasıl göklere çıkarıyorlar: "Sol alternatifler tarihsel güçsüzlükleri ve sosyalist iktidar perspektifine sahip olmayışlarıyla, bir geleceği temsil etmiyorlardı. ... Gelmek istediğim sonuç şu: Kemalist hareket Türkiye'yi bir 'sınıf mücadeleleri birimi' haline getirebilecek tek yolun da adıydı." (Aydın Giritli, *Sol*, sayı 109, s. 29).

Dönek Şevket Süreyya'nın söylediği neydi peki?! "Tek yol kemalizm", değil mi? Siz ne söylüyorsunuz peki? "Komünistler bir geleceği temsil etmiyordu. Tek yol kemalizmdi"!!! Farkı ara ki bulasın!

Bir de şunu ekliyorsunuz: "Türkiye'nin burjuva devriminin, halkçı uçlara karşı-devrimci neşterleri de yok." (*Gelenek*, sayı 64, s. 23) Peki ya, Mustafa Suphiler'e, Yeşil Orduculara, Halk İştirakiyunculara yapılanlar, ölümler, işkenceler, hapisler, sürgünler neydi?! O çok beğendiğiniz "devrimci öncü"nün masum "korunma içgüdüsü" mü? (A.g.y., s. 24).

Beyler, siz kimsiniz? Kimden yanasınız?

SİP yöneticilerinin şu sıralarda yok etmeye çalıştıkları sosyalist devrim stratejisi konusunda neler diyeceksiniz?

TKP, ileri demokratik devrim stratejisini sunarken bu devrimin mutlaka sosyalizme açılan bir devrim olduğunu vurgulamıştı. Bu konuda, en azından partinin devrimci kanadında ve Bilen yoldaşta herhangi bir belirsizlik yoktu. SİP'lilerin de kabul edeceği gibi, tek bir iktidar süreci gözetildiğinde diğer tartışmalar skolastik olmaktan öteye gitmez. Ancak, Gorbaçov ve Nabi Yağcı çizgisinin zararları ortaya çıktığında, likidasyon sürecine karşı çıkan komünistler, bu konuda da döneklerin elinde herhangi bir koz bırakmamak için "strateji" tartışmasını yeniden ele aldılar ve "sosyalist devrim" stratejisini benimsediklerini ilan ettiler. Konuya ilişkin anlayışımızı, Marks'a, Engels'e ve Lenin'e karşı bilgiçlik taslamadan daha 1989 yılında *10 Eylül*'de ortaya koyan yazıyı lütfen *Ürün*'ün bu sayısında tarihsel bir belge olarak yayınlayın. SİP yönetiminin başlattığı inkârcılık ve teslimiyet furyasına karşı yararlı olacaktır.

Son olarak ekleyecekleriniz?

Sosyalist İktidar Partisi'nin yeni çizgisi aslında sosyalistleri iktidarsızlaştırma platformudur. Bu platform terkedilmelidir. Bu platformun temelinde işçi sınıfına ve emekçi kitlelere inançsızlık yatmaktadır.

Bir: Aydemir Güler, "İnsanımız bir eğilim olarak ezilene kendiliğinden el uzatmaya değil, ezene saygı duymaya yöneliktir" diyor. (*Gelenek*, sayı 67, s. 23).

İki: Aydın Giritli, işçi ve emekçi kitlelerinin, kapitalizmin ger-

çek yüzünü bilinçle kavraması olanaksızdır diyor. (*Gelenek*, sayı 64, s. 19).

Üç: Yine Aydın Giritli, "Demokrasi kategorisinin Türkiye siyasal tarihinde kitlelerin mücadelesiyle bağlantısı pek az olmuştur" diyor. (A.g.y., s. 27).

Sonuç olarak da, işçi ve emekçi kitlelerin devrimin bilinçli ve örgütlü öznesi olmadığı bir "sosyalizm" stratejisi icat etmeye kalkıyor. Bu yol, çıkmaz sokaktır.

İşçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişmenin devrimci sonuçlar üretmesi olanağından umudunu kesen SİP, burjuvazinin kendi içinde varolan veya varolduğunu sandığı çelişmelerin kendi önünün açılması için yeterli olacağını vehmediyor. Gelişme umudunu buna bağlıyor; gelişme perspektifini işçi sınıfı ve emekçiler dışında arıyor.

Eylül 2001

SİP GENEL BAŞKANLIĞI'NA AÇIK MEKTUP:

Tarih Sizi Affetmeyecek

Size 28-29 Ocak 1997'de yeniden yayımlanmaya başlarken kendisini "Türkiye Komünist Partisi geleneğiyle yetişen kadroların sesini duyuracak bir platform" olarak tanımlayan ve bu güne kadar aynı doğrultuda yürüyen *Ürün Sosyalist Dergi* yayın kurulu olarak sesleniyoruz.

Partinizin 11 Kasım 2001 tarihinde yapılan 6. Olağanüstü Kongresi'nde dünya komünist hareketinin en temel etik ilkelerini çiğneyerek, felsefesi, sınıfsal kökeni, örgütsel geleneği, siyasal çizgisi, kadro birikimi açısından hiçbir ortak nokta taşımadığınız; aksine, siyasal hayata atıldığınızdan beri karşısında olduğunuz, her türlü yolla mücadele ettiğiniz, sürekli küfür ettiğiniz Türkiye Komünist Partisi'nin adını gasp etme girişiminde bulundunuz. Dünya komünist hareketi, tarihin önemli dönemeçlerinde revizyonizm

bölünmesini, troçkizm bölünmesini, maoizm bölünmesini yaşadı, ama bu bölünmelerin hiçbirinde hiçbir çevre sizin yaptığınız gibi bir siyasal kimlik hırsızlığında bulunmadı.

TKP Merkez Komitesi üyesi, komünist şair Nâzım Hikmet, "Ömrümde yalnız seninle/Ve senin safında olmakla övündüm" dediği Türkiye Komünist Partisi'nin, emperyalizmin ve kapitalizmin terörüne, döneklerin ihanetine karşı savaşta aldığı yaralara değinerek ona "Sen bana bugün/Mübarek alnındaki yara yerinle/Ve işçi bileklerinde zincir izlerinle göründün" dizeleriyle seslenmişti. Siz Türkiye proletaryasının övünç kaynağı bu varlığı yaralarını sarmaya uğraşırken arkadan hançerlediniz.

Sizin bu girişiminiz, son iki yıldır yoğunlaştırdığınız burjuvaziye teslimiyet çizgisinde artık hiçbir sınır tanımadığınızı gösteriyor. İşçi sınıfının kapitalizme karşı bilinçlenemeyeceğini, emek-sermaye çelişmesinin sosyalist devrime yol açamayacağını iddia ettiniz. İşçi sınıfından, devrim ve sosyalizm idealinden kestiğiniz umudunuzu burjuvaziye ve burjuvazinin resmi ideolojisine bağladınız. Türkiye kapitalizmini bağımsızlıkçı, militarizmi anti-emperyalist ilan ettiniz. Enternasyonalizmden vazgeçip milliyetçiliğin kuyruğuna takıldınız.

Ürün'ün Ocak-Şubat 2000 tarihinde yaptığı "Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılması için platform oluşturma çağrısı"nı reddettiniz. Önce göstermelik KP'yi sahneye çıkardınız; bununla istediğiniz sonucu elde edemeyince daha büyük bir aldatmacaya başvurdunuz. Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Salih Hacıoğlu, Şefik Hüsnü, Reşat Fuat, Nâzım Hikmet, Zeki Baştımar ve İ. Bilen'in TKP'sinin adını çalmaya kalktınız. Emekleri, kanları ve canlarıyla Türkiye proletaryasının öncüsünü var eden binlerce militanın, Mehmet Bozışık'tan Mustafa Hayrullahoğlu (Deniz) yoldaşa kadar yaşlısıyla genciyle devrim ve sosyalizm için, yepyeni bir dünya ve Türkiye kurmak için kapitalist sömürüye, emperyalist ve faşist baskıya karşı mücadele edenlerin TKP'sinin adını gasp ettiniz.

Bu uğursuz saldırınız, nesnel anlamıyla, daha 1920'de işçi sını-

fının ve emekçi halkın gözünü boyamak, kadroların ve kitlelerin kafasını karıştırmak, proletaryanın liderlerini pusuya düşürmek, işçi ve köylü devrimi ihtimaline karşı emperyalizmle işbirliğine yönelişini gizlemek için burjuvazinin gerçek TKP'ye karşı kurdurttuğu sahte TKP girişiminin bir tekrarından ibarettir. Burjuva liderlerinin kibirli bir ifadeyle, "idareyi bu baldırı çıplaklara mı bırakacağız" dedikleri gerçek partiye karşı kurdurttukları ve işi biter bitmez bir tarafa attıkları resmi TKP, 21. yüzyılın başında siz SİP yöneticilerinin eliyle tekrar hortlatılıyor. Burjuvazinin resmi TKP'sinin, proletaryanın öncüsü gerçek TKP'nin programı, tüzüğü, felsefesi ve kadrolarıyla nasıl hiçbir ilişkisi yok idiyse, sizin bu girişiminizin de gerçek TKP'nin programı, tüzüğü, felsefesi ve kadrolarıyla hiçbir ilişkisi yoktur.

Ama boşuna! Dosta düşmana ilan ediyoruz ki, bu oyun tutmayacaktır. Türkiye komünistlerini ve dünya komünist partilerini aldatamayacaksınız. Türkiye proletaryasının laneti şimdiden üzerinizdedir. Sınıfsal bir varlık olan TKP'nin adı size asla yar olmayacaktır. Sömürüye, açlığa, işsizliğe, pahalılığa, hastalığa, eğitimsizliğe, aşağılanmaya mahkûm edilen bebelerin, çocukların, gençlerin, yaşlıların; mülkiyetsizliği, yoksulluğu, dili, cinsiyeti, inancı nedeniyle horlananların, kısacası emekçi Türkiye halkının devrimci mücadelesini saptırma gayretiniz sonuçsuz kalacaktır. Türkiye işçi sınıfı, partisinin adının sizler tarafından istismar edilmesine izin vermeyecektir.

Şunu iyi bilin: Tarih sizi affetmeyecek!

14 KASIM 2001
ÜRÜN SOSYALİST DERGİ
Yayın Kurulu

Basın Açıklaması:

SİP'in Çirkin Saldırısını Püskürteceğiz

SİP'in 11 Kasım 2001 tarihli kongresinde adını değiştirerek TKP adını alması üzerine, Türkiye Komünist Partisi'nin üye ve taraftarlarının dünya ve ülkemiz komünistlerine ve tüm ilerici güçlere yaptığı açıklamadır.

Sosyalist İktidar Partisi (SİP) 11 Kasım 2001 tarihli kongresinde bir oldubitti gerçekleştirerek, Türkiye Komünist Partisi (TKP) adını aldığını ilan etme cüretini göstermiştir.

Dünya ve ülke komünistlerinin bildiği gibi Türkiye Komünist Partisi 10 Eylül 1920'de Bakü'de, ülkemiz komünistlerinin Mustafa Suphi önderliğinde birleşme iradesini göstermesiyle kurulmuş ve o günden bu güne, kan ve can pahasına; bedeli, ölüm, sürgün, zindan olan bir mücadele sürecinden geçerek ulaşmıştır.

Türkiye Komünist Partisi'nin 80 yılı aşan tarihi, emektar üyelerinden genç taraftarlarına kadar enternasyonalizme, dünya komünist ve işçi hareketine, komünist ilke ve ülkülere, işçi sınıfına sadakatin tarihidir.

Türkiye Komünist Partisi'nin 80 yılı aşan mücadele tarihine, bu

tarihi yaratan üye ve taraftarlarına ve komünist mücadelenin etiğine yapılan bu haksız, çirkin, kabul edilemez saldırıyı kınıyoruz.

Biz bu açıklamayı yapan ve açıklamaya katılan her yaştan kadın, erkek, tüm Türkiye Komünist Partisi üye ve taraftarları alenen ilan ederiz ki;

Türkiye Komünist Partisi'nin adı ve onurlu mirası bugüne kadar olduğu gibi, bu günden sonra da her türlü saldırıya rağmen korunacak, yapılan saldırı Türkiye Komünist Partililerin bilinci ve emeği ile püskürtülecektir. Ekim devrimi ve ulusal kurtuluş savaşının ateşleri içerisinde doğan TKP'nin üye ve taraftarları bu iradeye sahiptir.

23 Kasım 2001

SİP Üzerine Söyleşi-II

Cemal Toprak

Ürün: Daha önceki söyleşimizde SİP'in geçmişinin "TKP'yle bırakın birliği, en küçük bir yakınlaşmayı bile içine sindiremeyen, TKP'yi her konuda suçlayan, onu adeta 'mutlak kötülük' sayan küçük bir çevreye uzandığını" söylemiştiniz. Ne var ki, bu söyleşinin yayınlandığı Ürün sayısının -deyim yerindeyse- daha mürekkebi kurumadan SİP yönetimi bir oldubittiyle TKP adını aldığını ilan etti. Bu adımı nasıl karşılıyorsunuz?

Cemal Toprak: SİP yönetimini elinde tutan küçücük grupta yer alanlar, üniversite eğitimlerini 12 Eylül faşizmi döneminde yaptılar. Evren-Özal diktatörlüğünün üniversitelerde serbestçe at koşturduğu bir dönemde, YÖK sisteminin altın yıllarını yaşadığı bir üniversite ortamında, uluslararası sermayenin dünyayı ve Türkiye'yi boğan yeni-sağcı muhafazakâr saldırısına boyun eğmiş

hocaların rahle-i tedrisinden geçtiler. En kısa sürede en fazla kâr elde etmek için her yolu mubah sayan, hızla yükselmekten başka bir amacı olmayan, rekabeti ve bencilliği kutsallaştırmış yağmacı bireyler olarak yetiştirildiler. Topluma karşı hiçbir sorumluluk taşımayan, yaptıkları konusunda en küçük bir ahlaki kaygı gütmeyen, etik ilkelerle alay eden birer "yuppie" olmak kafalarına kazındı. Kapitalizmin altın çocukları olacak masterli doktoralı "genç profesyoneller" üreten bu eğitim sisteminin etkilerinin maalesef solun içine de taşındığını görüyoruz.

SİP yöneticilerinin son adımı, emeğe saygısız, hakkaniyet nedir düşünmeyen, herşeyi kendisinden başlatan, kendisinden önceki kuşakların binbir zahmetle oluşturduğu birikimleri yağmalanacak nesneler olarak gören bir anlayışın ürünüdür. Banka reklamlarında görüyorsunuz, zamanında bir şekilde sola-sosyalizme bulaşmış metin yazarları, devrim kavramını, Marks'ın özdeyişlerini, Nâzım'ın şiirlerini bile finans kapitalin yağma sofrasına meze yapıyorlar. SİP yöneticileri kendilerinde emekçilerin yarattığı her değeri gaspetme hakkını vehmeden kapitalistlerin zihniyetiyle hareket ediyorlar. TKP'nin dünya görüşünü, programını, adını savunmak için yaşamlarını, sağlıklarını feda eden, devrim ve sosyalizm davasını dişleriyle tırnaklarıyla bugüne getiren bütün komünistleri yok sayarak, bu topraklarda Tütüncü Abbaslar, Mustafa Hayrullahoğlular, Ahmet Hilmi Feyzioğlular, Talip Öztürkler, Meryem Karakızlar hiç yaşamamış gibi yaparak, Türkiye proletaryasının "en büyük ustalığı, en ince hüneri" olan partinin adını çalıyorlar. Yeni dünya düzeninin "yuppie"leri en sonunda solu-sosyalizmi de bir av alanına çevirdiler. SİP'li "yuppie"ler iş başında! Artık tarihimizin, adlarımızın, kimliklerimizin bile gaspedildiği bir aşamaya ulaştık. Sömürücülerin "Ben yaptım oldu" mantığıdır bu. Ama olmadığı kısa sürede görülecektir.

Bakın, daha dün, Ürün Yayınları sahibi ve sorumlusu Ekrem Sarıoğlu TKP belgelerini yayınladığı için Devlet Güvenlik Mahkemesinde mahkûm oldu. Ortaya çıktığı günden beri bu taraklarda hiç bezi olmamış, TKP için serçe parmağını bile oynatmamış, üs-

telik hep TKP karşıtı olmuş SİP'li beyzadeler ise TKP adıyla çalım satıyorlar!

Yani emek başkasından, çalım beyzadelerimizden! Fakat "Emeğin ne önemi var, mühim olan kurnazlık" ilkesiyle hareket eden SİP yöneticileri sakın unutmasın, hakikaten "yağma yok, sosyalizm var"! Komünistlerin ahını alanlar asla iflah olamazlar. Bu yalın gerçeğe hep beraber tanıklık edeceğiz.

SİP Genel Başkanı Aydemir Güler, gasp kongresinde yaptığı konuşmada Nâzım Hikmet'i bir numaralı üyeleri ilan etti. Buna ne diyorsunuz?

Nâzım Hikmet tabii ki proletaryanın son derecede saygın bir ismidir. Yaşamını devrim ve sosyalizm davasına adamış, bu uğurda her türlü özveriye katlanmış bir komünisttir ve TKP Merkez Komitesi üyesi olarak dünyaya gözünü yummuştur. Nâzım Hikmet, "sizi TKP'nin bir numaralı üyesi olarak kabul ediyoruz" diyecek aklıevvellere gülüp geçecek, bu yağcılığın ardında neyin yattığını bilecek kadar külyutmaz bir insandı.

TKP'nin bir numaralı üyesi, partinin kurucu başkanı olan Mustafa Suphi'ydi kuşkusuz. Başkalarını bir yana bırakalım, bizzat Nâzım'ın şiirlerinde de, konuşmalarında da bu gerçeğin sık sık vurgulandığını görürsünüz. SİP yöneticileri de bu kadarını bilirler.

Ne var ki, Türkiye burjuvazisi, bugünlerde Nâzım Hikmet'i içini boşaltarak evcilleştirme, onu devrimci özünden, sömürüye karşı mücadelesinden, yeni bir dünya isteminden koparark kapitalizme yamama, bir süse dönüştürme gayreti içinde. Proletaryanın gür sesli şairi, büyük insanlığın sözcüsü Nâzım Hikmet'i metalaştırıyorlar. Onu "devletine saygılı, ebedi şefe bağlı, uçuk bir sosyete playboyu" olarak medyatikleştiriyorlar. Burjuvazinin kanlı bir pusuyla yok ettiği Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve yoldaşları, emeğin kurtuluşu ve ülkenin bağımsızlığı uğrunda hayatları boyunca kapitalizme ve emperyalizme karşı yılmadan mücadele ettikleri için burjuvazinin zindanlara ve sürgünlere mahkûm etti-

ği Şefik Hüsnü, Reşat Fuat, Zeki Baştımar, İsmail Bilen, Hikmet Kıvılcımlı gibi öteki önderler ise hâlâ öcü statüsünde tutuluyorlar ve tabu sayılıyorlar.

SİP yöneticileri, tam bir kapitalist "işletmeci" zihniyetiyle, burjuvazinin isteklerine neyin uygun olduğunu saptayıp ona göre davranıyorlar. Neyin piyasası var diye bakıyorlar, vitrine onu koyuyorlar. İşin açıkçası, kıbleleri piyasa olmuş bu kişilerin. Mustafa Suphi mi, boşverin onu, elleri kanlı müşterilerimizi rencide etmenin lüzumu yok diye düşünüyorlar herhalde. Nâzım Hikmet mi, e, burjuvazi vicdanını biraz olsun rahatlatmak için artık onu moda ettiğine göre, biz de vitrine onu çıkartalım mantığıyla hareket ediyorlar. Bu arada birilerinin hakkı yeniliyormuş, medyatik olmayan komünistler yok sayılıyormuş, hiç umursamıyorlar. Daha önce sözünü ettiğim çıkarcı, vurguncu yaklaşımın bir uzantısı da bu işte. Emeğe saygısızlık, hak hukuk tanımazlık ile burjuvaziye yaranma isteği iç içe geçiyor bu konuda.

Yine Aydemir Güler, Cumhuriyet gazetesine verdiği demeçte, "partileri kapatılsa bile, bazıları gibi, ülkemizi dışarıya şikâyet etmek gibi bir niyetlerinin olmadığını" (17 Kasım 2001, sayfa 5) belirtti. Sizce ne demek istedi?

Her devrimcinin bildiği gibi, dil bir toplumsal mücadele alanıdır. Belli kavramları ve sözcükleri kullanmak sadece dilsel bir olgu olarak, sadece dilbilim alanına giren bir konu olarak görülemez. Kullandığımız kavramlar, seçtiğimiz sözcükler sosyal sınıflar çatışmasında nerede yer aldığımızı, siyasal duruşumuzun ne olduğunu da gösterir.

SİP Genel Başkanı, ikide bir parti kapatarak işçi sınıfının ve sosyal muhalefetin örgütlenme özgürlüğünü ayaklar altına alan iktidar sahiplerinin hukuksuzluğuna, usulüne uygun olarak imzalanmış uluslararası anlaşmaları da öne sürerek karşı çıkmak gibi temel bir demokratik hakkı kullanmayı, tıpkı iktidar sahipleri gibi, "ülkemizi dışarıya şikâyet etmek" olarak tanımlıyor. Egemenlerin dilini benimsiyor. Özgürlüğü değil, köleliği; direnmeyi değil, tes-

limiyeti seçiyor. Emekçi halkın gürül gürül akması gereken, köleliğin bentlerini yıkması gereken kendine güvenli dilini milliyetçi bir kötürümleştirmeye uğratıyor. Egemen burjuvaziye milliyetçilik garantisi veriyor. Finans oligarşisinin has elemanı yüce devletlûlara, "Adımı TKP'ye çevirsem de yanlış anlamayın, ben başkaları gibi değilim, ben milliyetçiyim, benden size zarar gelmez" mesajını gönderiyor. Ne zavallı bir yaklaşım!

Ama, bizim egemenler kös dinlemişlerdir. Bu yaltaklanmalar pek işe yaramaz; belli adların simgesel değerinin bile burjuvazinin sınıfsal reflekslerini harekete geçireceğini kapatılan TBKP, SBP, SP, DKP vb. örneklerine rağmen anlamayanlar, yanıldıklarını kısa sürede göreceklerdir. Teslimiyet çıkmaz sokaktır. Yaptığınız pis işler bile sizi burjuvazinin gözünde makbul hale getirmeye yetmeyecek; sıkılmış bir limon gibi kullanıldıktan sonra bir yana atılacaksınız. Burjuvazi tarafından devrim ve sosyalizm davasına karşı kullanılmış olmanın, proletaryayı şaşırtmak üzere kullanılmış olmanın onursuzluğu ve utancıyla kalakalacaksınız.

Haluk Yurtsever, SİP'in TKP adını gaspetmesine mazeret üretmek kaygısıyla olsa gerek, "TKP'nin denize ulaşamadan kuruyan bir ırmak olduğunu", dolayısıyla başkalarının bu adı pekâla üstlenebileceğini söyledi.

Dilin kemiği yok. Siyasal yaşamının sadece kısacık bir diliminde TKP'de yer alan, sonrasında insanın başını döndürecek bir hızla durmadan "yapı değiştiren" eski yol arkadaşımız Haluk Yurtsever bu tür temelsiz iddialar öne sürmeden önce iki kez düşünmeliydi.

Dünya görüşünü, ilkeleri bir yana bırakıp o an güçlü görünenin peşine takılarak siyaset yaparsanız sonunda burjuvazinin önünde secdeye varırsınız. Marksizm-Leninizmin öngördüğü şekilde, iğneyle kuyu kazarak, alınterimizi akıtarak, tırnağımızla dişimizle sınıfı örgütlemekten, bu yolla sınıfsal bir güç yaratmaktan, bir sınıf gücü olarak siyasete damga vurmaktan ve yeni bir dünya yaratmaktan yılanlar, işin kolayına kaçıp şunun bunun peşinde dolaşıp dururlar. Sınıf mücadelesinin hamallığını yapmadan hep

tepelerde yer almak için ilkelerinden vazgeçenlerin, bir ünvan için, bir koltuk için, şan şöhret için davalarını satan zavallıların nereye varacağını bir kez daha göreceğiz.

Haluk Yurtsever unutmasın: Proletarya var oldukça, partisi de var olacaktır. TKP seksen iki yıllık tarihinde ateşin ve ihanetin her türlüsünü gördü. Kaç kez öldüğü, yok olduğu, dağıldığı, çöktüğü, battığı, bittiği, ezildiği, yıkıldığı, silindiği, kökünün kazındığı, imha edildiği, feshedildiği, ortadan kaldırıldığı, boğulduğu, kuruduğu ilan edildi. Ama her seferinde yaralarını sarmayı, kendisini ayağa kaldırmayı başardı. Meydanı burjuvaziye ve yardakçılarına hiç bırakmadı. Haluk Yurtsever, SİP'in hırsızlığına karşı yükselen tepkilere bir baksın, bir kez daha düşünsün. *Ürün*'ün açık mektubunu okusun. Farklı görüşlerden TKP emektarlarının basın açıklamasını okusun. Daha şimdiden proletaryanın vicdanında mahkûm olan gaspçıların avukatlığını yapacağına, aynaya baksın, kendini sorgulasın.

Kendini sorgulamasına belki yardımcı olur diye, çok iyi bilmesi gereken ama anlaşılan unuttuğu bir tarihsel belgeden müsaadenizle küçücük bir bölüm aktarayım. Sözkonusu belge, TKP'nin yasal kolu Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası'nın 1922'de kapatılmasını protesto eden bildirisidir: "Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası sınıfsal bir varlıktır. O Türkiye işçi ve köylülerinin teşkilatıdır. Bu sınıflar mevcut oldukça parti yaşayacaktır. Bu sınıflar imha edilemez ki partiyi imha ve ilga edebilesiniz....Sınıfımızın mevcudiyeti sizin kararlarınız ve kanunlarınızın üzerindedir." Böylesine köklü bir kuruluşun varlığı SİP'in gayrimeşru kararına veya bu kararın avukatlığını yapmaya kalkışan siyaset cambazlarının laf ebeliğine bağlı değildir.

SİP Genel Sekreteri Kemal Okuyan, kongrede yaptığı konuşmada, "Bakın sevgili dostlar, neredeyse 15 yıldır bu ülkede şu veya bu biçimde TKP adı altında bir siyasi mücadele verilmiyor" diyerek bu adı almalarının etik açıdan yanlış olmadığını savundu.

Kemal Okuyan minareyi çalmış, ama kılıfını iyi hazırlayama-

mış. SİP'in göstermelik KP'yi kurdurmasından üç ay sonra Yunanistan Komünist Partisi radyo ve televizyonunun Kemal Okuyan'la yaptığı söyleşiye bakalım isterseniz:

> **"Soru**: Neden bu partiye Komünist Parti dediniz de Türkiye Komünist Partisi demediniz?
>
> **"Yanıt**: Bunun birkaç nedeni var. Birincisi, bir parti -ki, Türkiye'nin en eski partisidir aslında- yakın döneme kadar, Sovyetler Birliği çözülene kadar, Türkiye Komünist Partisi adı altında varlığını sürdürdü. Biz bu partinin devamı gibi gözükmek istemiyoruz. Çünkü bu partinin tarihinin belli bölümlerinin Türkiye'deki sosyalist mücadelenin mirasını temsil edemeyeceğini düşünüyoruz. Türkiye'de komünist hareket daha zengin bir kanalda aktı. İkincisi, bugün, bu geçmişteki Türkiye Komünist Partisi'nin devamı olduğunu söyleyen bizim saptadığımız altı yedi örgüt var. Bu adı kullanıyorlar. Biz Komünist Partisi'ni kurarken gereksiz bir tartışmaya girmek istemedik. Bu biçimsel bir tartışmadır aslında. Konuyu saptıracaktır. Türkiye Komünist Partisi adı etrafında bir kördöğüşü ortaya çıkacaktı ve biz bu kördöğüşü içerisinde yer alacaktık. Bu tartışmaya da girmek istemedik."

Kemal Okuyan, söyleşinin sonraki bölümünde, "TKP'nin devamı olduğunu söyleyen ve bu adı kullanan" örgütlere ilişkin ek bilgiler verirken, şunu da vurguluyor: "Bu kesimlerin bazıları kendilerini komünist diye tanımlamalarının ötesinde, Türkiye Komünist Partisi biziz diyorlar"

Apaçık görüldüğü gibi, Kemal Okuyan, bir yıl önce doğruyu söylüyor; Türkiye'de TKP adıyla şu ya da bu biçimde bir siyasi mücadele verildiğini kabul ediyor. Bir yıl sonra ise gözünü karartıp her türlü etik kaygıyı bir yana bırakıyor ve siyasi gaspına mazeret bulmak için kongrede düpedüz yalan söylüyor; Türkiye'de neredeyse 15 yıldır TKP adıyla siyasi mücadele yürütülmediğini iddia ediyor.

SİP yöneticilerine soruyorum: Yalanın hak yarattığı nerede görülmüş? Yalan dolanla bir yere varılır mı? Hadi yeni dünya düzeninin sola-sosyalizme sızmış "yuppie"leri olarak bu konuları felsefi

ve etik açıdan hiç düşünmediniz diyelim; hiç olmazsa pragmatik bir yaklaşımla "Yalancının mumu yatsıya kadar yanar" atasözünün doğru olabileceğini de mi hesaplamadınız?

Yalan kendini bir başka gelişmeyle de ele verdi. Bilindiği gibi, siyasal çalışmasında TKP adını kullanan *İşçinin Sesi* grubunun lideri Rıza Yürükoğlu'nun sürgünde ölmesinden sonra vasiyetine uygun olarak yakılan naaşının külleri Türkiye'ye getirildi. Küllerin denize serpilmesi töreni için gazetelere ilan verildiğinde SİP yöneticilerinin kongrede sığındıkları "zaten bu adı 15 yıldır kimse kullanmıyordu" mazereti bir kez daha çürüdü. Küplere binen SİP yöneticileri, çareyi, ilanı yayınlayan gazetelere ihtarname göndermekte buldular. "Yürürlükteki Siyasal Partiler Kanununa göre Türkiye Komünist Partisi adını kendilerinden başka kimsenin kullanamayacağını, bundan sonra verecekleri haberlerde ve yayınlayacakları ilanlarda bu hususa titizlikle riayet etmeleri gerektiğini" gazetelere resmen bildirdiler. Bu sansürcübaşılara şimdi güler misiniz, ağlar mısınız? Böyle bir yavuzluğun örneği var mı şu dünyada?

SİP yönetiminin etik açıdan kabul edilemez bir adım attığı görüşünü paylaşan kimi arkadaşlar, olaya başka bir açıdan da yaklaşmak gerektiğini düşünüyorlar. Onlara göre, SİP'in TKP adını alması etik bir hareket olmasa da pratikte TKP üzerindeki çağdışı yasağın kalkmasına hizmet edecektir ve bu nedenle SİP'e tepki göstermek siyasal açıdan pek doğru olmaz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Bu konuya yaklaşırken çeşitli düzlemleri birlikte ele almak gerekir kanısındayım.

Birincisi, etik açıdan kabul edilemez olanın siyasal açıdan doğru olabileceğini hiç düşünmüyorum. Sosyalizmin politikası burjuva politikasından kökten farklıdır. Politika ile ahlâkı birbirinden kesin olarak ayıran Makyavelist anlayışın sömürücü sınıflara özgü olduğuna, buna karşılık sosyalizmin politikasının etik temellere oturduğuna kuvvetle inanıyorum. Sömürüye son vermeyi amaçlayan sınıfın politikası etik olmak zorundadır. Etik ilkelerin ayaklar altına

alındığı yerde proletarya politikası olmaz. Geçici çıkarlar uğruna etik ilkelerin bir yana bırakıldığı yerde, eşitlik ve özgürlük davası zarar görür ve niyet ne olursa olsun despotizm üretilir, köle ruhu üretilir, kapitalizm üretilir, piyasa ahlakı üretilir, beyler ve uşaklar üretilir, ağalar ve yanaşmalar üretilir. Elbirliği, gönül birliği ve dayanışma yerine bencillik, dalkavukluk, sinsilik ve ikiyüzlülük egemen olur.

İkincisi, TKP üzerindeki yasak, sınıfsal bir yasaktır. Türkiye proletaryasının örgütlenme özgürlüğünü tanımak istemeyen burjuvazinin 80 yıllık temel bir politikasıdır. Bu yasak, bütün komünistlerin, sosyalistlerin, demokratların elbirliği olmadıkça, tek bir grubun şu ya da bu girişimiyle kalkmayacaktır. Bu konuda güçlü bir cepheye, kitlesel bir desteğe, bizzat emekçilerin en temel demokratik hakları için harekete geçmesine ihtiyaç var. *Ürün* işte bu gerçeği gördüğü için 2000 yılının başında bu yasağın kaldırılması amacıyla bir platform oluşturma çağrısı yapmıştı. SİP yöneticileri bu çağrıya burun kıvırdılar. Bu konuda birlikte davranmayı reddederek burjuvazinin proletaryanın örgütlenme hakkını daha da uzun süreyle gasp etmesinin yolunu açtılar. Dar grup mantığıyla hareket eden SİP daha ilk adımda adını değiştirmesi için Anayasa Mahkemesi'nden ihtar aldı. SİP yönetiminin kısa günün kârı mantığıyla gerçek sahiplerinden çaldığı bu adı ne ölçüde savunacağını birlikte göreceğiz.

Kemal Okuyan, yukarıda değindiğim söyleşisinde, "Türkiye'de, şu anda düzen, Avrupa Birliği ile ilişkileri nedeniyle bir iki yıllık süre içinde, Komünist Parti üzerindeki yasağı kaldırmak istiyor" diye kendince bir saptama yapıyordu. Zaten alelacele sahneye koydukları bu oyunun ardındaki mantık budur. Yasağı mademki burjuvazi bizzat kendisi kaldıracak, öyleyse biz öne geçelim, bu adı biz "kapalım" diye düşündüler. Fırsatçılık gözlerini hakikaten kararttı. Mücadelesiz elde edilecek büyük bir olanak hayaliyle, büyük bir mirasa konma hırsıyla davrandılar. Herkesi ve herşeyi çiğnediler. Emeği hiçe saydılar.

Gelişmelerin bu saptamayı doğrulamadığı noktada, bu işin

uzun soluklu bir mücadeleyi ve büyük fedakârlıkları gerektirdiği gerçeğinin ortaya çıktığı anda, ilkesizlikleri ve kaypaklıkları bu kadar belli olanların ne şekilde davranacakları tahmin edilebilir. SİP'in TKP adını alması demek ki yasakların kalkması açısından da yararlı değil, zararlı olmuştur.

Üçüncüsü, siyasal açıdan SİP yönetiminin neden olduğu zarar bununla da sınırlı değildir. Komünist olmayanlar, üzerlerinde iğreti duran bu adı sahiplendiklerinde işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve aydınların bilincini de karartırlar. SİP yönetimi, devrimden ve enternasyonalizmden vazgeçip teslimiyetçiliğe ve milliyetçiliğe yelken açtı. Komünizm bayrağı altında, devrimcilere burjuvazinin kokuşmuş mallarını yutturmaya çalışıyor. SİP'in medyatik yetkilisi Mehmet Kızılugil'in milyonların önünde faşistlerle bir olarak savurduğu anti-komünist iftiralar, öyle sanıyorum ki, SİP'in etik ilkeleri çiğneyen hareketinden siyasal açıdan yarar uman arkadaşların gözünü açacaktır.

Dördüncüsü, siz hiç karşıtlarının elinde yücelen bir program ve ad gördünüz mü? TKP karşıtları TKP'nin işine yarayacak işleri niçin yapsınlar? Kemal Okuyan, söyleşisinde, TKP'nin devamı gibi görünmek istemediklerini söylediği gibi, "Türkiye Komünist Partisi adının Türkiye'de Kürt ve Türk emekçilerinin aynı örgütte örgütlenmesi gereğine ters düştüğünü, böyle bir ortak örgütlenmenin önünde engel teşkil edebileceğini düşündüklerini" de belirtmeyi ihmal etmiyor. Temelde böyle bir inançsızlık varken, TKP adı sadece pragmatik gerekçelerle üstlenilmişken, SİP'in uygunsuz hareketinden TKP yasağının kalkması, özgürlük sınırlarının genişlemesi ve benzeri konularda zaten nasıl bir siyasi yarar doğabilir ki? Karşımızda bilerek herkesi aldatmaya çalışan, hesaplı kitaplı birileri var. Kemal Okuyan açıkça da söylemiş: "Şimdi, bugün, partimizin, zaten belli bir siyasi çizgisi var Sosyalist İktidar Partisi olarak. Bunu değiştirmeyeceğiz." Yani söz konusu olan yeni bir siyasi yapı, yeni bir siyasi anlayış, yeni bir yaklaşım değil, bildiğimiz SİP. Herkesin değerlendirmelerini bunu bilerek yapmasında yarar var.

Son sözünüz?

Hayat öğretir. Bu süreçte hepimiz çok şey öğreneceğiz. Serinkanlılıkla yolumuza devam edelim, kendi işimize bakalım. Yalan dolanla, farfaralıkla, kurnazlıkla, işbitiricilikle, arkadan vurmakla kimsenin birşey kazanamayacağı bellidir. İşçi sınıfı siyasetinin gereklerini daha düzgün yerine getirelim. Emeğin kurtuluşu için, yeni bir dünya için saflarımızı sıklaştırarak, çalışma tarzımızı düzelterek, daha disiplinli ve düzenli davranarak, uygun adım yürüyerek, sabırla, kararlılıkla hareket edelim. Kimsenin kuşkusu olmasın, biz bu engeli de aşarız.

Nisan 2002

Ko Vadis SİP Demiştik

Fatih Aydın

Herkesin bildiği gibi, geçen sayımızda bir polemik başlattık. Sol'un çok uzun zamandır ihmal ettiği tartışma geleneğini düzeyli bir halde yeniden gündeme alma doğrultusunda bir ihtiyaç zaten uzun zamandır kendini hissettiriyordu. Son yıllardaki sol içi tartışmalar ya güncel sorunlar üzerinden cepheleşmeler halinde açığa çıkıyor ya da güncel veya geleneksel meselelere dair küfürleşmelerden öteye gitmiyordu. Sol içi tartışmalara belli açılardan katkıda bulunma kararına varan dergimiz *Ürün*, işe öncelikle son dönemlerde düzenle uzlaşma yönünde iyice pervasız hale gelen SİP'le başlamayı uygun buldu. Geçen sayımızda "SİP Nereye" adlı yazımız ve Cemal Toprak dostumuzla yapılan bir söyleşi yayınlandı.

Ardından da tepkiler geldi.

Öncelikle "gereksiz" bir zorunluluğa sahip bir açıklama yapalım. Biz bu yazıları yayınlarken SİP yöneticileri henüz partilerinin adına hem "komünist" hem de "Türkiye" ibarelerini koymamışlardı. Henüz sadece "bir köşede dursun, bakarsın lazım olur" mantığıyla kurdukları bir KP mevcuttu. Bizim de yeni bir parti kuracaklarına dair herhangi bir haberimiz yoktu. Zaten göstermelik olarak muhafaza ettikleri kurullarının bile haberi yokken, pek çok iş için oralara buralara gönderdikleri ve önemli bir kısmının fedakârlığından bizim de şüphemizin olmadığı parti kadrolarına dahi haber vermemişken, bizim duymamız herhalde mucize olurdu. Bu çok da gerekli olmayan açıklamayı, "yok yok, onların haberi vardı; haberleri olmasa bu yazıları yazmazlardı" diye kendini kandırmayı nedense daha uygun bulan, komplo teorisyeni arkadaşlara ithaf ediyoruz.

Ben onlara kefilim arkadaş!

Küfürleşmeler, herhangi bir sonuca ulaşmayı hedeflemeyen yazılar, birbirini geliştiren değil tüketen tartışmalar bizim gündemimizde yok; gündemimize yarın da girmeyecek. Bu nedenle de, biz sadece dost gördüğümüz, aynı kulvarda yürüdüğümüzü veya yürüyebileceğimizi düşündüğümüz, benzer hedefleri farklı cephelerden savunduğunu varsaydığımız ve belli açılardan ortaklaştığımız yapılarla ilgileniyoruz. Her ne kadar sol kimlikle politika yapan tüm çevreler ön açıcı tartışmalarda birer taraf olarak ele alınmalı ise de, polemiklerimiz ve değerlendirmelerimiz -öncelikle ve doğal olarak- dost yapıların belli başlı yanlışlarını düzeltme amacını güdüyor. Çünkü hatalı bir doğrultuda ısrar edilmesi durumunda, bundan etkilenen insanların bir bumerang gibi sosyalist harekete zarar vereceği de malumdur. Hatalı bir başlangıcın sonucunun da olumsuz olacağı ve bütünüyle sol'a fatura edileceği bilinmelidir. İşte asıl bu nedenle, niye biz, niye şimdi benzeri soruları sormak yerine, biraz sağduyuyla, serin kanlı düşünmenin kimseye zararı olmaz.

Tabii sağlıklı polemiklerin yürütülmesi için bu söylediklerimi-

zin tümünün de aynı siyasal metinleri esas alan yapılar açısından geçerli olduğunu da bilmek gerekir. Yani aynı metinlere gönderme yapan düşünceler açısından geçerli sayılır. Bizim de, "aynı kulvarda" yürüyoruz derken kastettiğimiz şey(ler), referans noktalarında ortaklık olduğunu varsaydığımız kişi, grup veya örgütler olmaktadır. Öyle ise, bizim marksizm-leninizmi, enternasyonalizmi, toplumsal mülkiyeti, toplumsal devrimi, diyalektik ve tarihsel materyalizmi, kısacası komünist teorinin bütününü esas alarak getirdiğimiz eleştirilerin cevaplarının da aynı temelden gelmesini beklemek doğal bir haktır herhalde.

Peki SİP'e yönelik olarak bizim söylediklerimizin bu saydığımız temelde bir etkisi olmuş mudur dersiniz? Sizin çevrenizdekiler ne türden tepkiler verdiler bilmiyoruz ama, en azından İstanbul'da görüştüklerimizin dışarıya karşı gösterdiği tavır tam bir "disiplinli militan" havası yansıtıyordu. Hatta buna disiplinli demek bile kâfi değil, "cendereye alınmış militan" tavrı sergilediler desek daha doğru olur.

Sen ne diyorsun ya, onlar var ya onlar, bu işin kompetanıdır!

Sağduyulu bir gözle bakıldığında, gerek doğrudan SİP eleştirisinin, gerekse Cemal dostumuzun söyleşisinin aslında çok iyi niyetle yazılmış, dostça eleştiriler olduğunu fark etmemek imkânsız diye düşünüyoruz. Netice itibariyle, aynı noktalara vurgu yapan her iki eleştiri de yoldan sapma tehlikesi gösteren bir çizginin millerini ayarlamak ve taşları yerli yerine oturtmak amacıyla dillendirilmişti. Üstelik de, yukarıda değindiğimiz gibi sol içinde eleştiri ile küfür arasındaki sınır çok ince ve belirsiz olduğu için, önyargısızca bakanların derhal fark edebileceği gibi, duru, olabildiğince yumuşak ve komünistlere yakışır bir üslupla kaleme alınmasına dikkat edilmişti. Ayrıca, tüm bunlara ek olarak, bizim eleştirilerimizin odağına koyduğumuz bütün alıntıların doğrudan SİP'in kendi yayınlarından, yani birinci elden yapılmasına dikkat ettik. Üstelik de, teorik bir yayın organında yer alan yazıların tümünün

de o yapıyı bağlayacağını bildiğimiz halde, alıntıları SİP'i en yüksek derecede temsil ettiğini bildiğimiz yazarların yazılarından yaptık. Yani, sosyalist bir açılıma yarayacak marksist-leninist bir tartışma platformu için gereken ön hazırlıkların tümü yerine getirildi.

Kendi tarafımızdan bu özenin gösterilmesinin tahmin edilebileceği gibi birkaç sebebi var. Öncelikle, SİP'i meydana getiren kadroları SİP'in mevcut üst yönetiminden kesin olarak ayırıyoruz. İkinci olarak, çevremizde bulunan insanlarımızın çoğunluğunun SİP'le şu ya da bu düzeyde ilişkisi var; bu da yazılanların içeriğine daha büyük bir sorumluluk yüklüyor. Son olarak, ülkemizdeki geçmiş deneyimler gözönüne alındığında, SİP üst yönetiminin şu anda izlediği politikaların çok da özgün olmadığını biliyoruz. Daha önce bu yöntemi uygulayanların sonu nerede bittiyse, eşyanın tabiatı gereği SİP'in yolu da oraya çıkacak. Böylesi bir durumu görüp de uyarıda bulunmamak, her şey bir yana, aslolarak komünistlerin etik anlayışına sığmaz.

Onlar bizim partinin en eskileri arkadaşım, hayatta yanlış yapmazlar!

Bu yazıda amaçlanan sadece kuramsal bir tartışma yapmak değil. SİP'in son bir iki yıldır geliştirdiği ideolojik-politik hattın eleştirisi zaten diğer köşelerde veriliyor. Bu yazıda asıl amaçlanan, çok şaşırtıcı biçimde kendisini üstelik de "komünist" olarak niteleyen insanlarda görünen -ki bir kısmı ile arkadaşlık düzeyinde bir yakınlık olduğunu da itiraf etmek gerekir- mazlum kabullenmişlik ve kadercilik olgusunu tartışmak.

Hangi saiklerle yapılırsa yapılsın, kuşku uyandıracak derecede hatalar yapan bir liderlik kadrosuna teslim edilmiş bir politik yaşamın hüsranla karşılaşması büyük olasılıktır. Bırakın kendisine komünist diyenleri, en açık renklere sahip olanlar da içinde olmak üzere sol ideolojiyi benimseyenlerin kabullenemeyeceği bir "tabiiyet" ilişkisinin bilimsel bir açıklamasını yapmak zordur. Gerçek üstü, uhrevi, göksel ve kerameti kendinden menkul açıklamalara ise bizim karnımız tok. Herkesin karnının tok olduğunu da sanıyoruz. Amerikan başkanlarından biri söylemişti. "You can fool

some people for sometimes, but you can't fool all the people all the times." (Zaman zaman bazı insanları aldatabilirsiniz, ama insanların tümünü her zaman aldatamazsınız). Ayrıca Bob Marley'in bir şarkısının da sözüdür.

Bizim geçen sayıda yaptığımız eleştiriler SİP'in uzun zaman önce nüveler halinde mesajlarını verdiği, ama, tam tarih verecek olursak 28 Şubat sürecinden sonra iyice oturtmaya başladığı ideolojik politik hattına ilişkindi. Bu değerlendirmelerimizi tekrar olma pahasına bir kez daha hatırlayalım.

Eğer solda durduğunu beyan eden ve kitle çalışmasını sol propaganda ile yürüten bir örgüt, kapitalizmin baş çelişkisinin emek-sermaye çelişkisi olmadığını iddia ederse, toplumsal bir devrimin emek-sermaye çelişkisinden doğamayacağını, anti-kapitalist propaganda yoluyla bir devrimci hareketlenme yaratılamayacağını büyük bir özgüvene sahip olarak söylerse, hiç kimse kusura bakmasın, biz ilgileniriz.

On yıllardır bu ülkenin ilericilerine, sosyalist harekete musallat olan resmi ideolojiyi, bir yerlerden talimat gelir gelmez cilalayıp komünizm böbürlenmesiyle önümüze sunmak isteyenlere karşı sesimizi yükseltmeyip ne yapacaktık. Yüksek askeri bürokrasinin açtığı kulvarda yürümeyi istemek, bunu, bu kesimin de yurtsever bir damarı var gibi "açılımlarla" pekiştirmek mümkün. Ama, bu yolda yalnız başınıza yürüyeceğinizi sanmadığınızı umuyoruz. Sizden önce o yola girmiş ve kendince de hatırı sayılır bir yol kat etmiş gruplar var. Sizin bu yolda rahatça yürüyüş yapmanız için, zorlu bir mücadele içine girmeniz ve her şeyden önce Perinçek gibi bir militarizm sevdalısını aşmanız gerekir. Gerçi "bu ülke büyük bir ülke; bu ülkede iyi şeyler de oluyor", yani herkese yetebilir o kulvarınız. Hele de 28 Şubat sürecinden sonra Yekta Güngör Özden'inden Vural Savaş'a kadar, "militan demokrasi", "militan kemalizm" yanlısı o kadar insan, grup, örgüt türedi ki, akla zarar. E, bu kadar yoğun bir kalabalığın içinden kendine yol açmak... haklısınız çok kolay bir iş değil. Hem zorlu, hem de militan bir mücadele yürütülmesi gerekecek.

Parti, alacağı kararı her önüne gelene mi danışacak yani?

Neyse, yukarıda değindiğimiz gibi bizim eleştirilerimiz SİP'in dışa, yani kamuoyuna dönük kısmına idi. SİP'in yıllardır teorize ettiği örgüt içi uygulamaları bizim ilgi ve konu alanımız dışında kalmıştı. İsteyen örgüt defalarca denendiği ve daha işlevsel ve daha tabanın karar alma mekanizmalarında yer almasına olanak sağladığı için, tek adamın veya bir kliğin diktatörlüğüne müsaade etmediği için "demokratik merkeziyetçi" bir işleyişi tercih eder. İsteyenler, aynen kimi zaman uçlaştırılan şekilde ÖDP'de denendiği gibi, eylemlere gelmeme dahil her türden hakkın rahatça kullanılabildiği "keyfe bağlı katılımcı" bir uygulama benimser. İsteyen de, SİP'in yaptığı gibi teoriye yeni bir katkıda bulunur ve işleyişin demokratik yönünü bütünüyle bir kenara bırakarak "her şeyi onlar bilir" rahatlığıyla, en hayati kararları dahi, artık kimlerden oluşuyorsa, "merkeze" bırakır. Bunca yıldır kendi hallerinden hoşnut olduklarına bakılırsa, bizim söyleyecek fazla bir sözümüz olmaz. Tek söyleyeceğimiz bizden uzak kalsınlar da, ne yaparlarsa yapsınlar, olabilir. O da yalnız bizi bağlar.

Peki ama, bu noktada akla bir soru geliyor. Tekil düzeyde alındığında önemli bir kısmı marksist anlamda değer ifade eden SİP'li arkadaşlar, neden kollektif olarak ele alındığında böylesi bir iradesizliği benimserler bilinmez. Hani çevre ilişkilerinin ve örgütsel faaliyetlerde ikinci derecede önem taşıyan kesimlerin hayati kararlarda yalnızca danışma/tavsiye kurulu gibi bir işlev görmesi anlaşılabilir. Gerek yapının iç işleyişinin nasıl olduğunu bilme, gerekse yapının bütünsel çıkarlarını ve beklentilerini daha net görebilme imkânına sahip olunduğu için merkezin belirli konularda son seçici olması zaten çalışmanın doğası gereğidir.

Ama, eğer bu doğal durum, hiçbir konunun hiçbir şekilde, hiçbir organa danışılmaması şeklinde tezahür ediyorsa ne denecek. Üstelik bir süre sonra öyle bir yapılanma ortaya çıkıyor ki, kendi kitlesiyle ilişkileri son derece sınırlı olduğu için beslenme damarları daralmış; hatta kimi zaman tıkanmış bir yapı oluşuyor. Bu da,

aynen yaşanmaya devam ettiği gibi, o daracık çevrede olup bitenlerin sanki ülke gerçeğiymiş gibi algılanmasına yol açıyor. Böylesi bir yanılgı da koskoca bir parti yapılanmasının neredeyse bir buçuk iki yıl gibi kısacık bir süre içinde defalarca zigzaglar yapması sonucunu doğuruyor. Peki bunun hiç mi değerlendirilmesi olmaz? Yaşanan birbirinden bunca farklı, her birinin ayrı ayrı detaylı sorgulanmaya veya daha uygun bir söyleyişle incelenmeye tabi tutulması gereken bunca yönelimi aynı ekibin istikrarlı olarak savunmaya devam etmesine ne demeli?

Hem biz mek danılds kapitalistlerini de kovduk!

Yukarıda söylediğimizi belli açılardan temellendirmek üzere şöyle kısaca SİP'in geçirdiği dönüşümlere bir bakalım; hem hatırlayalım, hem hatırlatalım. Çünkü bazı yaşananları sürekli olarak tekrar etmezsek, bir süre sonra sanki hiç hata yapılmamış, hiç sendelenmemiş gibi, mükemmel bir sanal tarih gerçekliğiyle karşılaşabiliyoruz. Yıllar öncesinden yola çıkalım.

Gençliğe yönelik bir yayın veya oluşum gerçekleştirmezden önce neler deniyordu: Mücadele "partili" olarak verilir. Öyle kadınmış, gençmiş, işçiymiş, köylüymüş ayrımlar yapılmaz. Bu yüzden de, üniversitede ayrı bir gençlik çalışması yürütülmez. Hele, gençliğin sorunları diye, üniversitenin sorunları diye yemekmiş, yurtmuş, yök'müş gibi hep aşamacılığı anımsatan mücadele yöntemleriyle hiç uğraşılmaz. Neyse, aradan bir süre geçer; yeni döneme yeni sözler gerekir bu kez: Aslında öğrenci gençlik mücadelesi gerekli gibi görünmekte. Evet, evet, gençlik çalışması yapalım biz en iyisi. Komünist adıyla mı yapılır peki. Tabii ki "komünist gençler" olarak öğrenci mücadelesi içinde yer alacağız. Yahu yemek boykotu kampanyasına bu isimle katılmak biraz garip oldu. Peki, kararı değiştiriyoruz arkadaşlar. Bundan sonra kendimize "ilerici öğrenciler" diyeceğiz. E, bununla bir süre idare ettik ama, daha önce ilerici kavramıyla politik mücadele yürütenleri eleştirmiştik. Neyse, şunda karar kılalım biz en iyisi: Bundan sonra kendimize SİP'li öğrenciler diyelim. Şimdilik nokta.

Bu işin gençlik kısmıyla ilgili olan yanı. Gençlik çalışmasının çok kısa zaman dilimleri içinde farklı ihtiyaçlar doğurduğu ve bu ihtiyaçlara uygun değişimlerin gerçekleştirilmesinin gençliğin geniş kesimlerine ulaşmak için şart olduğu iddiası bir nebze de olsa makul görülebilir. Peki ama, mesela, parti kararı alarak ve yıl boyu politik çalışmalarının ana eksenini "Taksim'e çıkmak" olarak belirledikten sonra bundan vazgeçmek hangi "değişim ihtiyacının" doğurduğu bir zorunluluk olabilir ki?

Hem bak, bu Nâzım kampanyası da iyi tuttu, di mi ama!

Hatırlarsak, o dönemdeki SİP yayınlarında sürekli olarak vurgusu yapılan şey, Kadıköy'de 1 Mayıs'a katılmanın reformistlik olacağı ve günün gerektirdiği devrimci tavrın burjuvazinin işgali altındaki 1 Mayıs meydanını yeniden emekçiler adına zaptetmek olduğu yönündeydi. Tartışmaların içeriğine girmeden hemen sonucu aktaralım: Kadıköy'de üç işçinin katledildiği, kürsünün çeşitli gruplarca işgal edildiği 96 1 Mayısında SİP, açıkladığı gibi Taksim'e çıkmaya çalıştı. Bunda belli ölçülerde başarılı da oldu. Yoğun polis ablukasındaki Taksim'e mevcut kitleleriyle "çıkmak" ne ölçüde mümkün ise, o yapıldı. SİP'in "Kadıköy mü, Taksim mi" sorusu üzerinden başlattığı tartışmada SİP'e yönelik olarak diğer gruplardan yapılan eleştiriler aslında hep asgari düzeyde seyretti. Bunun de sebebi, SİP'in kendi bulunduğu yerden çok, getirdiği Taksim yaklaşımının aslında hemen hemen bütün grupların gönlünde yatıyor olmasıydı. Eleştiriler yapılırken hep bir ihtiyat payı bırakılıyordu. Zaten, bu konuda SİP'e getirilen eleştiriler de, SİP'lilerin Taksim'e çıkma gayretinin ardından çok daha alt düzeylere çekildi.

SİP aynı propagandayı, bir yıl sonra, yani 97 1 Mayısı için de aylar öncesinden yapmaya başladı. Yine Taksim çağrısı ve komünistlerin yapması gerekenler üzerine uzun uzun değerlendirmeler. 97 yılındaki 1 Mayıs kutlamaları, yaşananlardan sonra valilik tarafından Kadıköy'den alınmış ve düzenleme komitesinin de

onayıyla, ne yazık ki hâlâ kurtulamadığımız Çağlayan meydanına verilmişti. SİP'in "Taksim'e çıkalım" çağrısına diğer sol gruplar bir önceki yıldan farklı olarak daha temkinli yaklaştılar. Bir öncekinde de kabul edilmemişti SİP'in önerisi ancak, o zaman karşı öneriler getiriliyordu ve daha alaycı bir tutum takınılıyordu. Elbette bu alaycılıkta SİP'in daha önceki eylem çizgisine bakılarak "Nasıl olsa çıkamazlar" düşüncesi hakimdi. Bu nedenle SİP'in 97 yılında tekrar gündeme getirdiği Taksim önerisine yine destek çıkılmadı, ama, bu kez alaycı bir yaklaşım da sergilenmedi.

Ta ki, SİP'in, 1 Mayıs haftasına girilmişken ve hazırlıklar her grup açısından artık son aşamaya gelmişken yaptığı açıklamaya kadar. SİP, açıklamasında şöyle diyordu: "Her ne kadar bugün komünistlerin önünde duran görev 1 Mayıs alanına çıkmak ise de, eğer bu görevi SİP yalnız başına üstlenmek zorunda kalacak olursa ve diğer gruplar destek vermezse, sarı sendika ağaları şunu iyi bilsinler ki Çağlayan meydanında karşılarında komünistleri bulacaklar!" Breh, breh, breh. Onca laf kalabalığından, onca gürültüden, onca propagandadan sonra SİP'liler kös kös Çağlayan meydanına gelince, tahmin edilebileceği gibi, hava bir anda tam tersine döndü. SİP'in aldığı bu viraj, zaten kendileri açısından da bir dönüm noktası oldu ve o hızla kan kaybetmeye, kazanılabilecek kimi çevreleri ilelebet kaybetmeye başladılar. Etkileri hâlâ görülüyor. Elbette, "kazanılabilecek çevreler" tespiti yapılırken bu, kazanma niyetinin samimiyetine dayanılarak yapılmış bir tespit. Yoksa, kendi sınıfsal tercihleri sonucunda bilinçli olarak "sorun yaratabilecek" çevrelerin ve şimdi varoş olarak adlandırılan emekçi mahalle gençliğinin uzaklaştırılması kastedilmemektedir.

Neyse, örnekleri dallandırıp budaklandırmaya gerek yok.

Özetle söylenecek olursa, SİP'in bir bunalımdan çıkıp bir başkasına yöneldiği durumlar hiç tükenmiyor. Her uğrakta aldıkları kararlar da nedense "en devrimci, en gerekli, en olması gereken" kararlar oldu. Bu durumun hiç sorgulanmadığı sanılmasın. SİP'in sistematik biçimde üye kaybetmesinin ve yaş ortalamasının hep aynı düzeyde kalmasının yegane sebebi de budur işte.

Ama, yazıda gündeme getirdiğimiz bunlara benzer onlarca tartışma hakkında ve en son bizi doğrudan ilgilendiren isim gaspı konusunda çoğunlukla internet sitelerindeki forumlarda verilen "bindirilmiş" ve inandırıcılıktan uzak cevaplara bakınca ne görüyoruz? Ortalama olarak neredeyse tüm cevaplarda, "biz bundan memnunuz" gibi bir tema işleniyor. Hepsinde vurgulanan ortak nokta, matematik denklemi gibi bir formülasyon: Sonucun doğru olması, yolun yanlışlığını örter! Peki nerede etik, nerede sosyalist mücadelenin olmazsa olmazı dürüstlük duygusu? "Kendi" geleneğini savunmaktaki ısrar ne olacak?

Bunlar biraz duygusal tepkiye benziyor gibi.

Birkaç ay sürmesi planlanan Nâzım kampanyasını yıllara yay; ülkede gelişen her şeyi bir kenara bırak; işçileri, işsizleri, işten atılanları, greve çıkanları, direniştekileri, çiftçiyi, taban fiyatlarını, tarımsal politikaların emperyalistlerin ihtiyacına göre şekillendirilmesini, Kürt ulusal mücadelesini, ölüm oruçlarını, hapishaneleri bir tarafa bırak, iki buçuk yıllık politik etkinliğini gençlik için mek danılds, parti için Nâzım, teorik hat olarak da kamulaştırma ve gericiliğe karşı aydınlık olarak özetle. Bitsin.

Bunun neresini düzeltelim. Aldığın kararların tecrite yol açmaması için de bir Sol Meclis öner. Sosyalist bir düşünce üretim merkezi haline getireceğim iddiasında bulun. Partine angaje hale getir. Bu meclise girmeyi kabul eden olursa da tecridi kırmayı umut et. Bu yapılanlarda hata olduğunu hiç gören olmaz mı? Olur. Onlara ne yapılır? Ortalama her iki-üç yılda bir yeni bir tasfiye operasyonu. Sonra biraz duraklama. Ondan sonra biraz daha çalışkan genç bulunur. Sonrası allah kerim. İşte sana devreler halinde SİP politikası.

Zamanında sizin kefil olduklarınız başka yerlere kapılandı diye, bizimkiler de aynı şeyi yapacak anlamına gelmez!

Buraya kadar söylediklerimiz SİP'in kendi çalışmalarına yöne-

likti. İşin bir de SİP ve ÜRÜN ilişkisi boyutu var. *Ürün* dergisi yayın hayatına başladıktan çok kısa bir zaman sonra bildiğiniz gibi SİP'le belli düzeylerde ilişki kuruldu. Bu ilişki öncelikle karşılıklı iyi dilek temennileri iletmekle başladı. *Ürün*'ün kendi tarihinin ve Parti'sinin özgül koşullarından kaynaklı olarak bir dönemi ayağa kalkma ve inşa süreci olarak yaşadığı herkesin malumudur. Ancak, buna rağmen, geleneğimizin bizatihi kendisinden kaynaklanan bir katkımız olduğunu herhalde unutmamışlardır. Bugüne dek hiç gündeme getirmeye gerek görmedik, ama, tarihi kendisiyle başlatmaya meraklı birileri olursa, ona da itiraz ederiz. Ayrıntılı anlatmayacağız; nasıl olsa anlayanlar anlamayanlara aktarır. Hatırlarsanız, SİP'in mahalle çalışmaları bir dönem bir başka yapıyla sorunlar içermişti. Sol açısından istenmeyen çok çok tatsız durumlar doğuran bu sürecin bitirilmesinde, SİP'lilerin doğrudan *Ürün*'den istedikleri küçük de olsa bir katkının payı vardı. Gerisini anlatmaya gerek yok.

İkinci bir ilişki durumu genel seçimler esnasında yaşandı. Bir yandan adımızın SİP kitlesi içinde hiçbir şekilde anılmaması gayretleri, diğer yanda işbirliği ihtiyacı arasında sıkıştıkları bir noktada, genel seçimlerde ortak aday çıkartma talepleri gündeme gelmişti. Üstelik de, merkezi düzeyde yaptıkları görüşmede dergimizde de açıkça yazarak belirttiğimiz tavrımıza rağmen, İstanbul dışındaki bölgelerde *Ürün* temsilcilerine SİP listelerinden aday olmaları teklifini götürmüşlerdi. Üstelik kimi arkadaşlarımıza da, "*Ürün* olarak itiraz ettiniz, ama, belki birey olarak girmek istersin" gibi bir gerekçeyle teklif götürülmüştü.

Yani, her partinin üç beş hatası olur. Bunda gocunacak bir şey yok!

Bildiğiniz gibi *Ürün* SİP'e ait kültür merkezlerinde satılmıyor. Kendi tercihleri doğrultusunda dergimizi satmaktan vazgeçmelerinin "ticari" bir açıklaması olabilir belki. Ama dergimizi dışarıdan satın alıp gelen kendi insanlarının *Ürün*'ü okumasını bile yasaklamanın açıklaması nedir? Dergiyi okuyup da etkilenecek birileri

mi var ki aralarında? Ya da SİP üyelerinin bilmemesi gereken bir şeyler mi yazıyoruz? Ne olacak yani; getirdiğimiz ideolojik-politik argümanlarımızı birlikte oturur değerlendirirsiniz. Bu kadar çekinecek ne var, tüm il ve ilçe örgütlerine "bu derginin alınması, okunması, bulundurulması yasaktır" talimatları göndermeye niçin ihtiyaç duyuyorsunuz?

Bizim dergi büromuza gelirseniz görürsünüz. Tüm dergiler vardır. Kimisi protokol olarak geliyor. Bazılarını biz satın alıyoruz. İster protokol olarak gelsin, ister satın alınsın, büroda bulundurduğumuz tüm bu dergiler ortada, herkesin, misafirlerimizin bile okuyabileceği bir yerde dururlar. Gelen olursa, ikram edeceğimiz çay eşliğinde istediği dergiyi okuyabilir. Şu anda baktığımda görünenleri yazacak olursak, Maya, Kurtuluş, Gelenek, Komünist, Köz, Devrimci Genç.... Siz ne yapıyorsunuz? İnsanlarınızı tamamen izole, soldan tecrit edilmiş, hep tek yönlü bir beslenmeye maruz bırakılmış olarak yetişmeye zorluyorsunuz. Hatta, adımızı bile geçirmeye cesaret edemiyorsunuz, ne olur ne olmaz, maazallah birilerinin ilgisini çeker düşüncesiyle. SİP'liler, özel sohbetlerinde bile, bizim için "malum parti taraftarlarının malum dergisi" diyorlar.

Zaten, gerek internet forumlarında, gerek kendi yayınlarında *Ürün*'den "bir dergi; bir grup marjinal" diye söz ediyorsunuz. Ne oldu? Hayırdır dostlar, 'marjinal'lik ne zamandan beri sol içinde 'suç'lama haline dönüştü? Evet, itiraf ediyoruz!

Biz m-a-r-j-i-n-a-l-i-z. Siz çoğunluğu temsil edin. Biz ülkemizde de, bölgemizde de, dünyada da marjinal durumdayız. Biz bu durumun bilincinde olarak yola koyulduk; bu bilinçle de marjinalliğimizi aşarak ülkenin devrimci bir rotaya girmesini sağlayacağız; bilginiz olsun.

Öyle diyorsun ama, hem sizin eskiler şimdi hep bizim partiye geldiler!

Birkaç söz de "bizim" eskilerden bir kısmına ilişkin olarak söyleyelim. Gerçekten de gerek Ankara'da, gerek İzmir'de, gerek İstanbul'da "eski" sıfatını hak eden birkaç arkadaş SİP'e girdi. Daha

düne kadar niye girmemişlerdi belli değil. SİP'in yeni politik hattı çok mu uygun geldi, bilinmiyor. Ülkeyi tanımlama ve değiştirme kapasitesine sahip tek parti haline mi dönüştü bu "yeni" KP, kendilerine sormak lazım. Ama, kesin olan tek bir şey var: Alay-ü vâlâ ile, bağıra çağıra ilan ettikleri böylesi insanların sayısı bir elin parmaklarını geç(e)medi. Ve, bu "bizim" "eski" dostlarımız açısından politik mücadelenin yalnızca duygusal yönünün ağır bastığı anlaşıldı. Değiştir ismini kardeşim, al benim desteğimi!

Ondan sonra otur, çok bilmiş havalarda, o güne dek söylediğin her şeyi bir kenara bırakma pahasına laflar et. Sanırsınız hepsi birden yılların "reel politika" yapan siyaset kurdu olmuşlar da, gençlere akıl verir havalarda, tepeden bakıyorlar: Sizinki ile eski TKP'lilerin bir araya gelip yaptığı basın açıklamaları da çok duygusal olmuş, canım.

Tabii ya, ne olmuş yani. Dünyada eşi benzeri görülmemiş bir ahlâksızlıkla karşılaşmışsın, böylesi bir gaspın herhangi birinin aklına bile gelmesi mümkün değilken ne bekliyordun. Halen devam eden toplatma davalarında onlarca yıl ceza alma tehlikesi taşıyan arkadaşlarımız varken, insanlarımız bu uğurda işkenceler çekmişken, hapishanelerde yatmışken, sakatlıkları devam ederken ne yapsa idik. Çağdaş, modern, dostça ilişkiler içerisinde, mahkemeye gidip dava mı açsaydık. Bu işin çözümünün nerede olduğunu siz de bilirsiniz, burjuvazi de bilir, emekçi halkımız ve Türkiye işçi sınıfı da bilir. Bunu unutmayın.

Yolunuz açık olsun!

Sadede gelecek olursak

Uzun ve ayrıntılı bir şekilde aktardıklarımızı eğer toparlayacak olursak, şöylesi bir tabloyla karşılaşırız. Yukarıda saydığımız çerçevede SİP tarafından geliştirilmeye çalışılan, deyim yerindeyse bir sözde sol kültürün mevcudiyetine karşı bir duruş sergilemeden, Türkiye'de ayakları yere basan bir komünist mücadele hattının örülemeyeceği kesin olarak ortaya çıkmıştır. Kendilerince çok beğenildiği anlaşılan bu yeni kültürün belirgin hale gelmiş iki özelliği var.

Birincisi, dünyada marksist mücadele tarihinin 150 yıldır makyavelist, her yol mübahçı burjuva kültürüne karşı geliştirdiği etik, ahlâki temelde karşı koyuşların anlamsızlaştırılması. Karşı koyuş, yani, işçi sınıfına karşı sorumluluklar yerine getirilirken, yeni bir dünya kurmak amacıyla yürütülen ideolojik, örgütsel, politik çizgide hep bir etik kaygısı taşıma görevinin olduğunun unutulmaması. Bunu açacak olursak, bir partinin kendisine rehber edindiği çizginin hiçbir açıdan maluliyet taşımaması şartı aranmasıdır. Bugüne dek yaşadığımız sorunların önemli bir bölümü bu kaygının bir kenara bırakılmasından kaynaklanmıştır. Eleştirel bir yaklaşımın dahi aşılıp o güne dek küfür ettiği bir geleneği sahiplenmek ve bu sahiplenişi de meşru olarak göstermeye çalışmak, en başta o yapının kendi kitlesinde bir travmaya yol açacaktır. Bu travmayla sakatlanmış bir geleneğin ne ölçüde sağlıklı proleter militanlar yetiştirebileceği ise tartışmaya bile gelmez.

İkincisi, ama en az birincisi kadar önemli olan hususu ise şöyle özetleyebiliriz. SİP'in yeni dönem yönelimine bakıldığında, bu hattın tarif edilen dönemin kapitalizmi ve devlet yapılanması ile özünde barışık ama bir yandan da sanki bir şeye itiraz eder gibi görünen bir örgütsel yapı, söylem ve tarz yarattığı görülür. Bizimki gibi, burjuvazinin önüne gelen tüm sorunları "azami şiddet" kullanarak çözmeye yatkın olduğu bir ülkede böylesi bir görünümün anlamı şudur: Örgütsel ve kişisel düzeyde 'eleştirel' olmanın gönül rahatlığını terketmeden, 'başkaldırma'nın cazibesinden vazgeçmeden ama bunların gereğini yapma, sorumluluğunu taşıma zahmetine katlanıp sıkıntısını da çekmeden, statükonun nimetlerinden yararlanmanın yolunu bulmak. Mevcut statükolar için, bu 'pembe eleştiriler', bu 'haşarı çocuk' taşkınlıkları, hiç rahatsız edici değil, aksine, eleştiri var gibi ama neye ve nereye kadar belli değil, yani tehdit edilen hiçbir şey yok! Üstelik sınırını veya haddini bilerek yapılan eleştirinin getirdiği gülümseyen, hoşgörü dolu bakışlar da işin ilavesi oluyor. Rafine, dil bilen, elit, genç, kentli, meslek sahibi, profesyonellerden oluşan bir "komünist" parti.

Sizin de yolunuz açık olsun!

Bu gidişatı durdurmak, sol'da mücadele yürüten herkesin, en başta sol'un ayaklarını bastığı ideolojik ve örgütsel zeminlerin ahlâki altyapısını yok etmeye yönelen girişimlerden muzdarip olanların görevidir. Türkiye solu, nasıl ki meşru mücadelesini 80 yılı aşkın zamandır her türden, her soydan ve her boydan saptırmalara karşı militanca yürüttüyse, son umut olarak isim tashihi yapanlara karşı da gereken cevabı verecektir.

Onların da yolu açık olsun!

Nisan 2002

SİP'in Korku ve İhaneti

Muhsin Salihoğlu

Aydın Giritli, ulusal kurtuluş savaşı dönemini değerlendirirken şunları söylüyor: "Cumhuriyetin kuruluşuna açılan büyük kaos döneminde, Anadolu çeşitli iktidar odaklarına sahne olmuştu. Örneğin emperyalist işgalin püskürtülememesi halinde, dünya siyasetinde bugünkü Türkiye gibi kendi dinamiklerine sahip bir birime yer olmayacaktı. Sol alternatifler tarihsel güçsüzlükleri ve sosyalist iktidar perspektifine sahip olmayışlarıyla, bir geleceği temsil etmiyorlardı. Bu arada İstanbul işçi sınıfını örgütlemeye yüzünü dönmüş komünist kesimin bir 'Anadolu iktidarı'na da sırtını dönmüş olduğunu, kemalistlerle ittifak amacıyla Ankara yoluna çıkıp katledilen kesimin burjuva devrimine soldan destekle kendini sınırladığını not etmeli, Kuvayı Seyyare tipi popülist damarların ise, tek olası şanslarının kemalist Ankara'nın yerini alıp

yani hegemonyayı ele geçirip Kızıl Orduya davetiye çıkartmak olduğunu söylemeliyiz. Ne hegemonyayı ele geçirecek güçleri vardı, ne de Bolşeviklerin kendi şanslarını fazla zorlama niyetleri. Diğer güç odakları ise eninde sonunda emperyalist Sevres senaryosuna tabiiyeti kabul edeceklerdi. Gelmek istediğim sonuç şu: Kemalist hareket Türkiye'yi bir sınıf mücadeleleri birimi haline getirebilecek tek yolun da adıydı." (*Sol*, sayı 109, s. 29)

Görüldüğü gibi Aydın Giritli, bugünkü teslimiyetçi tezlerine temel sağlamak için çok şey söylüyor. Şimdi söylediklerini tek tek ele alalım.

Bir: "Sol alternatifler tarihsel güçsüzlükleri ve sosyalist iktidar perspektifine sahip olmayışlarıyla bir geleceği temsil etmiyorlardı."

Acaba öyle mi? Komünistler o sırada ne yapıyorlardı? İstanbul'da, Anadolu'nun Ankara, Eskişehir, İzmir, Erzurum, Rize, Kars, Samsun, Zonguldak, Ereğli, İnebolu, Trabzon, Konya, Adana gibi şehirlerinde ve başta Azerbaycan olmak üzere Sovyet topraklarında kurulan komünist örgütler neyle uğraşıyorlardı? Emperyalist işgale karşı işçi ve yoksul köylü kitlelerini kim seferber ediyordu? Silahlı direnişi kim başlatmıştı? Komünistler değil mi? 10 Eylül 1920'de 15 komünist grup ve örgütü temsil eden kuruluş kongresiyle TKP örgütlü ve birleşik bir parti olarak ortaya çıkmamış mıydı? Ulusal ve sosyal kurtuluş hedefini birleştiren düzgün bir program belirlenmemiş miydi?

Programa göre, TKP'nin amacı "halkçılığın en yüksek bir şekli olan amele ve rençber şuralar cumhuriyetinin kurulması" idi. (*TKP Programları ve Mustafa Suphi Tezleri*, Ürün Yayınları, İstanbul 1997, s. 15). İşçi ve köylü sovyetleri cumhuriyetini kurmayı amaçlayan partiye göre, "Bugün Türkiye'de galip ve yağmacı Antanta devletlerine karşı devam eden milli ayaklanma hareketine fakir sınıfların katılması, düşmanın düşmanı ile, yani dış kapitalizmin saldırısına karşı kendi içindeki vurguncu ve gaspçı küçük burjuvazi ile ortaklaşa mücadele niteliğinde ortaya çıkmaktadır." (age, s. 14). Komünistler, ülke, bölge ve dünya durumunu ve bu durumdan

çıkardıkları siyasal sonucu şöyle açıklıyorlardı: "Bir taraftan emperyalistlere karşı yöneltilen bu mücadelenin devamı, diğer taraftan özellikle toplumsal devrimin Avrupa'da yayılması, sınıf bilincini olgunlaşması ve gelişmesi üzerine önemli etkilerde bulunarak Türkiyedeki hareketlerin toplumsal nitelik almasına yardım etmekte ve sosyalizm esasında amele ve rençber şuralar cumhuriyeti kurulmasına uygun şartları hazırlamaktadır." (age).

Sizce bu değerlendirmeyi yapan komünistler, Aydın Giritli'nin iddia ettiği gibi, sosyalist iktidar perspektifine sahip olmayan ve bir geleceği temsil etmeyen güçsüz bir gruptan mı ibaretti? Yeri gelmişken belirtelim, komünist lider iddiasıyla ortaya çıkan bir yazar, nasıl olur da komünistleri "bir geleceği temsil etmeyen güç" olarak niteleyebiliyor?

İki: "Bu arada İstanbul işçi sınıfını örgütlemeye yüzünü dönmüş komünist kesimin bir 'Anadolu iktidarı'na sırtını dönmüş olduğunu, kemalistlerle ittifak amacıyla Ankara yoluna çıkıp katledilen kesimin burjuva devrimine soldan destekle kendini sınırladığını not etmeli, Kuvayi Seyyare tipi popülist damarların ise, tek olası şanslarının kemalist Ankara'nın yerini alıp yani hegemonyayı ele geçirip Kızıl Orduya davetiye çıkartmak olduğunu söylemeliyiz. Ne hegemonyayı ele geçirecek güçleri vardı, ne de Bolşeviklerin kendi şanslarını fazla zorlama niyetleri."

Aydın Giritli nedense TKP'yi merkezi ve birleşik bir bütün olarak değil, birbirinden kopuk, ayrı ayrı gruplar olarak sunmaya çalışıyor. Oysa Mustafa Suphi 1. Kongrenin kapanış konuşmasında şöyle diyordu: "Teşkilat devirlerini geçiren ve ve şimdiye kadar birer grup halinde yaşayan Türkiye komünistleri bu kongreden örgütlü ve birleşik bir parti olarak çıkmakla yeni bir hayat devresine ayak basıyorlar. Partinin önünde duran birinci görev: Bundan sonra memleketimiz amele ve fukara rençberleri arasında fikirlerimizi kuvvet ve süratle yayarak, halkın mukadderatını kendi eline verecek sebep ve kabiliyetleri hazırlamaktır." (Mete Tuncay, *Türkiye'de Sol Akımlar -1 Belgeler 2*, BDS Yayınları İstanbul, 1991, s. 313).

Bu birleşik partinin bir kolu olarak İstanbul'da çalışan komü-

nistler işçi sınıfı içinde yaygın bir yayın ve örgütlenme faaliyeti gösteriyor, sendikalar kuruyor ve kendi tanımlamalarıyla, "emperyalist işgali altında inleyen emekçi kitlelerle anti emperyalist cephede çarpışan işçi mücahitleri arasında dayanışma ve irtibatı sağlıyordu."

Kongrenin ardından Anadoluya dönmekte olan TKP lideri Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı, yukarıda programdan aktardığımız değerlendirmelerde gördüğümüz ve bizzat Mustafa Suphi'nin kapanış konuşmasında belirttiği gibi, kendilerini burjuva devrimine soldan destekle sınırlamıyor, işçi ve köylü iktidarı perspektifiyle çalışıyorlardı. Amaçları bir işçi ve köylü cumhuriyeti oluşturmaktı.

Öte yandan, birleşik partinin Anadolu kolunu oluşturan komünistler, Kuvvayi Seyyare, yani yoksul köylülere dayalı gerilla hareketinin önderliğini ele geçirmiş ve, Aydın Giritli'nin iddiasının aksine, milli kurtuluş hareketinin hegemonyasını elde edebilecek bir güce ulaşmışlardı. Aydın Giritli'nin, anti-komünist ve anti-Sovyet duyguları kabartmak için ortaya attığı şekilde "Kızıl Ordu'yu davet etmek" söz konusu değildi, ama komünistler yürüttükleri çalışmalarla iktidar hamlesi yapabilecek bir konuma gelmişlerdi. Bu durumu, hem kendi kaynaklarımıza, yani Türkiye ve dünya komünist hareketine, hem de düşman kaynaklarına, yani bu tür konuların uzmanı bir CİA ajanına dayanarak görelim isterseniz.

Sol Akımlar

Türkiye Komünist Partisi'nin Türkiye meselesine dair tezler başlığı altında hazırladığı ve 1930 yılı Şubat ayında Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Siyasi Sekretaryası tarafından resmen onaylanan değerlendirmesi şöyledir: "Halk İştirakiyun Fırkası itilaf ordularının işgali altında bulunan işçi merkezlerinden tecrit edilmiş olması nedeniyle bir küçük-burjuva köylü partisi niteliğini almakta gecikmemiş; ve -istiklal mücadelelerinin ilk aşamasında çok kuvvetli olan- yoksul köylü hareketini komünizme doğru çevirmek ve onun başında, milli kurtuluş

hareketinin hegemonyasını ele geçirmek hedefi üzerine bütün gayretlerini yoğunlaştırmıştı. Halk İştirakiyun Fırkasının Yeşil Ordu (kemalistlere hasım, yoksul köylülerin devrimci örgütü) ile ve onun elebaşılarıyla kaynaşmasının sebebini burada aramak lazımdır. Komünistlerden yardım gören Yeşil Ordunun bir ara kemali ve taraftarlarını yenmesine ve onların yerini tutmasına ramak kalmıştı." (Aktaran, Mete Tunçay, *Türkiye'de Sol Akımlar-II*, BDS Yayınları, İstanbul, 1992, s. 263).

Uzun yıllar CİA'nın Türkiye istasyon şefi ve ABD Dışişleri Bakanlığı Türkiye masası sorumlusu olarak çalışan Amerikalı araştırmacı George Harris ise aynı olguyu Türkiyedeki komünist akımı incelediği kitabında şöyle değerlendiriyor: "Komünizm muhakkak ki bir kitle hareketi olamamış, bunu başaramamıştır. Yine de istiklal mücadelesinin ilk safhaları esnasında, bir yerde, komünistlerin iktidarı elde etmelerine hemen hemen ramak kalmıştı. Bu tarihte komünist liderleri, Anadolu ihtilal hareketinin başlıca askeri gücünü teşkil eden önemli partizan birlikleriyle özel bir ilişki kurmayı becermişlerdir." (*Türkiye'de Komünizmin Kaynakları*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 1979, s. 10-11).

Sanırız hem dünya komünist hareketinin değerlendirmeleri, hem dünya gericiliğinin merkezi adına çalışan bir Türkiye uzmanının saptamaları, Aydın Giritli'nin ne kadar temelsiz bir iddiada bulunduğunu görmemizi sağlayacaktır.

Tek Yol

Üç: "Gelmek istediğim sonuç şu: Kemalist hareket Türkiye'yi bir sınıf mücadeleleri birimi haline getirebilecek tek yolun da adıydı."

Aydın Giritli nihayet baklayı ağzından çıkarıyor. Türkiye için tek yol kemalizmdi demek istiyor. Ona göre, komünistler filan önemsizdi, asla bir seçenek oluşturmuyorlardı ve Türkiye bir ülke olarak var olmaya devam ediyorsa, bunu burjuvaziye borçluydu.

Öyle miydi gerçekten? Türkiye'nin önünde bir emekçi cumhuriyeti seçeneği yok muydu ve bu seçenek ancak demir yumruk

ve entrikayla, terör ve pusuyla bastırılıp burjuva yönetiminin önü açılmamış mıydı? Bir kez daha TKP ve Komintern'in değerlendirmesine başvuralım.

> "Komünistlerden yardım gören Yeşil Ordunun bir ara kemali ve taraftarlarını yenmesine ve onların yerini tutmasına ramak kalmıştı. Bu teşebbüsün yenilgisi ve Sovyetler Birliğinde bulunan harp esirleri arasından Komünist Enternasyonal'in yardımıyla doğmuş olan Türkiye Komünist Partisi'nin baş örgütçülerinden onbeş mücahitin ... bir tuzağa düşürülmeleri ve canavarcasına boğazlattırılmaları komünist örgütünü ikincil role indirgemişti. (Ocak 1921). Fakat komünist propagandasının kitlelerin ilgi ve sevgisini uyandırmış olduğunun en iyi kanıtı, işçi devriminin öz mücahitlerinin her türlü faaliyetini zalimce bastırdığı aynı sırada, Ankara hükümetinin bizzat kendisinin bir sahte komünist partisi kurmaya ihtiyaç duymuş olmasıdır. Bu kaba hileye baş vurmaktan amaç, Anadolu'nun emekçi kitlelerini Komünist Enternasyonal'den ayıran bir duvar meydana getirmek ve komünist propagandasından etkilenmiş olan işçileri ve köylüleri aldatmak ve örgütsüz bir halde tutmak idi." (aktaran, Mete Tunçay, age).

Bu konuda, George Harris de şunu belirtiyor: "Bu durum, komünistlerin etkisine kapılmış bu güçlere, Ankara rejimine karşı öylesi bir kafa tutma, meydan okuma tavrı takındırmıştı ki, Atatürk, filizlenmekte olan bu komünist hareketini kontrol altına alıp hizaya getirmek çabasıyla kendi resmi Türk Komünist Partisini kurmak zorunda kalmıştı." (Harris, age).

Gerçek durum galiba anlaşılmıştır.

Peki, Aydın Giritli yakın tarihimize ilişkin bu sistemli çarpıtmayla nereye varmak istiyor? Aydın Giritli'nin sorunu sadece bir tarih merakından ibaret değil elbette; onun amacı, günümüz için Türkiye kapitalizmini ve burjuvaziyi kayıracak bir siyasal stratejiyi tarihsel temellere oturtmak ve bu temel üstünde şekillendirmektir. Bakın nasıl:

Dört: "Bizim burjuva devrimimizin çıkış noktası, Osmanlı devletinin dış rekabette yaya kalmasıdır. Süreç kapitalistleşmenin çeşitli boyut ve görüngülerinin hayat bulması için uğraşırken,

yalnızca tek bir başlıkta kendi varoluşundan kaynaklanan çok özel bir hassasiyete sahip olmuştur: Bağımsız devlet ve bu devletin iktidar sahibi olması. Bağımsız ve iktidar sahibi devletin varlığı, sınıf bağları alanında kendini yalnız hisseden 'devrimci öncü'nün korunması içgüdüsüdür aynı zamanda. Dönüşümün kitleler sathında değil, üstyapı kurumları ekseninde tutulması yeterli, üstelik daha güvenli addedilmiştir. Uluslararası rakiplerine yetişmek için tahkim edilecek olan merkezi devletin iç mücadelelerde yorgun düşmesinden kaçınılmıştır." (*Gelenek*, sayı 64, s. 24).

Görüldüğü gibi, burjuva devrimi süreci milliyetçi bir yaklaşımla salt dış rekabet boyutuna indirgeniyor ve burjuvazinin ekonomik, toplumsal ve siyasal iktidarı ele geçirme süreci, ülke içindeki sınıf mücadelesi ekseninden koparılıyor; ilkel sermaye birikimi, sömürü, emekçi kitlelerin mülksüzleştirilmesi, kapitalist ideolojinin yerleştirilmesi gibi temel olgulara değinilmiyor bile. Bu idealist tarih anlayışı, sözü edilen süreci, sınıflar üstü aydınlara, "sınıf bağları alanında kendini yalnız hisseden devrimci öncü"ye ve bu öncünün "korunma içgüdüsü"ne bağlıyor; aydınların sınıf bağları inkâr edildiği gibi öznel içgüdülerine kaynaklık eden maddi olgu ve ilişkiler gözden kaçırılıyor.

Yazar zaten meramını çok daha doğrudan bir açıklamayla şöyle anlatıyor:

Beş: "Türkiye'nin kapitalizm yolcusu aydın hareketi, 18. yüzyıldan 19. yüzyıla dönülürken koyulduğu yolun 'kopuşsuz' olması için özen gösteriyordu... Eski düzenin kurumlarına sıkı sıkı tutunan ve bu limanın dışında aidiyet ilişkisi kuracağı bir sermaye birikimi görmeyen aydın, tam tersine halk kitlelerini dışarıda tutmayı genel eğilim olarak tercih etmiştir. Açıkçası eski düzenin mirasının tamamı bu yöndedir. Bu devrimin arkasında egemenliğini isteyen sermaye birikimi, sınıfı ve hareketi yoktur." (agy).

İdealist-burjuva tarih anlayışının bu kadar cüretle ortaya konulmasını milliyetçi bir küçük burjuva için takdire şayan buluruz bulmasına; ama kendini komünist olarak tanımlamaya kalkışan birinin böyle bir iddiada bulunmasına çok şaşırırız. Sözü hiç

uzatmadan, Türkiye'deki burjuva devrim sürecine ilişkin olarak komünistlerin hangi saptamalarda bulunduğuna bakalım ve materyalist tarih anlayışına göre ulusal kurtuluş savaşı sırasında Türkiye'de neler yaşandığını görelim:

"Devrimin elebaşılığı, Anadolu'nun, savaş sırasında zenginleşmiş ve sanayi burjuvazisine dönüşmek üzere bulunan orta ticaret burjuvazisine aitti. Devrim sırasında bu burjuvazi diktatörlüğünü gerçekleştirdi ve şehirli küçük burjuvazinin ve köylülüğün hareketini sevk ve idare etti... Anadolu burjuvazisi diktatörlüğünü kemalist teşkilatı (müdafaai hukuk grubu) vasıtasıyla icra ediyordu." (aktaran, Tunçay, age, s. 258-259).

Üstelik bu burjuvazi, Aydın Giritli'nin iddiasının aksine, bağımsızlık konusunda hiç de "çok özel bir hassasiyete sahip" olmamıştır. "Türkiye iktisaden emperyalizmin bir yarı-sömürgesi halinde kalmıştır.... Halk Partisi özellikle yabancı sermayesine teslim olmak yönünde gelişiyor. Kemalizm, gelişiminin ilk devresinde emperyalizm aleyhtarı mücadelede milli umumi menfaatleri temsil ettiği halde, bu anda durum değişmiş olup, o artık ancak burjuvazinin menfaatlerini temsil etmektedir." (age, s. 259).

Bağımsız Türkiye

Görüldüğü gibi, Aydın Giritli'nin aydınlarının arkasında sermaye birikimi, sınıfı ve hareketi vardır. Bu aydınların bağımsızlık içgüdüsü, devrimci öncülüğü filan değil, bağımsızlıktan vazgeçip emperyalizme teslim olma yönünde gelişmesi, işçi ve köylü hareketine düşmanlığı, devrime ihaneti ve bunun gereklerine göre şekillenmiş bir ideolojileri vardır. (Şunu da belirtelim, marksist birinin dilinde "iktidar sahibi devlet" gibi ucube bir tanım ne arar acaba? Devlet zaten sınıf egemenliği organı, sınıf iktidarı değil mi? İktidar sahibi olmayan devletler de mi var? Sakın Aydın Giritli'nin bu iktidar sahibi devleti, korporatist-faşist ideolojinin sınıfları ve sınıf mücadelesini reddeden ve toplumu sıkı denetim altında tutan "kutsal devleti" olmasın?).

İşte Aydın Giritli bütün bunların ardından günümüz Türkiye-

si'ne geliyor ve daha önce bir başka yazıda ele aldığımız o unutulmaz saptamasını yapıyor:

Altı: "Türkiye kapitalizmi bağımsızlık olmadan edemez ve bunu yitirmekten ölesiye korkar." (*Gelenek*, agy, s. 28).

Bu saptama artık sözün bittiği yerdir. İMF programları, gırtlağına kadar borç, NATO, AB'yle Gümrük Birliği, tahkim yasası ... ne sihirdir ne keramet ortadan kalkıyor ve Türkiye kapitalizmi bağımsızlıkçı oluveriyor!

Dahası da var. Bakın sermaye iktidarı günümüz Türkiyesi'nde neler yapıyormuş:

Yedi: "Sermaye iktidarı her zaman ihtiyaç duyduğu karşı-devrimci mekanizmaları, karşı-devrimci ideolojik ve siyasal yapılanmaları işlevsiz bırakacağı bir dönüşüme yöneliyor." (*Gelenek*, sayı 62, s. 34).

Karşı-devrimci yapılanmaları ve ideolojileri sermaye iktidarı işlevsiz bırakıyormuş, duyduk duymadık demeyin! Artık faşist parti ve çeteler, dinci örgütlenmeler, kutsal devlet ideolojisini bayrak yapan kurumlar, ırkçılığı ve şovenizmi üreten merkezler, kontrgerilla, büyük medya... bizzat sermaye iktidarı tarafından, bizzat kapitalist düzenin egemenleri tarafından tasfiye ediliyormuş! SİP yöneticileri, fildişi kulelerinizden çıkın ve Türkiye'de emekçilerin, sade insanların, devrimci aydınların, çocukların, gençlerin, kadınların, her gün neler yaşadığını bir görün.

Aydın Giritli, Türkiye kapitalizminin güya yöneldiği bu dönüşümün aslında riskli olduğunu belirtip kapitalistlere akıl veriyor:

Sekiz: "Bu model Türkiye kapitalizmi için inanılmaz ölçüde risklidir. Böylesi dönüşümler refah kapitalizmi için geçerlidir. Zayıf halkada denendiğinde sonuç başka olacaktır." (agy).

Aydın Giritli'nin sermaye danışmanlığına soyunmasını bir tarafa bırakıyorum; başka bir noktaya işaret edeceğim. Böylesi dönüşümlerin refah kapitalizmi için geçerli olduğunu, yani refah kapitalizminin karşı-devrimci mekanizmalara, karşı-devrimci ideolojik ve siyasal yapılanmalara ihtiyaç duymayacağını söylüyor gördüğünüz gibi. Bu görüş, gerici bir fanteziden ibarettir ve en refahlı

kapitalizmin bile karşı devrimci ideolojiler ve siyasal yapılanmalar olmadan bir gün bile yaşayamayacağını gizlemeye, kitlelerin kafasını kapitalizme ilişkin en temel gerçek konusunda bulandırmaya yarar. Aydın Giritli, bir kapitalizm hayranı olduğunu ortaya koyuyor. Oysa, refah kapitalizminde yaşayan bir tek komüniste, bir tek devrimciye sorsa, orada ne gibi karşı-devrimci mekanizmaların her gün işbaşında olduğunu öğrenirdi.

Güç İdeolojisi

SİP'in başkanının ağzından dile getirdiği bu görüş ve iddialar -komünistlerin ulusal kurtuluş savaşındaki rolünü inkâr etme, komünistlerin önderliğinde emekçi seçeneğini gizleme, burjuva kuyrukçuluğu, kapitalizm yağcılığı- devrim ve sosyalizm korkusunu dile getiriyor. Burjuva yönetiminin resmi komünist partisi oyununu seksen yıl sonra tekrar sahneye koyanlar korkuyorlar ve ihanet ediyorlar. Bu davranışa kaynaklık eden sınıfsal temeli şimdilik ele almayacağım. Ama bu korku ve ihanetin hangi zihniyet dünyasının ürünü olduğu konusunda tahmin yaparken, acaba diyorum, Aydın Giritli'nin Türkiye halkına iftira ederken söylediği bir cümleyi ipucu olarak kullanabilir miyiz? Şöyle diyor Aydın Giritli:

Dokuz: "Kabul etmeliyiz ki, mazluma yakınlık ile 'güç ideolojisi'ni karşılaştırırsanız, Türkiye toplumu oyunu ikinciden yana kullanır." (*Gelenek*, sayı 64, agy, s.29-30).

Türkiye toplumu değil ama, SİP yöneticileri oylarını kesinlikle güç ideolojisinden yana kullanmışlardır.

Sonuç

Görüldüğü gibi, SİP'in çizgisi, Rusya'daki legal Marksistlerin çizgisiyle aynı doğrultadır. Türkiye'de TKP'yi likide etmeye kalkıştıktan sonra kemalizm bayraktarlığı yapan Kadrocular legal Marksistlerden epeyce esinlenmişlerdi. Benzer bir esinlenmeyi bugün SİP'te görüyoruz. SİP'in çizgisini, Marksizmi burjuvazinin menfaatleri doğrultusunda çarpıtan legal Marksizme nazire olarak legal Leninizm olarak adlandırabiliriz. Legal Leninizm, Leniniz-

min bir karikatürüdür. Türkiye kapitalizmini allayıp pullayan, proletaryanın devrimci öğretisini ve örgütünü yok etmeye çalışan SİP yöneticileri, Leninizmi değil, onun karikatürü olan legal Leninizmi savunuyorlar.

Yazımızı legal Marksizmi anımsayarak ve legal Leninizmin tanımını yaparak bitirelim.

LEGAL MARKSİZM

Marksizmin burjuvazinin menfaatleri doğrultusunda çarpıtılmasına dayanan toplumsal ve siyasal bir akımdır. Rusya'da 1890'larda liberal aydınlar arasında etkili oldu. Lideri iktisatçı ve yayıncı Pyotr Berngardoviç Struve idi.

Legal Marksistler, Rusya'da Narodniklerle Marksistler arasındaki tartışmayı sömürerek Marksizmi burjuvazinin temel menfaatlerine uydurmaya çalıştılar.

Küçük üretimi idealize eden küçük burjuva köylü demokratları olan Narodnikler, kapitalizmin gelişme yasalarını anlamıyorlardı. Küçük köylü ekonomisiyle kapitalizm arasındaki ilişkiyi kavrayamıyor, sermaye birikimi sürecinin köylülük içinde ekonomik ve sınıfsal farklılaşma yarattığını, köylerde de sınıfsal bir kutuplaşmanın ortaya çıktığını inkâr ediyorlardı. Buna karşılık, Marksistler, Rusya'da kapitalizmin geliştiğini, kapitalizmin kırsal alanları da etkileyerek küçük köylüler arasında bir farklılaşma yarattığını, küçük üretimin yerini büyük üretime bıraktığını, proletaryanın ortaya çıktığını açıklıyorlardı. Marksistler, kapitalizmin gelişmesinin sosyalist toplumun kurulmasına yol açacak sosyalist devrimin önkoşullarını hazırladığı için, kapitalizmin feodalizme göre daha ilerici olduğunu savunuyorlardı.

Legal Marksistler, Narodniklerle Marksistler arasındaki bu tartışmadan hareketle, Marksizmi çarpıttılar. Köylü hareketinin devrimci demokratik içeriğini reddettiler ve üstelik gerici olduğunu iddia ettiler. Kapitalizme karşı mücadele edilmesinin yanlış olduğunu savunarak kapitalizmin desteklenmesi gerektiğini öne sürdüler.

Lenin, legal Marksizmin, Marksizmde liberal burjuvazinin işine gelecek öğeleri kabul ettiğini, buna karşılık, Marksizmin özünü, devrimci teorisini, kapitalizmin kaçınılmaz çöküşüne ilişkin öğretisini, proletarya devrimini ve proletarya diktatörlüğünü reddettiğini belirtmiştir.

LEGAL LENİNİZM

Türkiye'de SİP tarafından temsil edilen ve Leninizmin burjuvazinin yararına çarpıtılmasına dayanan milliyetçi reformist bir akımdır.

Legal Leninistler, idealist tarih görüşünü benimseyerek Türkiye'de burjuva devriminin ardında sermaye birikimi sürecinin ve egemenliği ele geçirmek isteyen sermaye sınıfı ve hareketinin bulunmadığını; bu devrimin, "bağımsız ve iktidar sahibi devlet" ilkesini savunan seçkinler tarafından yaratıldığını iddia ederler.

Siyasal sistemin ekonomik temelleri bulunduğunu, devlet kurumlarının bu ekonomik temele hizmet ettiğini inkâr ederler ve devleti yöneten seçkinler ile kapitalizm arasındaki bin bir ilişkiyi gizlerler.

Aynı şekilde, Türkiye kapitalizminin emperyalizme bağımlı karakterini gözardı ederek, Türkiye kapitalizmini bağımsızlıkçı ilan ederler. Onlara göre, "Türkiye kapitalizmi bağımsızlık olmadan edemez ve bunu yitirmekten ölesiye korkar."

Elitizm hastalığıyla malul olan legal Leninistler, işçi ve köylü kitlelerinin kapitalizme karşı bilinçlenemeyeceğini öne sürerler. İşçi ve köylü kitlelerinin kapitalizme karşı bilinçli bir devrimci atılım gerçekleştirme yeteneğinden yoksun olduğunu ve zaten sosyalist devrimin emek-sermaye çelişmesi üzerinde yükselemeyeceğini iddia ederler.

İşçi sınıfının kurtuluşunun işçi sınıfının kendi eseri olacağına inanmayan; işçi ve köylü yığınlarını devrimin pasif nesneleri sayan; proletarya hareketinin sosyalist içeriğini, köylü hareketinin devrimci demokratik potansiyelini inkâr eden ve işçi-köylü ittifakının devrimci anlamını kabul etmeyen legal Leninistler, "ba-

ğımsız ve iktidar sahibi devlet" seçkinlerini devrimin aktif öznesi sayarlar. Devleti yöneten seçkinlerin, "bağımsız ve iktidar sahibi devlet"in tehlikeye düştüğünü gördükleri anda bağımsızlıkçılık ve yurtseverlik temelinde sosyalist bir devrimin destekçisi olacaklarını savunurlar.

Devrimci yöntemleri reddeden legal Leninistler, proletarya partisinin örgütsel ilkesi olan demokratik merkeziyetçiliğe de karşı çıkarlar; parti üyelerinin kollektif aklını küçümserler ve kadroları, sorumsuz liderlerin keyfi merkeziyetçiliğine kayıtsız şartsız boyun eğen nesnelere dönüştürürler.

Rusya'daki legal Marksistler ve Türkiye'de TKP'yi likide etmeye kalkıştıktan sonra kemalizm bayraktarlığı yapan Kadrocular gibi, legal Leninistler de, Marksizm-Leninizmin özünü; devrim teorisini; sınıf mücadelesi öğretisini; proletarya devrimi ve iktidarı sürecini; devlet, demokrasi ve parti öğretisini reddederler.

Legal Leninizm, kapitalizmi ve kapitalist devletin temel kurumlarını güzel göstererek emekçi kitlelerin bilincini kararttığı gibi, devlet seçkinlerinin sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına göre işçi sınıfına ve partisine karşı tezgâhladıkları çeşitli oyunlarda "majestelerinin partisi" rolünü de üstlenir.

Eylül 2002

SİP'e Oy Vermemek

Fatih Aydın

Kemal Okuyan'ın SİP'in internet sitesinde yayınlanmış bir yazısını (Baykuş Bakışı köşesi, 'TKP'ye oy vermemek...' başlıklı) seçim öncesinde seçimlere yönelik tutum arayışı içindeki sol sempatizanlarının okumuş olma ihtimali yüksek. Fark ettiyseniz, yazıda kimi hedeflediği çok net olmamakla birlikte bir sataşma mevcut. Genel olarak SİP'lilerde hedefleri belirsiz sataşmalara bir yatkınlık zaten var; ancak, bu kez, seçimlerin yaklaşmasından kaynaklı olmalı, daha sert, daha sinirli, daha kızgın ifadeler kullanmış Okuyan. Bizi de bir ucundan ilgilendirdiğini düşündüğümüz için cevap verelim.

Okuyan'ın bu yazısında yaptığı, olmayan bir şeyi varmış gibi göstermek, tüm yorumlarını bu olmayanların üstüne inşa etmek, tezini güçlendirmek için de bir 'hakikat' bulmak. Bahsettiğimiz

'hakikat'in ne olduğunu Okuyan'ın sözlerinde buluyoruz: SİP genel sekreterine göre, solda kimi 'kişi, çevre veya örgütler', 'TKP düşmanlığı' saikiyle oy verecekmiş. Okuyan yazısında böylesi bir durumun yaşandığını varsayarak yorumlar yapıyor, öğreten adam pozisyonunda kendileri dışındaki herkese nasihatler veriyor.

Bilindiği gibi, sonuncusunu 11. sayımızda verdiğimiz bir SİP dosyası hazırlamıştık. Hazırladığımız bu ayrıntılı dosyaların yararlı bulunduğunu biliyoruz. En başta da SİP üyelerinin yararlandığını duyuyoruz. SİP eleştirilerini bundan böyle dosyalar halinde değil, belirli gündemler çerçevesinde yapacağımızı duyurmuştuk. Bu dosyaları hazırlarken henüz SİP isim gaspı gibi dünyada eşi benzeri görülmemiş bir 'uyanıklık' yapmamıştı. Dolayısıyla, birinci dosyamız genel olarak marksizm çerçevesinde SİP eleştirileri içerirken, sonrakiler, aynı açıdan eleştirilerle birlikte bu grubun aldığı etikdışı tutumu da içerdi.

Bizim, SİP'e ilişkin olarak söylediklerimizi ve ismimizi gasp ettikten sonraki tutum değişikliğini anlatabilmek için biraz eskilere gitmemiz gerekiyor. Ama önce bakın bu seçimlerde sol örgütlerin yaklaşımları üzerine Kemal Okuyan ne demiş.

"Solda bazı kişi, çevre veya örgütlerin başka saiklerle 'oy' kullanacakları anlaşılıyor: TKP düşmanlığı! Bunların bir toplumsal ağırlığı veya 3 Kasım açısından bir oy ağırlığı yok....

Bu seçimde düşmanlık üretecek onca şey varken, 'eyvah TKP güçleniyor, bunu engellemek gerek' diyerek karar vermek bu devletin güvenlik birimlerine düşer, sermayeye düşer, burjuva basınına düşer...

Kendilerini işçi sınıfı siyasetçisi olarak gören on kişi bir araya geliyor ve ülke son derece önemli bir dönemeçteyken, kendi politikalarını değil TKP'yi tartışıyor ve ilan ediyorlar: TKP yeterince devrimci olmadığı için oylar filanca partiye..."

Her şeyden önce, Okuyan'ın bahsettiği böylesi bir yaklaşımın gerçek olması için 'oy verme' adıyla sahnelenen siyasal etkinliği her sol yapının çok ciddiye alması gerekirdi; ki, ayrıntıya girmeye gerek yok, böyle bir şeyin sol içerisinde mevcut olmadığı çok açık. Siyaset oy vermekle sınırlı bir etkinlik değildir. Özellikle de

devrimci siyaset, yaşamın tüm alanlarını kapsayan, hem bireysel hem de toplumsal sürekliliği bulunan faaliyetlerin toplamıdır. Bu anlamda da seçimler ancak bir ara durak sayılır.

Bu açıklamanın ardından sormak istediğimiz sorumuza geçelim: Doğrusu Türkiye'de yaşayan ve solu yakından takip edenler olarak, sırf SİP düşmanlığıyla oy verilmemesini isteyen hangi örgütmüş merak ediyoruz. Bir kere, TKP isminin simgelediklerine karşı bizim tutumumuzu bu arsızlara anlatmaya zaten gerek yok; bunu geçelim. Sol örgütlerin yaptığı açıklamalarda SİP'in de oy verilmemesi gereken partiler içinde sayıldığını biliyor ve okuyoruz; ancak bunu 'aman TKP güçlenmesin' gibi bir saikle yapan hangi yapıymış, açıklanırsa sevineceğiz.

Çünkü, pek çok örgüt seçimlerde alınması gereken tutum üzerine değerlendirmeler yaptı. Bu değerlendirmelerde her yapı kendi politik strateji ve taktikleri çerçevesinde tercihlerini yaparak duyurdu. Haklıdır, kimisi zamandan ve mekândan bağımsız veya kendilerince haklı gerekçeleri olan bir "kimseye oy yok" kampanyası başlattı, kimisi de onu veya bunu ya da bizim yaptığımız gibi DEHAP'ı destekledi.

Ancak, bu destekler içinde hiçbir yerde hiç kimsenin bir parti karşıtlığıyla hareket etmediğini biliyoruz. Sol'a karşı SİP'liler tarafından uzunca bir zamandır devam eden bu tarz üstenci, anlaşılmaz hakaretlerin sebebini de merak ediyoruz. Eğer siyasal faaliyeti birkaç kişiden ibaret bir 'toplumsal yapı' içinde yürütüyorsan, varacağın, çıkartacağın sonuçlar da herhalde o 'toplumsal yapı'ya uyan bir nitelik taşır. Böylesi hakaret içeren ve kendisi dışındaki yapıları yok sayan anlayışa yol açan etkenin ülke toprağında yaşamayan, insanlarla temasa geçmeyen, emekçileri ancak kitaplarda yaşayan bir tür olarak gören bir 'life style' olduğunu düşünüyoruz. Burada da görünen o.

SİP'e baktığımızda, inanılmaz bir böbürlenme, bir kendini dev aynasında görme vakası ile karşı karşıya olduğumuzu görmekteyiz. Böylesi bir üslubun sol bir partinin başkanı açısından anlaşılması çok güç doğrusu. 'Bazı kişi, çevre veya örgütlerin' (dikkat edin,

bir bulanıklık, bir gizemli hava sözkonusu; 'aslında biliyorum ama söylemem' yaklaşımı yoluyla sözlerinin etkisini artırmaya gayret etmiş) 'TKP güçleniyor' kaygısıyla oy vereceği anlaşılmış. İnsanın aklına masaldaki boğaya öykünen kurbağanın gelmemesi olanaksız.

1999 Seçimleri

Şimdi, bizim açımızdan sorunun her zaman ülke siyasetine damga vurabilecek, ülkedeki sınıf mücadelesinin hiç olmazsa bir ölçüde emekçilerden yana eğilmesini sağlayabilecek çabalara onay vermek olduğunu göstermek üzere 1999 18 Nisan seçimleri öncesi tutumumuzu aktaralım. Türkiye ve dünya olaylarına bakışımızı 82 yıldır yaptıklarımızla kesintisiz bir süreç içinde zaten yeterince kanıtladık. Ancak, nevzuhurlar açısından, örneğin yakın dönemde söylediklerimizi ve yaptıklarımızı tekrar hatırlatmanın bir sakıncası yok. Böylece, bir komünist partinin dar grup çıkarı için makro sınıfsal çıkarları hiçbir zaman feda etmeyeceğini de bir kez daha göstermiş olalım.

"Bu seçimlerde de, Cumhuriyet tarihi boyunca olduğu gibi, komünizm yasak; işçi sınıfının ve emekçi halkın temel çıkarlarını, halkların eşitliğini ve özgürlüğünü marksist-leninist bir programla özgürce savunmak yasak.

Komünizmin ve devrimin savunulması önüne konulan bu engellere ilaveten yüzde 10 barajı, seçime katılabilen legal sosyalist ve legal demokratik partilerin yolunu baştan kesiyor. ***Legal sosyalist ve legal demokratik parti ve çevrelerin bir araya gelemeyişi****, seçmen karşısına ortak bir cephe halinde çıkamayışı durumu daha da kötüleştiriyor. İMF politikalarından vazgeçilmesi, özelleştirme vurgununa son verilmesi; Kürt sorununun barışçı biçimde çözülmesi; NATO'dan çıkılması, ABD ile ikili anlaşmaların iptal edilmesi, İncirlik üssüne el konulması, tam bağımsızlık çizgisinin benimsenmesi; komşularla barışı esas alan bir dış politika izlenmesi, Irak ve Yugoslavya'ya yönelik saldırılara son verilmesi; 1982 anayasasının kaldırılması ve yaşama, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin hayata geçirilmesi; idam cezasının kaldırılması ve toplumsal yaraları saracak bir genel af ilan edilmesi vb. çerçevesinde oluş-*

turulacak ***ortak bir özgürlük, eşitlik ve barış platformu*** *fırsatı ne yazık ki kaçırıldı.*

Seçimlerde hepsi de NATO'cu, hepsi de İMF'ci, hepsi de militarizmi ve şovenizmi savunan burjuva partilerine oy verilmemelidir. ANAP'a, DYP'ye, DSP'ye, Fazilet'e, MHP'ye, BBP'ye oy yok! Halkın temel çıkarları ve özgürlükleri için parmağını bile kıpırdatmayan, Tony Blair taklitçisi CHP'ye oy yok! Milliyetçilik ve militarizm bayraktarlığı yapan sahte sol İP'e oy yok! Komünistler, ortak bir platform oluşturma basiretini gösteremeyen ***SİP, ÖDP, HADEP, DBP ve EMEP*** *gibi legal sosyalist ve legal demokratik partilerden hangisine oy vereceklerini kendi yörelerindeki somut duruma göre kararlaştırmalıdırlar." Ürün, dergi sayı 1*

3 Kasım 2002

Görüldüğü gibi, o dönemde de Ürün olarak temel taleplerimiz yukarıda açıklanan şartlarda muhaliflerin bir araya gelerek oluşturacakları bir toplumsal ve siyasal direniş odağının desteklenmesi yönündeydi. **Bu dönemde ise**, seçimlere sol, sosyalist, demokratik partilerin **ayrı girmesi** halinde 'sahteci SİP'e oy yok' diyerek, oy verilmeyecek partiler arasına SİP'i de dahil etmiş ve tutumuzu aşağıdaki şekilde netleştirmiştik:

"İMF programını uygulayarak Türkiye emekçilerini ekonomik soykırıma uğratan MHP, ANAP ve DSP'ye oy yok! Aynı programı uygulamaya devam edeceklerini ilan eden AKP ve DYP'ye oy yok! Kemal Derviş'i bağrına basan İMF CHP'sine, Derviş'i CHP'ye kaptırdıkları için ağıtlar yakan YTP'ye oy yok! ***Şovenist İP'e, sahteci SİP'e oy yok!*** *Emekçi bakışını bir yana atıp ANAP ve SP'yle pazarlık yapan HADEP'i eleştiriyoruz!* ***Sosyalist ve devrimci demokratik partiler bloku kurulsun!*** *Bütün oylar emek, özgürlük ve barış programına." Ürün, dergi sayı 11*

Bizim taraftan baktığımızda durum çok net. Üzerinde uzun uzadıya konuşmaya ihtiyaç duyurmuyor. Siyasi bir ahlâksızlık içinde olduğunu düşündüğümüz için, SİP'in her düzeyde sol platformlardan tecrit edilmesini savunuyoruz. Sosyalizm programının böylesi bir parti aracılığıyla kitlelere ulaştırılmasının uzun vadede emekçi sınıfların zararına olacağını biliyoruz. O nedenle, SİP'in

yaptıklarının tüm sosyalistler ve komünistler tarafından şiddetle eleştirilmesi gerektiğini de söylüyoruz.

Ancak, buna rağmen, eğer, yukarıda bahsettiğimiz koşullarda bir ittifak yaratılabilirse, biz böylesi bir blokun içinde **SİP'in dahi** bulunmasına itiraz etmeyeceğimizi henüz ortada herhangi bir blok çalışması olmadan önce beyan etmiştik.

Zaten biliniyordur; bu seçimlerde bizim herhangi bir milletvekili adayımız ya da farklı düzeylerde beklentilerimiz yoktu. Tutumumuzu, Blok'u oluşturan grupların ortaklaşıp yayınladıkları DEHAP Seçim Bildirgesi'nin ardından netleştirdik ve kamuoyuna duyurduk. Aktif bir çalışma yapmayı hedeflediğimiz için de 'oylarımızı ve gücümüzü DEHAP için seferber ediyoruz' çağrısıyla etkin olduğumuz tüm bölgelerde sürece uygun yapılanmamızı gerçekleştirmiştik. **Şimdi de aynı ilkeler etrafında devam edecek bir çalışmanın destekçisi olacağımızı belirtiyoruz.** Bu çalışmanın hangi şekillerde devam edeceğini de ittifakı oluşturan bileşenlerin belirlemesi gerektiğini söylüyoruz.

Son olarak, Kemal Okuyan aynı yazısında, SİP 'siyaseti yalnızca kendisi için değil, Türkiye solunun bütünü için yapıyor' diye bir tespit yapmış. Buna benzer sözleri diğer SİP yöneticileri de sürekli söylüyorlar. Bunu defalarca tekrar etmenin anlamını çözebilmiş değiliz. Çünkü 'SİP'in güttüğü siyaset sadece onları değil, Türkiye solunun bütününü zehirler' tespitini biz de yapıyoruz. O nedenle, komünist siyaset sadece SİP'lilerin yaptıklarından ibaretmiş gibi bir görüntünün kesinlikle yaratılmaması gerektiğini söylüyoruz. Sermayenin, Türkiye kapitalizminin, kemalizmin, militarizmin övgüsünü sol adına yapmaya cüret edecek birileri oldukça, emekçilere sosyalizmin ne olup ne olmadığını anlatmaktan bıkmayacak komünistler de var olacaktır.

Şovenist İP'in geldiği nokta herkese ders olmalıdır.

Kasım 2002

3 Kasım 2002 Seçimlerinde SİP ve ÖDP

Fatih Aydın

Bu seçimlerde kimler başarısız oldu diye bir soru sorulacak olursa, sol cenahta yer alanlar içinde, adımızı çalarak seçimlere giren SİP ve onunla birlikte "mutaassıp solcu"lardan kurtulduk diye sevinen ÖDP'nin adı verilebilir. Her iki parti de bugüne dek kapitalizme alternatif bir modelle politik mücadele yürüten hiçbir oluşumun elde etmediği ve muhtemelen bundan sonra da edemeyeceği ölçüde büyük medyanın sevgisini kazandı. Bu partilerin başarısızlığını değerlendirirken bu özelliği göz önüne almamak tabloyu eksik bırakmak anlamına gelir.

Seçimlerden hemen sonra özellikle SİP'e ilişkin çeşitli yazılar yazdığımız için bu bölümün ele alınmasını kısa tutma niyetindeyiz. Ana başlıklarla hem ÖDP'ye hem de SİP'e ilişkin birkaç vur-

guyu yaparak değerlendirmemize son verelim.

Söylemleri farklı olmakla birlikte siyasal olarak aynı düzlemde sayılabilecek SİP ve ÖDP farklı açılardan benzer sonuçlarla karşılaştılar. ÖDP, etkisi ve sivriliği törpülenmiş sol/sosyalist vurgularla sivil toplumcu, sosyal demokrat kavramlara sahip çıkarken, SİP, komünist adıyla komünizm propagandası yapıyor görünerek sistemle uzlaşmak için tüm gerekenleri yerine getirmeye gayret etti.

ÖDP, bizce çok net olmayan sebeplerle HADEP'le seçim işbirliğini kaçırınca, seçimlere Sema Pişkinsüt başkanlığındaki Toplumcu Demokrasi Partisi ile birlikte katıldı. Sosyal Demokrat Halk Partisi (SHP) başkanı Murat Karayalçın, kendisinin başbakan adayı olarak ilan edileceği bir Blok çalışması önerisi reddedilince, bu seçimlere girmeme kararı aldı. Bu nedenle, aslında yakın bir ilişki içine giren ÖDP ile SHP'nin ortaklaşması önümüzdeki yıllara kaldı.

ÖDP, neredeyse tüm seçim kampanyası boyunca, halka mesaj vermek yerine, daha önce partiden uzaklaştırılan bağımsızlara, SEH'e ve şimdiki SDP'ye ÖDP'nin yeni dönemde neler yapacağını anlattı. ÖDP başkanı Ufuk Uras'ın (seçimlerden sonra istifa etti; yeni başkan Hayri Kozanoğlu) daha önceki süreçte kullandığı yumuşak, uzlaşmacı, insanlara sıcak gelen üslubunu terk edip kendi dışındaki sol/sosyalist gruplara ağır, hatta hakaret dolu sözler etmesi ÖDP'nin bu dönemde izleyeceği politikanın ana hatlarını belirlemek üzere yapılmışa benziyordu. ÖDP, zayıf kalmasının ve kitleselleşememesinin suçlusu olarak 'yeni çağa ayak uyduramayan mutaassıp solcuları' hedef gösterir ve onların partiden atılmaları/ayrılmalarıyla birlikte büyümeyi öngörürken, aynı zamanda bir çelişki içinde, daha gönülsüz ve şevksiz bir kampanya yürütmesinin sorumlusu olarak da ayrılanları gösterdi. İç tartışmaları ve haklı/haksız değerlendirmeleri bizi ilgilendirmiyor. Şu günlerde ÖDP'den gelen bilgiler, seçimlerde alınan ağır yenilginin sebebi olarak gene, neredeyse verilen mesajlardan ve parti metinlerinden tümüyle yok olmuş sosyalist/halkçı söylemin gösterileceği yönünde.

SİP, 28 Şubat 1997 müdahalesinin ardından gelen dönemde arttırdığı uzlaşmacı tavrını komünist adını alarak perdeleme yoluna gitti. Komünist adını aldıktan sonra da önceleri utangaçça bizim geleneğimizi sahiplenirken, sonradan, muhtemelen tepkilerin azlığından kaynaklı olarak utanmazlığı ele alarak '82 yıl sonra ilk kez seçimlere giren partimiz' propagandası yaptı. Üstelik de, SİP, neredeyse tüm üyelerini seferber ederek bu söylemini televizyon programlarında tekrar etmek üzere kullandı.

Televizyonlarda yapılan bütün seçim panellerinde, toplantılarında, tartışma programlarında ya partinin yetkilileri ya da sempatizan öğrencileri aracılığıyla bir 'güler yüzlü komünizm' propagandası imkânı yaratıldı. Defalarca gazetelere haber oldular, Aydın Doğan'ın amiral yayınlarından Milliyet'te iki kez manşete çıktılar, hemen her gün bir vesileyle en ilgisiz basın açıklamaları dahi kendisine bu gazetelerde yer bulabildi. (Bu paragraftan sonra, Mehmet Ali Aybar'ın siyasi yaşantımıza musallat ettiği anti-sovyet, milliyetçi ve liberal yaklaşımlarla malul "fertçi sosyalizm; güler yüzlü sosyalizm; hürriyetçi sosyalizm" gibi kavramların içini doldurma ve bu kavramlarla SİP ilişkisini kurma niyetimiz vardı. Ama, Başsavcı Sabih Kanadoğlu'nun SİP'in tüzüğü, programı, seçimlerden önceki ve seçimler sırasındaki açıklamaları, eylemleri ve bütün çalışmalarıyla proletarya diktatörlüğünü amaçlamayan, Avrupa komünizmi kapsamında demokratik bir parti olduğuna ilişkin saptamalarını okuyunca, fazladan bir şey eklemeye ihtiyaç kalmadığına karar verdik. Savcının mütalaasını herkesin okumasını öneriyoruz.)

SİP değerlendirmesi yapılırken gözden kaçırılmaması gereken bir nokta var. Parti adının kullanılarak yaratılan bir sempatinin varlığını inkâr etmek gereksiz bir hassasiyet olur. Ancak, bu sempatinin yaygınlığı konusunda bir önceki seçimlerde düştükleri yanılgıyı tekrar yaşadılar. Medyada yoğun bir şekilde yer almalarından yola çıkarak geçmiş kitlemize ulaşabileceklerini, bunun yaratacağı etki sayesinde yeni seçmenler elde edebileceklerini hesap etmelerine rağmen, beklentilerinin çok çok altında bir oyla yetinmek durumunda kaldılar. Meraklı okurlar, bu başarısızlığın boyutlarını,

ülke nüfusunun yarı yarıya daha az olduğu 1979 yılında ve bugünkü kitle iletişim araçları olanağı hayal bile edilemezken Partimizin bağımsız aday Beria Onger'le aldığı oy oranını yan sayfadaki tabloda karşılaştırarak görebilirler.

Bizim dostlarımızdan da oy aldıklarını söyleyelim. İnsanlarımız, 'hayatta bir kez olsun partimin adına oy vermezsem gözlerim açık gider' gibi duygusal yaklaşımlarla oy verdiler. Hatta, SİP'in düzenlediği bir mitinge 'gel dostum, adımlar sarsacak yeri, kurmak için sosyalist Türkiye'yi' diyerek katılan arkadaşlarımız da oldu. Verdiği oyun gerekçesini ise 'ben bu adamlara değil, kendi kimliğime oy verdim' diye açıklayan tüm arkadaşlarımızın ikinci kez aynı hatayı yapmayacaklarını biliyoruz.

Medyayı Kullanma

Sözü uzatmadan, her iki partinin ortak bir paydasına değinelim. Hem SİP hem de ÖDP, önemi inkâr edilemez bir araç olan medyanın olanaklarından yararlanmayı hedeflemişti. Ancak, amaç ve araç ilişkisinin yanlış değerlendirildiğini görmediler veya daha doğru tanımlamayla, görmek istemediler. Basın yayın organlarında yer alarak kitlelere ulaşma gayreti ve öne sürülecek tezlerin bu yolla daha fazla insan tarafından benimsenmesi isteği, bir süre sonra yerini teknik bir medyada yer alma faaliyetine, dolayısıyla, medyada yer alabilmek adına egemen iletişim araçlarının "uygun" bulduğu yöntemlerle "iş" yapma sonucunu doğurdu. Her iki parti açısından da, medyada yer alma süreleri uzadıkça, verilen mesajların hiçbir önemi kalmadı. Medyada görünme gayretkeşliği sonunda, "seçmenler" tarafından değerlendirilme açısından Muhsin Yazıcıoğlu, Besim Tibuk, Doğu Perinçek ve Kemal Okuyan arasında farkın silikleştiği, giderek aynılaştığı bir süreç başladı.

Kitlelerden koparak, emekçi halkın sorunlarına duyarsızlaşarak, bire bir militan mücadeleden uzaklaşarak yürütülen faaliyetlerin varacağı son nokta, işte gelinen yer oldu.

Şubat 2003

14 EKİM 1979 ARA SEÇİMİ (*)

İSTANBUL SEÇİM SONUÇLARI

Seçmen sayısı: 2.178.836
Kullanılan oy: 1.327.955
Katılma Oranı: % 59.8

	Oy sayısı	Yüzde		Oy sayısı	Yüzde
CGP	39.590	3.1	TBP	25.869	2.0
SDP	13.101	1.0	TİP	12.616	1.0
CHP	483.365	37.9	MHP	46.682	3.7
MSP	110.474	8.7	TSİP	5.523	0.4
AP	509.463	40.0			

Bağımsızlar

Beria Onger (TKP adayı)	21.700
Niyazi Ağırnaslı	3.355
Recep Cüre	2.439

Niyazi Ağırnaslı, Türkiye Emekçi Partisi, Sosyalist Vatan Partisi ve Emeğin Birliği örgütlerinin ortak adayı idi. Recep Cüre, Kurtuluş Sosyalist Derginin adayıydı.

TÜRKİYE GENELİ SEÇİM SONUÇLARI

	Oy Sayısı	Yüzde
TİP	31.500	0.7
TSİP	57.600	1.3
SDP	30.800	0.7

3 Kasım 2002 seçimlerinde SİP'in aldığı oy sayısı:

TÜRKİYE GENELİ: TOPLAM: 59.180 (% 0.19)
İSTANBUL'DA: TOPLAM: 13.251

* Arka sayfadaki tabloları iki gerekçeyle veriyoruz. Birincisi, SİP'in 'komünistler ilk kez seçimlere katılıyor' safsatasını çürütmek ve yeni kuşakların yanlış tarih bilgisine sahip olmasını önlemek.

İkinci gerekçe ise, bunca medya desteğine rağmen aldıkları cüzi oy oranını başarı gibi göstermeye çalışmalarındaki arsızlığı vurgulamak.

TKP'nin adayı Beria Onger'in tek başına, arkasında yasal bir parti desteği olmadan elde ettiği oy hem o dönemin TİP'ini hem bu dönemin SİP'ini ikiye katlamış durumda.

Tabloya dikkat edilirse, TİP'in 1979 yılında İstanbul'da aldığı oy sayısını SİP'in bunca yıl sonra kıl payı geçebildiği görülüyor. Türkiye çapındaki oy sayısı sizi yanıltmasın, çünkü 1979 seçimi ara seçimdi ve yalnızca 5 kentte yapılıyordu. Ayrıca, bugünle karşılaştırıldığında nüfus ve seçmen sayısının çok az olduğuna da dikkat etmek gerekir.

Mehmet Kuzulugil Arsızı
Tanı Bunu!

Komünistlerin zihni ve yüreği kollektif çalışır. Bu sebepten dolayı her hangi bir tarihte veya dünyanın her hangi bir yerinde de olsa devrimcilere yönelik bir saldırı, sosyalizm idealle-rine ve onun için mücadele edenlere yapılan bir hakaret öyle kolay kolay unutulmaz, unutturulmaz.

İşte bu ülkede kanıyla canıyla devrimci mücadelenin içinde yer almış, emek harcamış olanlar adına da, 18 Ocak 2002'de Kanal 7 Televizyonunda İskele Sancak programında "Nâzım Hikmet ve Necip Fazıl" konu başlığı altında gerçekleştirilen tartışma; söz konusu kollektif bilgi dağarcığına işlenmesi zorunlu olan bir madde olarak gözüküyor. Akla hemen, her gün onlarcasına tanık olduğumuz ve düzeysizlikte, yalancılıkta birbiriyle yarışan bir sürü televizyon programının arasında bunu "ayrıcalıklı" kılan ne diye

bir soru gelebilir. Hemen söyleyelim: Çünkü bu programda bir düzine faşist, solcu eskisi yeni liberal arasında (istisnalar vardı ise de kaideyi bozmaz!) kendini TKP'nin Merkez Komite üyesi olarak tanıtan bir kişi (Mehmet Kuzulugil), ağzından salyalar damlarcasına Nâzım'a ve onun şahsında komünizm ideallerine küfür eden tescilli katil ve yobazlarla saf tutmuştur.

Hayır yanlış duymadınız, okuduklarınız bir dizgi hatasından da kaynaklanmıyor. Yaptıklarının, söylediklerinin Türkçede başka türlü karşılığını bulmamız imkansız.

Aslını söylemek gerekirse gece 11'den başlayarak sabah saat 4'e kadar süren program boyunca tarafların söylediklerini ve tartışmalarını vermeye kalksak dergimizin mütevazı sayfaları yetersiz kalabilir. Şayet ilerde arsızlar köşemizi bağımsız bir dergi haline getirirsek -ki ülkenin gidişatı bunu dayatıyor- işte o zaman belki bu konuya daha detaylı yer verebiliriz. Ancak muhtevası itibariyle sadece Mehmet Kuzulugil'in söylediği birkaç cümleyi aktarmakla da besmele çeker gibi ağızlarından komünizm sözcüğünü düşürmeyenlerin asıl kimliklerini deşifre etme olanağı doğmuştur ve biz de bundan yararlanarak bazı gerçekleri biraz daha vurgulu ifade etme düşüncesindeyiz.

Peki ne dedi Kuzulugil?

Bu soruya yanıt vermek için öncelikle programdaki "milliyetçi cephenin" sözcüsü konumunda olan Mehmet Gül'ün komünistler üzerine verdiği beyanlara değinmek gerekiyor. Bunları ise tahmin etmenin pek güç olmadığı açık. Her zamanki gibi Gül, komünizmin nasıl öldüğü, Sovyetler Birliği'nin nasıl dağıldığı üzerine beylik veciz sözlerini tekrar ederken emperyalizmin uluslararası alandaki yalanlarından birisi olan, Sovyetler Birliği'nin diğer ülkelerde parayla komünist parti kurdurduğu ve komünistleri de kendi çıkarları için kullandığı lafıyla birlikte Sovyetlerin Türkiye'de ise bu amaçla TKP ve TİP'i kullandığı yalanını araya sıkıştırdı.

İşte tam bu anda, tartışmaya bir komünist olarak katıldığını zannettiğimiz Mehmet Kuzulugil Türkiye sol tarihinde bir ilke

imza atarak tescilli bir faşistin tescilli bir yalanını milyonların gözünün içine baka baka kabul etti. Ayrıca kabul ederken Mehmet Gül'ün kullanmayı unuttuğu bir dizi hakaret ve küfürü de Gül'ün cümlesine ustalıkla ekleyiverdi. Tam olarak söylediği şunlardı:

"Doğrudur, geçmişte Sovyetler Birliği Türkiye Komünist Partisini, ülkedeki bir takım adamları beslemiştir. Onları devrim yapmaları için değil, Sovyetler Birliği ile Türkiye'nin barış içinde olması için desteklemiştir. Türkiye Komünist Partisi, eğer 1980'e gelindiğinde devrim yapamadıysa, bu TKP Sovyetlerin güdümünden kurtulamadığı için olmuştur. Sovyetler Birliği sosyalist bir ülke idi. Ama Sovyet sosyalizmi zaten bu yüzden yıkıldı. Türkiye'de, Yunanistan'da, başka yerlerde, Şili'de devrim yapmak yerine, devrim yapmamak için bir takım asalak hıyarları besledi. Bunlar devrim yapmamak için para alan bir takım asalak hıyarlardır. Türkçesi budur. Bunlar zaten devrim yapamazdı. Ancak biz devrim yapacağız. Biz Rusya'dan para da almıyoruz."

Programın sunucusu Ahmet Hakan bile duyduklarına inanamamış olacak ki 'siz böyle mi düşünüyorsunuz' diye gayri ihtiyari bir soru sorma gafletinde bulundu.

Geçmişte sol içinde Sovyetleri beğenmeyenler, TİP'e TKP'ye hakaret edenler çok çıktı. Ancak Aydınlıkçıları (bugünkü adıyla İşçi Partisi) saymazsak -tabii bir de eski "solcu" yeni Aydınlıkçı Yalçın Küçük'ü- hemen hemen herkesin kabul ettiği bir gerçek vardı ki, ne komünist partiler Sovyetler istedi diye kurulurlardı, ne de ondan aldığı destekle ayakta kalırlardı. Sanırız bunun dünya üzerindeki en iyi kanıtlarından birisi Şefik Hüsnü'lerin, Laz İsmail'lerin TKP'sidir. Hayatlarını ülkenin kurtuluşuna ve devrime adayan bu insanlar burjuvazi tarafından yıllarca zindanlarda yaşamaya mahkum edilmiş, başta yönetici kadrolar olmak üzere parti üyeleri, hatta sıradan sempatizanları bile, kimi kez sürgünlerde, kimi kez emniyet müdürlüklerinde can vermiştir.

Ancak bunlara rağmen Kuzulugil'in utanmazca, ahlâksızca SATILIK diye iftira attığı yüzlerce devrimci, ülkenin sendikalarından okullarına, fabrikalarından dağ köylerine, işkencehanelerden

hapishanelere devrim ve sosyalizm ideallerini taşımayı bilmiş ve bu koşullar altında bugünlere gelinmiştir. Türkiye'de onlarca yıldır nicelerinin kanı, canı pahasına verilen devrim ve sosyalizm mücadelesinin adsız sıra neferlerini koruma görevini, kendisine şu anda Kuzulugil gibi herhangi bir sıfat yüklemeyen değerli şair Ataol Behramoğlu üstlendi. Ataol Behramoğlu, Kuzulugil'e, "Bu arkadaşın bahsettiği komünistleri ben de tanırım. Yaşamımın büyük bir bölümü onlarla birlikte, onların arasında geçti. Belki bu komünistlerin hiçbiri sefalete düşmedi, yokluklar içinde yaşamadı ama, hepsi de onurlarına düşkün, şerefli, mütevazi bir hayat süren insanlardı. Bu arkadaş ve partisi devrim yapacakmış. Kolay gelsin onlara" diyerek çok net bir cevap verdi. İşte Kuzulugil'in parayla devrimcilik yapıyorlar, ama onu bile devrim için değil de reformculuk adına yapıyor dediği gelenek ve o geleneğin yansıması böyle bir şeydir.

Fikirsel ve eylemsel birlik içinde olunan bir ortamda, kendisini Mehmet Gül gibi dostlarının sofrasında gördüğü bir yerde kara çalmak, yalan söylemek kolay ve rahattır. Kuzulugil'in bu cümleleri telaffuz ederkenki rahatlığını da burada aramak gerekiyor.

SİP yöneticileri gazetelerinde kaç eski TKP'liyi üye kaydettiklerini yazıyorlar. Bütün çabalarına, son bir seneden bu yana TKP'li olarak bildikleri herkesi kapı kapı dolaşıp partiye üye yapmaya çalışmalarına rağmen sayıları üçü-beşi geçmeyen bu kişiler üzerinden tekrar tekrar, 'işte görün, TKP'liler de bizimle hareket ediyor' demeye çabalıyorlar. Ama amatörlükleri ve gerçek niyetleri o kadar ağır basıyor ki bu rolün bile hakkını veremiyorlar. Her gün, bir dönemler TKP ile yakından uzaktan ilişkisi olmuş kişilerin kapılarını arşınlarken aynı partinin MK üyesi canlı yayında milyonların gözünün içine baka baka "bunlar asalak hıyarlardır" diyebiliyor.

Belli ki, geçmişte ben de TKP saflarında yer almıştım diyen ve biraz onuru olanların o partide bundan sonra hangi yüzle barınacağını hesap etmeden söylüyor.

Amacımız hiç kimseyi lüzumsuz yere hedef tahtasına yerleştirmek değildir. Buna gerek de yok. SİP yöneticileri yaptıklarıyla işçi

sınıfımızın gözünde müstahak oldukları yere hızla yaklaşmaktadır zaten.

Ancak burada, başta solcu olma iddiasındaki bir parti yöneticisinin ağzından komünistlere yönelik olarak gerçekleştirilen iftirayı ve onun temsil ettiği burjuva ideolojisinin yozluğunu teşhir edip bu oyunu bozma iradesini göstermek, geleneği ve geçmişi ne olursa olsun bu ülkede yaşayıp "devrimciyim" diyen herkesin görevidir. Çünkü yapılan bu hakaret İ. Bilenlere, Nâzım Hikmetlere, Behice Boranlara, Kemal Türklerlere, Deniz Yoldaşlara, bugün ve gelecekte bu mücadelenin içinde yeralacaklara yönelik kapsamlı, bilinçli ve doğrudan bir saldırıdır. [m.ö.b.]

SİP'ten Seçmeler

1. Kemal Okuyan'la Söyleşi

Yunanistan Komünist Partisi YKP Radyosu'nun SİP'in KP'yi kurdurması üzerine Ekim 2000 tarihinde SİP Genel Sekreteri Kemal Okuyan'la yaptığı söyleşi

Soru: Komünist Parti ile ilgili genel olarak bilgi rica edeceğiz. Kurulduktan sonraki gelişmeler nelerdir? Bir Devlet Cephesinden söz edildi. Nedir bu konu?

Kemal Okuyan: Partimizle ilgili Devlet Cephesinde hiçbir adım atılmadı. Yaklaşık üç ay oldu parti kurulalı. Dava açılması gerekirdi. Şu ana kadar Anayasa Mahkemesi'nde açılmış herhangi bir dava yok. Bize, Komünist Parti yönetimine sadece bazı evrak eksiklikleri var dediler. Yani bürokratik eksiklikler. Tamamlanması istenildi bir yazıyla. Dolayısıyla bizim beklediğimiz şey şu ana kadar olmadı. Siyasi Partiler Kanununda açık madde var. Komünist Parti adıyla parti kurulamaz diye.

Soru: Siyasi Partiler mi Kanununda mı, Anayasada mı?

Yanıt: Siyasi Partiler Kanununda. Anayasada böyle bir hüküm yok. Vardı, kaldırıldı. Dolayısıyla, dava açılmadı. Ama bu açılmayacak anlamına gelmiyor. Biz bu süre içerisinde hem hukuki dayanaklarımızı güçlendirmek için bir çalışma yaptık, hem de özellikle Avrupa'daki komünist partilerle bu konuda görüşmeler

yaptık. Olası bir mahkeme sürecinde biz, Avrupa Birliği kurumlarını değil, Avrupa'daki komünist partileri harekete geçirmeye, bir dayanışma sağlamaya çalışacağız. Şimdi bu noktaya geldik, biz bir karar eşiğindeyiz şu anda. Bu karar belli bir süre sonra Komünist Parti'nin siyasi faaliyete başlaması kararıdır.

Biz şu ana kadar faaliyetlerimizi yine Sosyalist İktidar Partisi adı altında yürüttük. Dava açılsaydı biz bunu bir siyasi mücadele konusu yapacaktık. Ama şimdi, Komünist Partisi'nin de bir siyasi faaliyete başlayıp başlamayacağı tartışılabilir. Ama bu tartışmanın sonucu şu olacak: Türkiye'de, Komünist Partisi kamuoyuna kendi kimliğiyle hitap etmeye başlayacaktır yakında herhalde. Beklentimiz bu.

Soru: Neden bu partiye Komünist Parti dediniz de Türkiye Komünist Partisi demediniz?

Yanıt: Bunun birkaç nedeni var. Birincisi, bir parti -ki, Türkiye'nin en eski partisidir aslında- yakın döneme kadar, Sovyetler Birliği çözülünceye kadar, Türkiye Komünist Partisi adı altında varlığını sürdürdü. Biz bu partinin devamı gibi gözükmek istemiyoruz. Çünkü bu partinin tarihinin belli bölümlerinin Türkiye'deki sosyalist mücadelenin mirasını temsil edemeyeceğini düşünüyoruz. Türkiye'de komünist hareket daha zengin bir kanalda aktı.

İkincisi, bugün, bu geçmişteki Türkiye Komünist Partisi'nin devamı olduğunu söyleyen bizim saptadığımız altı, yedi örgüt var. Bu adı kullanıyorlar. Biz Komünist Partisi'ni kurarken, gereksiz bir tartışmaya girmek istemedik. Bu, biçimsel bir tartışmadır aslında. Konuyu saptıracaktır. Türkiye Komünist Partisi adı etrafında bir kör döğüşü ortaya çıkacaktı ve biz bu kör döğüşü içerisinde yer alacaktık. Bu tartışmaya da girmek istemedik.

Nedenlerden biri de bizim, özellikle 1998 yılında Öcalan'ın Roma'ya getirilişi ve ondan sonra yakalanışı ile birlikte, Türkiye'de Kürt ve Türk emekçilerinin aynı örgütte örgütlenmesinin gerekli olduğuna inanmamızdır. Bu, kurtuluşun da birlikte geleceği anla-

mına gelmiyor. Türkiye Komünist Partisi adının Türkiye'de Kürt ve Türk emekçilerinin aynı örgütte örgütlenmesi gereğine ters düştüğünü, böyle bir ortak örgütlenmenin önünde engel teşkil edebileceğini düşünüyoruz.

Kısacası, kaygılarımız bunlardır. Dolayısıyla, Komünist Partisi adını aldık.

Soru: Peki, bir yerde, bir engelleme yapılırsa, tutumunuz ve çalışmalarınız ne olacak? Engellemeler olmazsa serbest olarak çalışabilecek duruma gelirseniz, bu durumda çalışma programınız ne olabilecek?

Yanıt: Bir engelleme ile mutlaka karşılaşacağız. Bunu hesaba katıyoruz. Şu anda Sosyalist İktidar Partisi, yasal bir parti ve belli bir örgütlenme düzeyine ulaştı, özellikle son aylarda, Türkiye solunda, neredeyse faaliyet gösteren, siyasi faaliyet gösteren tek örgüttür. Ve tanınmaya başladı. Biz bu mevziyi kaybetmemek istiyoruz. Ama Komünist Partisi adının alınması, belli riskleri gözönüne almayı da getirir. Çünkü Türkiye'de, şu anda düzen, Avrupa Birliği ile ilişkileri nedeniyle bir iki yıllık süre içinde, Komünist Parti üzerindeki yasağı kaldırmak istiyor. Ama ortaya çıkacak olan Komünist Partisi'nin, düzenle uyumlu, bizim eski deyimimizle majestenin komünist partisi olması konusunda bir eğilimleri var. Biz bu oyunu bozmak istiyoruz. Şimdi düzenin, devletin öngördüğü sürenin çok öncesinde biz adımımızı attık. Dolayısıyla belli bir süre sonra, istenmeyen engellerle karşılaşacağız. Biz, bu aşamadan sonra Komünist Parti adına ve komünist kimliği yasaklamaya dönük herşeye karşı elimizden geldiğince çalışacağız, gereken adımı atacağız kesin olarak. Bu bir. İkincisi, Komünist Parti, Sosyalist İktidar Partisi'nin yürüttüğü program ve siyasal çalışmalar dışında bir şey olmayacak.

Bununla birlikte, bu yeni kimliğin, Komünist Parti adıyla açık çalışma yapmanın ve başlamanın getireceği bir ilgi olacaktır Türkiye'de. Biz bu ilginin, Türkiye Komünist hareketini tekleştirmeye doğru çabalarımızı hızlandıracağını düşünüyoruz.

Soru: Tekleştirmek nedir?

Yanıt: Türkiye'de hala bağımsız olarak varlıklarını sürdüren komünistler var, tek tek ya da başka birliklere, partilere dağılmış olarak; örneğin ÖDP'de hâlâ komünistler var. Biz, bu çabamızın, bu girişimimizin Türkiye'de komünistleri aynı çatı altında toplayacak bir şey olabileceğini düşünüyoruz. Ama bir birleşme, birlik süreci düşünmüyoruz. Bizim kendi partimiz var, programı belli, örgütsel yapısı belli.

Zaten Türkiye'de artık solu, eski solcuları biraraya getirmek üzere kurulacak birşeyin yaşama şansı yok, Türkiye'de komünist hareketin toplumun yeni kesimlerine açılması lazım. Biz bunu hedefliyoruz.

Soru: Üç dört partili grup var, kendilerini komünist olarak tanımlayan 10-15 kişilik gruplar var dediniz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Yanıt: Bazılarıyla temasımız oldu. Komünist Parti başvurusunu yapmadan önce, İçişleri Bakanlığı'na başvuru yapmadan önce temasımız oldu ve onlara, bizim amacımızı anlattık. Biz, Türkiye Komünist Partisi adı etrafındaki kavgaya katılmıyoruz. Bizim yaptığımız şey, şudur diye; geniş açıklama yaptık, izah ettik, onlar da kendi çalışmaları hakkında bilgi verdiler. Şunu gördük ki, bu çalışmalar, bir komünist partisinin kuruluşu için yeterli iç dinamiğe, güce, enerjiye, kadroya sahip değil. Niyete de sahip değiller. Şu sıralar sadece protokol görüşmeleri yapıyoruz bu çevrelerle, bu çevreler kendi içlerinde çok uzayan tartışmalar yapıyorlar. Dolayısıyla artık siyasi bir görüşme yaptığımız söylenemez bu kesimlerle. Bu kesimlerin bazıları kendilerini komünist diye tanımlamalarının ötesinde, Türkiye Komünist Partisi biziz diyorlar.

Soru: Diyelim ki kapanma kararı çıktı. Bu durumda tutumunuz ne olacaktır?

Yanıt: İki şey yapacağız. Birincisi, bu kapanmaya karşı, Türkiye içinde bir mücadeleyi sürdüreceğiz. Bu mücadelede, yasal parti

kimliğimizi sonuna kadar kullanacağız. Çünkü bu mevzinin yeniden kaybedilmesi anlamsız. Evet biz, her tür koşulda mücadele edeceğiz. Bunun içerisinde, Dünya Komünist Hareketi tarihinde, dış kesimde, yasal parti zemini dışında mücadele gereğinin örnekleri vardır. Ama biz bu mevziyi terk etmeden mücadeleyi sürdürmeye çalışacağız. Komünist adından da vazgeçmeyeceğiz. Yani bu hakkı elde edinceye kadar gerekirse yirmi parti kuracağız.

Soru: Diyelim ki izin verildi ve devam ediyorsunuz. Bu durumda çalışma programınız ne olacak?

Yanıt: Şimdi, bugün, partimizin zaten belirli bir siyasi çizgisi var, Sosyalist İktidar Partisi olarak. Bunu değiştirmeyeceğiz. Ama, yakın gelecekte gözüküyor ki Türkiye'de komünist hareket iki konu üzerinde çok fazla yoğunlaşacak. Bunlardan biri, Türkiye'de henüz bu özelleştirme saldırısının sonuçları toplumda pek görülmedi. Ama büyük bir yoksullaşma var. Ve önümüzdeki yıllarda patlamalar halinde işçi sınıfından tepkiler gelecek. Bu çok önemli. Belki de daha önemli olan şey, Türkiye'nin bölgesel rolü konusunda Türkiye de çok şiddetli bir anti-emperyalist mücadele verilmek durumuna girilecektir.

Çünkü Türkiye çok silahlanıyor. Türkiye bugün aslında dört bölgede asker bulunduruyor. Kıbrıs, Balkanlar, Kafkasya ve Irak. Buralarda fiilen Türk askeri var. Farklı statülerde. Birisi eğitim için gidiyor, Kıbrıs'ta 40 bin kişilik bir kuvvet var, Irak'ta ise sınır ötesi operasyonlarda, Kuzey Irak'taki ABD eksenli Kürt Devleti projesinde, Türk subaylar görev alıyor. Balkanlarda, Bosna'da da Türk birliği var. Şimdi bu bizim için hayati önem taşıyor. Önümüzdeki dönem, Türkiye'deki komünistler anti-emperyalist mücadeleyi arttırmalıdır. NATO'ya karşı, Avrupa Birliği'ne karşı. Çünkü biz sadece ABD emperyalizmine karşı değil, Avrupa'daki, özellikle Almanya eksenli emperyalist ülkelere karşı da bir mücadele yapıyoruz.

Sanıyorum, Komünist Parti'nin önümüzdeki dönemde en fazla üzerinde duracağı başlık, anti-emperyalist mücadele olacak ve bu

arada da bölgedeki bütün ilerici komünist güçlerle işbirliği yollarını arayacağız. Türkiye bu kadar silahlandıktan sonra, mutlaka ABD'nin bölgesel projelerine ortak olacaktır.

Soru: Yunanistan Komünist Partisi ile ilişkileriniz nedir, ne durumda ve ileride nasıl geliştirmeyi düşünüyorsunuz?

Yanıt: Yunanistan Komünist Partisi'yle ilişkilerimiz, Türkiye komünist hareketinin yaşadığı ilk problemler, Türkiye komünist hareketinin zayıflığı nedeniyle şu ana kadar istediğimiz düzeyde değil. Ama son dönemde, Yunanistan Komünist Partisi'yle karşılıklı güvene dayalı bir ilişkiyi tesis etmeye başladık.

Bizim için uluslararası ilişkiler, hele hele yanıbaşımızdaki, dünyanın en önemli komünist partilerinden birisi olan Yunanistan Komünist Partisi ile ilişkiler sadece enternasyonalist dayanışma anlamına gelmiyor.

Biz Yunanistan Komünist Partisi'yle ilişkilerimizi bölgesel bir ilerici, anti-emperyalist, hatta anti-kapitalist hareket yaratabilmek, artı, Türk ve Yunan milliyetçiliğinin karşısında ortak bir işçi sınıfı kültürü geliştirebilmek için kullanabileceğimizi düşünüyoruz.

Yunanistan komünistleriyle bizi birbirimize bağlayan çok ciddi başlıklar var. Kıbrıs var, Ege var, Balkanlar var, genel olarak Avrupa Birliği var. Çünkü Yunanistan Komünist Partisi, Avrupa Birliği konusunda yaklaşımlarımıza benzer şeyler söylüyor. Bunu yapan Avrupa'da tek komünist partisi. Bu bizim için çok önemli. Dolayısıyla biz ilişkilerimizi sadece diplomatik düzeyde, enternasyonal dayanışma düzeyinde tutmak istemiyoruz, mutlaka bu saydığım başlıklarda işbirliği yapabileceğimizi düşünüyoruz.

Soru: Türkiye Komünist Partisi'yle Yunanistan Komünist Partisi arasında bir akrabalık var. Yunanistan Komünist Partisi'ni yüceleştiren, büyüten genel sekreter Niko Zahariadis İstanbulludur ve Şefik Hüsnü'nün öğrencilerindendir. Ayrıca daha başka Anadolulu komünistler zamanında güçlendi Yunanistan Komünist Partisi. Aslında iki parti arasında bir akrabalık söz konusu. Siz bu konular

üzerinde biraz durdunuz mu? Daha doğrusu ilgilendiniz mi? Zahariadis'le.

Yanıt: Şimdi ilgileniyoruz. Şöyle bir ilişki var zaten, Türkiye işçi sınıfı hareketinde, Bulgar ve Ermeni devrimcilerinin rolü çok büyük. Yani Türk işçi önderliğinden çok, saydığım ulusların önderliği Türkiye'de işçi hareketine damga vurmuştur. Bunun bir dizi nedeni var. Yani Osmanlı İmparatorluğu'nun yapısı, Osmanlıdaki ulusal kurtuluş hareketlerinin içerisindeki devrimci kadroların etkisi. Bunları çok önemsemek lazım. Yalnız, bu bahsettiğim etkilerin yarattığı kimi boşluklar da var. Çünkü Türkiye'de, komünist hareketi hiçbir zaman milliyetçi önyargılardan tam olarak kurtulamadı. Böyle bir problemimiz var bizim. Bunu aşmaya dönük bir çaba da gösteriyoruz. Yani biz komünistlerin gerçek anlamda yurtsever, vatansever olduklarını biliyoruz. Öyleyiz. Bu memleketi çok seviyoruz. Ama biz Türkiye komünist hareketinin bir türlü milliyetçi önyargılardan kurtulamadığını düşünüyoruz.

Biz Yunan komünistleri ile kuracağımız ilişkilerin bu açıdan da çok işlevli olacağını düşünüyoruz. Çünkü, bildiğimiz gibi, ortak bir tavrımız var, Yunan komünist hareketinin kimi önemli kadroları, yöneticileri, bu topraklarda yetiştiler, bu topraklarda siyasete adım attılar ve bu da genelde Türkiye'de hiç bilinmez. Bu da çok ilginç.

Nâzım Kültür Evi, Komünist Parti tarafından kurulmuş bir kültür evi. Nâzım Üniversitesi'nin açılışını yaptık. Dersler başladı. 12-13 başlıklı ders var. Kurslar da var. Paneller yapılıyor. Günlük yayın tasarımız var. Radyo açma projemiz de var.

2. Yazılar ve Demeçler

TKP Yok Ki - Kemal Okuyan

SİP 6. Olağanüstü Kongresi, 11 Kasım 2001

Bakın sevgili dostlar, neredeyse 15 yıldır bu ülkede şu veya bu biçimde TKP adı altında bir siyasi mücadele verilmiyor.

TKP Kurumuş Bir Irmaktır - Haluk Yurtsever

SİP 6. Olağanüstü Kongresi, 11 Kasım 2001

Mustafa Suphi'lerin kurduğu TKP denize ulaşamadan kuruyan bir ırmak oldu. Öncesiyle ilgili tartışmalar bir yana, 13 yıldır böyle bir partinin ne kendi, ne adı var.

Şikâyet Etmeyiz -Aydemir Güler

Cumhuriyet, 17 Kasım 2001

Partimiz kapatılsa bile, bazıları gibi, ülkemizi dışarıya şikâyet etmek gibi bir niyetimiz yok. (s. 5).

SİP MK, 8 Mart 2003 değerlendirmesi

...Düzenin üç önemli odağı büyük sermaye, askerler (ve cumhurbaşkanı ile yargının öne çıktığı bürokrasi) ve hükümet arasından ilki, yerel güç ve stratejik önem konularına en duyarsız tarafı oluşturmaktadır. Türkiye burjuvazisinin uluslararası sermaye ile bağları ve ülkemiz kapitalizminin dışa muhtaçlığı burada belirleyicidir. AKP hükümetinin egemen sınıfın bu niteliğine bağlı olarak emperyalizme acentalık ruhuyla iktidara geldiği biliniyor.

Asker ve sivil bürokrasi bu tabloyu düzeltmek için inisiyatif geliştiren ve inisiyatifi diğer kesimlere yayan özneyi ifade etmektedir...

Nâzım Hikmet ve Necip Fazıl - Mehmet Kuzulugil

Kanal 7, İskele Sancak, 18 Ocak 2002

Doğrudur, geçmişte Sovyetler Birliği Türkiye Komünist Partisini, ülkedeki bir takım adamları beslemiştir. Onları devrim yapmaları için değil, Sovyetler Birliği ile Türkiye'nin barış içinde olması için desteklemiştir. Türkiye Komünist Partisi, eğer 1980'e gelindiğinde devrim yapamadıysa, bu TKP Sovyetlerin güdümünden kurtulamadığı için olmuştur. Sovyetler Birliği sosyalist bir ülke idi. Ama Sovyet sosyalizmi zaten bu yüzden yıkıldı. Türkiye'de, Yunanistan'da, başka yerlerde, Şili'de devrim yapmak yerine, devrim yapmamak için bir takım asalak hıyarları besledi. Bunlar devrim yapmamak için para alan bir takım asalak hıyarlardır. Türkçesi budur. Bunlar zaten devrim yapamazdı. Ancak biz devrim yapacağız. Biz Rusya'dan para da almıyoruz.

Geçmişten Gelenek Üretmek – Aydemir Güler

Gelenek sayı 67, Eylül 2001

İnsanımız bir eğilim olarak ezilene kendiliğinden el uzatmaya değil, ezene saygı duymaya yöneliktir. (s. 23)

Komünist hareket kemalist burjuvaziden daha kararlı bir gericilik karşıtlığı, onun gibi uzlaşmacı olmayan bir anti-emperyalizm, kapitalist kalkınma yoluna alternatif bir sosyalist kalkınmacılık geliştirmek ve siyasi hattını kemalizmden ayırdetmek yoluna gitmemiştir. (s. 27)

Ölüme ve acılara koşan, baskı altındaki komünistler.

Aklı karışan komünistler.

Anlamını kaybeden komünistler.

Şiir yiyen komünistler.

Gizleyen, giz perdesi imal eden komünistler.

Üretimsizlik nedeniyle az konuşan komünistler.

Doğru bildikleri siyaset, hayatlarını adadıkları örgütlerini gereksiz hale getirmiş komünistler. (s. 21-44).

Hain Aydemir-Tör ile TKP'nin kemalizme bakış açıları büyük ölçüde ortaktır. (s. 30).

Avrupa'daki Göçmen İşçiler - Hazal Yalman

Gelenek sayı 67, Eylül 2001

Ne 1970'lerin TKP'sini, ne TBKP'yi komünist parti olarak nitelendirmenin imkânı yoktur. (s. 108)

Burjuva Siyasetinden Anlam Çıkarmak - Kemal Okuyan

Gelenek sayı 66, Ağustos 2001

Askerler emperyalizmin Türkiye'ye dönük hesaplarından gerçekten rahatsızdır. Ama bu yeni bir şey değildir. Bu Cumhuriyet'in başından beri böyledir; 12 Eylül cuntasının çapsız generallerinin farklı görüntü vermeleri, onların başka hesaplara konsantre olmalarındandır. Evet, askerler emperyalist ülkelerin Türkiye için 'iyi' şeyler düşünmediğini bilmektedir. (s. 9)

Sosyalist Devrim ve Yurtseverlik - Aydın Giritli

Gelenek sayı 64, Haziran 2001

Sosyalist devrim, emek-sermaye çelişkisi üzerinde yükselebilseydi, elbette her şey farklı olurdu. Bu koşulda, en azından devrimci durumda geniş emekçi kitlelerin bilinç ve hareketlerinin doğrudan doğruya kapitalizmi tüm kaynak ve sonuçlarıyla birlikte tarihe gömmeye yönelmesi söz konusu olacaktı. Devrimci durum konjonktüründe, nihai hedef ile güncellik arasında yeterli bir örtüşme elde edilirdi. Öncesinde yürütülecek mücadelelerin ana konusu da devrimci duruma hazırlanma ve katkıda bulunma ile tanımlanırdı. (s. 18)

İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin, toplumsal ilişkilerin gerçek yüzünü bilinçle kavramaları, ezilen, sömürülen ve yönetilen bir sınıf konumu açısından boş beklentidir. Kapitalizmin neden yıkılması gerektiğinin bilinci, iktidarı ele geçirmiş işçi sınıfının kendisini ve toplumun tamamını eğitmesinin konusu olacaktır. (s. 19)

Yeri gelmişken, devrimci kalkışmaya imza atan işçi sınıfı ve diğer emekçi kitleleri harekete geçiren enerji kaynağının anti-kapitalizm olmasının aşağı yukarı imkânsız olduğunu söylemeliyim. (s. 19)

Örnek olsun, Rusya'nın çarlık otokrasisi devrimci halk hareketlerinin büyük derdidir. Ama çarlık otokrasisi çerçevesinde gerici anlama sahip merkezi iktidar, devrim Rusyası'nın ayakta kalmasında işlev görmüştür. Merkezi iktidar unsurunun Rus toplumundaki kökleri, uzak coğrafyaları birarada tutma yeteneği vb. öğeler söz konusu topraklarda sosyalizmin inşasının hizmetine sokulmuştur. Özetle eski düzenden kalma bir öğe, düpedüz ama elbette dönüşüm işlemlerinden geçirilerek devralınmıştır. (s. 19-20)

Türkiye'de sosyalist devrim sürecinin yurtseverlik alanına kök atması, bu sürecin toplumsal yüzünde işlev görecek olan diğer öğelerden daha fazla önem taşıyacaktır. (s. 22)

Türkiye'nin burjuva devriminin, halkçı uçlara karşı-devrimci neşterleri de yok. (s. 23)

Bizim burjuva devrimimizin kalkış noktası, Osmanlı devletinin dış rekabette yaya kalmasıdır. Süreç kapitalistleşmenin çeşitli boyut ve görüngülerinin hayat bulması için uğraşırken, yalnızca tek bir başlıkta kendi varoluşundan kaynaklanan çok özel bir hassasiyete sahip olmuştur: Bağımsız devlet ve bu devletin iktidar sahibi olması. Bağımsız ve iktidar sahibi devletin varlığı, sınıf bağları alanında kendini yalnız hisseden 'devrimci öncü'nün korunma içgüdüsüdür aynı zamanda. Dönüşümün kitleler sathında değil, üstyapı kurumları ekseninde tutulması yeterli, üstelik daha güvenli addedilmiştir. Uluslararası rakiplerine yetişmek için tahkim edilecek olan merkezi devletin iç mücadelelerde yorgun düşmesinden kaçınılmıştır. (s. 24).

Türkiye'nin kapitalizm yolcusu aydın hareketi, 18. yüzyıldan 19. yüzyıla dönülürken koyulduğu yolun 'kopuşsuz' olması için özen gösteriyordu... Eski düzenin kurumlarına sıkı sıkı tutunan ve bu limanın dışında aidiyet ilişkisi kuracağı bir sermaye birikimi görmeyen aydın, tam tersine halk kitlelerini dışarıda tutmayı genel eğilim olarak tercih etmiştir. Açıkçası eski düzenin mirasının tamamı bu yöndedir. Bu devrimin arkasında egemenliğini isteyen sermaye birikimi, sınıfı ve hareketi yoktur.(s. 24).

'Vatanın bölünmez bütünlüğü' hakkında atılan demagojik nu-

tuklar, sadece antikomünizm kaynaklı değildir. ...Türkiye egemen güçleri, bağımsız ve iktidar sahibi pozisyonun yitirilmesi halinde dünya kapitalizminin Türkiye burjuvazisini koruyup kollamak için herhangi bir özel eğilime sahip olmadığını bilmektedirler. (s. 25)

Türkiye solunun, bağımsızlık ve onunla bitişik 'bütünlük' problematiği karşısında yalnızca alaycı tutum geliştirmeye hakkı yoktur. (s. 25)

Demokrasi kategorisinin Türkiye siyasal tarihinde kitlelerin mücadelesiyle bağlantısı pek az olmuştur. (s.27)

Türkiye kapitalizmi bağımsızlık olmadan edemez ve bunu yitirmekten ölesiye korkar. (s. 28)

Sosyalizmin ideolojik mücadelesi, bütün toplumsal başlıkları emek-sermaye çelişkisine indirgemek değildir. (s. 28)

Türkiye halkının Kürt ulusal kimliğine saygı ve dayanışma duygularıyla yaklaşması, yalnızca bir ulusun hakkına saygı ekseninde mümkün değildir.

Afrika sömürgelerine faşist diktatörlüğünün kan kusturmasına tepkisini büyüten Portekiz halkı, Vietnam savaşını karşısına alan ABD ilericiliği, yalnızca soylu bir hümanizmanın ürünleri olsalardı bile, Türkiye'de benzerinin ortaya çıkabileceğini iddia etmek kolay değildir. (s. 29)

Kabul etmeliyiz ki, mazluma yakınlık ile 'güç ideolojisi'ni karşılaştırırsanız, Türkiye toplumu oyunu ikinciden yana kullanır. (s. 29-30)

Türkiye solu o dönem [1960'lar] bağımsızlık ve ulusal değerler üzerinde tekel oluşturabileceğini kanıtladı ve kendisi de gördü. Ancak 1960'ların bitiminde Türkiye solunda devrimcileşme süreci ile bağımsızlık temasının terk edilmesi şaşırtıcı bir paralellik gösterir. Dolayısıyla 1970'ler de bir o kadar incelenmeyi hak etmektedir. Türkiye solunun kitlesel toyluk yıllarıdır bunlar. Sınıf gerçeğini öğrenen kuşaklar, ulusal değerler ve yurtseverlik başlığının üzerine bir çizik atabilmişlerdir. (s. 30)

Yanlış yol ile kastettiğim, Türkiye siyasetinde iktidar meşruiyetini açma potansiyeline sahip olmamaktır. Yanlış yolların buluştuğu kavşakta ise anti-kemalizm yazmaktadır. (s. 30)

İkincisi Araya Girmesin - Aydın Giritli

Sol, sayı 109, 27 Ekim 2000

Cumhuriyetin kuruluşuna açılan büyük kaos döneminde, Anadolu çeşitli iktidar odaklarına sahne olmuştu. Örneğin emperyalist işgalin püskürtülememesi halinde, dünya siyasetinde bugünkü Türkiye gibi kendi dinamiklerine sahip bir birime yer olmayacaktı. Sol alternatifler tarihsel güçsüzlükleri ve sosyalist iktidar perspektifine sahip olmayışlarıyla, bir geleceği temsil etmiyorlardı. Bu arada İstanbul işçi sınıfını örgütlemeye yüzünü dönmüş komünist kesimin bir 'Anadolu iktidarı'na da sırtını dönmüş olduğunu, kemalistlerle ittifak amacıyla Ankara yoluna çıkıp katledilen kesimin burjuva devrimine soldan destekle kendini sınırladığını not etmeli, Kuvayı Seyyare tipi popülist damarların ise, tek olası şanslarının kemalist Ankara'nın yerini alıp yani hegemonyayı ele geçirip Kızıl Orduya davetiye çıkartmak olduğunu söylemeliyiz. Ne hegemonyayı ele geçirecek güçleri vardı, ne de Bolşeviklerin kendi şanslarını fazla zorlama niyetleri. Diğer güç odakları ise eninde sonunda emperyalist Sevres senaryosuna tabiiyeti kabul edeceklerdi. Gelmek istediğim sonuç şu: Kemalist hareket Türkiye'yi bir 'sınıf mücadeleleri birimi' haline getirebilecek tek yolun da adıydı. (s. 29)

Türkiye Solu ve Kürt Dinamiği - Aydın Giritli

Gelenek, sayı.62, Mayıs 2000

Geleneksel TKP çizgisi kemalizmle hasmane akrabadır. (s. 21)

Sermaye iktidarı her zaman ihtiyaç duyduğu karşı-devrimci mekanizmaları, karşı-devrimci ideolojik ve siyasal yapılanmaları işlevsiz bırakacağı bir dönüşüme yöneliyor. Bu model Türkiye kapitalizmi için inanılmaz ölçüde risklidir. Böylesi dönüşümler refah kapitalizmi için geçerlidir. Zayıf halkada denendiğinde sonuç başka olacaktır. (s. 34).

Stalin'i Anlamak - Cemal Hekimoğlu

Gelenek Yayınları

Halk cephesi, komünistlerin işçi sınıfı adına devrimden vazgeçtiklerini egemen sınıfa ilan etme, bunun karşılığında özellikle dış politika alanında ondan bazı tavizler koparma politikasıdır. (s. 103)

'Ne Yapmalı'cılar Kitabı - Cemal Hekimoğlu

Gelenek Yayınları

Demokratik merkeziyetçilik, burjuva partilerine bile uygulanabilecek ve leninizmin 1903-1917 döneminde ve hatta sonrasında ancak birer istisna olarak gündeme gelen kimi araçların genel geçer örgüt içi kurumlar olarak gösterilmesine yol açmış, bu kurumların 'ihlali'nin istisna olabileceği yanılsamasını yaratmıştır. (s. 187)

Bu arada, yasal olmayan veya kitlesellikten nasibini alamamış her oluşuma devrimci veya komünist sıfatını yakıştırmamızın, başka şeyler bir yana TKP deneyi nedeniyle olanaksız olduğunu hatırlatmak isterim. (s. 187)

Sosyalist Devrim Yazıları

Gelenek seçkisi

Marks ve Engels'te Avrupa-merkezci bir bakış fazlasıyla öne çıkar. (s. 8)

Marks ve Engels, burjuva devrimlerinin tam olamayışı gerçeğinden proletarya için bir silah türetmek yerine, aynı gerçeğe proletaryanın sınıf bilincini engelleyen bir işlev tanıdılar. (s. 9)

TKP geleneksel solun, bu kavramı en hak etmeyen partisidir. Bütün bir geleceği, sosyal demokrasi ve diğer 'ulusal'(!) güçlerce yapılacak bir işbirliğine terk etmiştir. (s. 36).

Manifesto iktidardan uzak geri bir konjonktürün ürünüdür. Bu ortamın geri çekici etkileri ile örülmüştür. (s. 44)

Engels, açıkça söylenmeli, 1895'te iktidar perspektifinden uzaklaşmıştır. Geriye bir gün seçimlerle iktidara gelmesi umulan açık

ve kitlesel sosyal demokrat partinin legal eylemi kalıyor. (s. 48)

Türkiye'de ve hiçbir yerde geleneksel sol aşamacılığı tek kaynak olarak *İki Taktik*'ten öğrenmedi. *İki Taktik*, *Sol Komünizm* ile birlikte gerekçelendirme malzemesi oldu. Bu kitapların ilki, Rus proletaryasının ve onun kendisini henüz kanıtlamamış olan öncü partisinin iktidarı alamayacağı bir nesnellikte, ikincisi Avrupa'da devrimci durumun sona erdiği bir zaman kesitinde, her ikisi de devrime uzaklığı ve farklı gerekçelerle yığınsallığı öne çıkartarak yazıldı. Öne çıkartılan öğelerin sağa çekici yönleri, gerekçelendirme malzemeleri olarak geleneksel sola devroldu. (s. 87)

Dünya tarihinde benzeri görülmemiş bir siyasal kimlik hırsızlığının ibretlik öyküsünü anlatan SİP'in Korku ve İhaneti, bu öyküye yol açan siyasal ve düşünsel süreci de kapsamlı biçimde değerlendiriyor. Rus çarlığından Osmanlı imparatorluğuna, sosyalist devrim mücadelelerinden Türkiye ulusal kurtuluş savaşına, Marks ve Lenin'den Mustafa Suphi'ye, Struve'den Şevket Süreyya'ya, zengin bir tarihsel arkaplana yaslanan tartışma, günümüzün yakıcı sorunları üzerinde yoğunlaşıyor. Türkiye kapitalizminin niteliği, emperyalizmle ilişkileri, işçi ve köylü kitleleri ile aydınların toplumsal görevi, iki ayrı bakış açısını ele veren bir saflaşmanın konusu oluyor. Teslimiyet ile direniş, ilkesiz eyyamcılık ile siyasal etik duruş arasındaki bugünkü bölünme, görkemli toplumsal devrimde tarafların üstleneceği rolün ipuçlarını da ortaya koyuyor.

ISBN 975-6681-02-0
9 789756 681022